PUNJAB VIDHAN SABHA

DEBATES

Friday, the 17th January, 2020

Vol. X- (Special Session)-No. 1

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	page
Obituary References	(1) 1
Short Adjournment of the House	(1) 6
Announcement by the Speaker reg.	
(i) Panel of Chairmen	(1) 6
(ii) Laying of Governor's Address on the Table of the House	(1) 7
Announcement by the Secretary	(1) 39
Motion reg. suspension of certain rules of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Punjab Vidhan Sabha (Punjab Legislative Assembly)	(1) 39
Walk out	(1) 41
Motion under Rule 16	(1) 42
Walk out	(1) 42
Papers laid on the Table of the House	(1) 43
Presentation of the Reports of the Committee	(1) 44
Walk out	(1) 51

Punjab Vidhan Sabha Secretariat

Price: Rs.__________

Welcome announcement by the Speaker	(1) 52
Legislative Business	
(1) The Punjab Right to Business Bill, 2020	(1) 52
(2) The Punjab Water Resources (Management and Regulation) Bill, 2020	(1) 58
Walk out	(1) 68
The Punjab Water Resources (Management and Regulation) Bill, 2020 *(Resumption)*	(1) 68
(3) The Punjab Goods and Services Tax (Amendment) Bill, 2020 *(Replacing Ordinance)*	(1) 79
Official Resolution reg. urging the Centre Government to repeal the CAA to avoid any discrimination on the basis of religion in granting citizenship in India and to amend the forms/ documentation associated with the NPR and only thereafter undertake work of enumeration under NPR	(1) 84
Welcome announcement by the Speaker	(1) 115
Official Resolution reg. urging the Centre Government to repeal the CAA to avoid any discrimination on the basis of religion in granting citizenship in India and to amend the forms/ documentation associated with the NPR and only thereafter undertake work of enumeration under NPR *(Resumption)*	(1) 115
Extension of Time of the sitting of the House	(1) 153
Official Resolution reg. urging the Centre Government to repeal the CAA to avoid any discrimination on the basis of religion in granting citizenship in India and to amend the forms/ documentation associated with the NPR and only thereafter undertake work of enumeration under NPR *(Resumption)*	(1) 153
Resolution under Article 368 of the Constitution of India	(1) 177

ਪੰਜਾਬ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਕ੍ਰਮ ਨੰ.	ਨਾਮ	ਮਹਿਕਮਾ/ਮਹਿਕਮੇ
1.	ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ	ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸੁਧਾਰ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ, ਬਾਗਬਾਨੀ, ਭੂਮੀ ਅਤੇ ਜਲ ਸੰਭਾਲ, ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ, ਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ, ਕਰ ਤੇ ਆਬਕਾਰੀ, ਆਮ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਗ੍ਰਹਿ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਨਿਆਂ, ਪ੍ਰਾਹੁਣਾਚਾਰੀ, ਨਿਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ, ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ, ਕਨੂੰਨੀ ਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਮਾਮਲੇ, ਪਰਸੋਨਲ, ਚੌਕਸੀ, ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ, ਸਾਇੰਸ ਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ, ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਊਰਜਾ, ਨਵ ਤੇ ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਊਰਜਾ ਸਰੋਤ
	Captain Amarinder Singh Chief Minister	Administrative Reforms, Agriculture and Farmers' Welfare, Horticulture, Conservation of Land and Water, Civil Aviation, Defence Services Welfare, Excise & Taxation, General Administration, Home Affairs and Justice, Hospitality, Investment Promotion, Information & Public Relations, Legal & Legislative Affairs, Personnel, Vigilance, Wildlife, Science & Technology and Environment, Information Technology and Power, New and Renewable Energy Sourees
2.	ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਿੰਦਰਾ	ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ, ਚੋਣਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਨ ਮੰਤਰੀ
	Shri Brahm Mohindra	Local Govt, Parliamentary Affairs, Elections, Removal of Grievances Minister

3.	ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ	ਵਿੱਤ, ਯੋਜਨਾ, ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਾਗੂਕਰਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸੁਧਾਰ ਮੰਤਰੀ
	Sardar Manpreet Singh Badal	Finance, Planning, Programme Implementation Governance Reforms Minister
4.	ਸਰਦਾਰ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ	ਜੰਗਲਾਤ, ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ, ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ, ਛਪਾਈ ਤੇ ਲਿਖਣ ਸਮੱਗਰੀ ਮੰਤਰੀ
	Sardar Sadhu Singh	Forests, Social Justiec, Empowerment & Minorities, Printing & Stationery Minister
5.	ਸ਼੍ਰੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੋਨੀ	ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਖੋਜ, ਅਜ਼ਾਦੀ ਘੁਲਾਈਟੇ, ਫੂਡ ਪ੍ਰਾਸੈਸਿੰਗ ਮੰਤਰੀ
	Shri Om Parkash Soni	Medical Education & Research , Freedom Fighters, Food Processing, Minister
6.	ਸਰਦਾਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ	ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ, ਡੇਅਰੀ ਵਿਕਾਸ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ
	Sardar Tript Rajinder Singh Bajwa	Rural Development & Panchayats, Animal Husbandry, Fisheries & Dairy Development, Higher Education Minister
7.	ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ	ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਯੁਵਕ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ
	Rana Gurmeet Singh Sodhi	Sports and Youth Affairs and NRIs Minister
8.	ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ	ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਉਤਪਤੀ, ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ
	Sardar Charanjit Singh Channi	Technical Education and Industrial Training, Employment Generation, Tourism and Cultural Affairs Minister

9.	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਰੁਨਾ ਚੌਧਰੀ	ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਮਹਿਲਾ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰੀ
	Smt. Aruna Chaudhary	Social Security, Women & Child Development Minister
10.	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਜ਼ੀਆ ਸੁਲਤਾਨਾ	ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ
	Smt. Razia Sultana	Water Supply & Sanitation, Transport Minister
11.	ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ	ਸਹਿਕਾਰਤਾ, ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਮੰਤਰੀ
	Sardar Sukhjinder Singh Randhawa	Cooperation, Jails Minister
12.	ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰੀਆ	ਜਲ ਸਰੋਤ, ਖਾਣਾਂ ਤੇ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨ, ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰੀ
	Sardar Sukhbinder Singh Sarkaria	Water Resources, Mines & Geology, Housing and Urban Development Minister
13.	ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗੜ	ਮਾਲ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਮੰਤਰੀ
	Sardar Gurpreet Singh Kangar	Revenue, Rehabilitation and Disaster Management Minister
14.	ਸਰਦਾਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ	ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ, ਕਿਰਤ ਮੰਤਰੀ
	Sardar Balbir Singh Sidhu	Health and Family Welfare, Labour Minister
15.	ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਜੈ ਇੰਦਰ ਸਿੰਗਲਾ	ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ, ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਮੰਤਰੀ
	Shri Vijay Inder Singla	School Education, Public Works Minister
16.	ਸ਼੍ਰੀ ਸੁੰਦਰ ਸ਼ਾਮ ਅਰੋੜਾ	ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਕਮਰਸ ਮੰਤਰੀ
	Shri Sunder Sham Arora	Industries & Commerce Minister
17.	ਸ਼੍ਰੀ ਭਾਰਤ ਭੂਸ਼ਣ ਆਸ਼ੂ	ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈਜ਼ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ
	Shri Bharat Bhushan Ashu	Food & Civil Supplies and Consumer Affairs Minister

PUNJAB VIDHAN SABHA

Friday, the 17th January, 2020

The Vidhan Sabha met in the Punjab Vidhan Sabha Hall, Vidhan Bhavan, Sector 1, Chandigarh at 10.00 A.M. Mr. Speaker (Rana Kanwar Pal Singh) in the Chair.

OBITUARY REFERENCES

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮਾਗਮ ਤੋਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਵਿਛੜ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਲਈ ਇਕੱਤਰ ਹੋਏ ਹਾਂ। ਵਿਛੜੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਜਿਉਂਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਜੀਵਨ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਨਾਲ ਬਿਤਾਇਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਜੋ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਕੌਮ ਦੇ ਲੇਖੇ ਲਾ ਕੇ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਵਡਮੁੱਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਾਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਆਉ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਂਟ ਕਰੀਏ।

ਸਰਦਾਰ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਸਾਨੂੰ ਮਿਤੀ 28 ਦਸੰਬਰ, 2019 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 15 ਫਰਵਰੀ, 1941 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਮ.ਏ., ਐਲ.ਐਲ.ਬੀ. ਤੱਕ ਵਿੱਦਿਆ ਸੰਗਰੂਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਸਾਲ 1992 ਵਿੱਚ ਹਲਕਾ ਸੰਗਰੂਰ ਤੋਂ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਅਤੇ ਸਾਲ 1993 ਵਿੱਚ ਸਰਦਾਰ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਲ 2003 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੋ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵੇਅਰਹਾਊਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਜੋਂ ਵੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ। ਉਹ ਮਰਹੂਮ ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਕਲਾ ਕੇਂਦਰ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਗਰਲਜ਼

[ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ]

ਹਾਈ ਸਕੂਲ, ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਵਜੋਂ ਵੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਸਥਾਨ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹਿਬਾਜ਼ਪੁਰੀ, ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਸਾਨੂੰ ਮਿਤੀ 4 ਜਨਵਰੀ, 2020 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਸਾਲ 1944 ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਖੱਪੜ ਖੇੜੀ, ਤਹਿਸੀਲ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਸਾਲ 1992 ਵਿੱਚ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਲੋਂ ਹਲਕਾ ਅਟਾਰੀ (ਰਾਖਵਾਂ) ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਦਾਰ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੇ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਏ। ਉਹ ਇਕ ਅਜ਼ਾਦੀ ਘੁਲਾਟੀਏ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਰਾਜ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਾਗ ਲਿਆ।

ਕਾਮਰੇਡ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਤੀ 1 ਦਸੰਬਰ, 2019 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ 86 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁੱਜਰਾਂਵਾਲਾ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਸਾਲ 1980 ਵਿੱਚ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਹਲਕਾ ਮਾਨਸਾ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਤੱਕ ਵਿੱਦਿਆ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਲਹਿਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਥੰਮ੍ਹ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਉਭਰੇ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਾਰਟੀ ਸਫਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ ਪਡਿਆਲਾ, ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਤੀ 9 ਦਸੰਬਰ, 2019 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 15 ਜੁਲਾਈ, 1933 ਨੂੰ ਚੱਕ 275, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਿੰਟਗੁਮਰੀ (ਹੁਣ ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਹ ਸਾਲ 1997 ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਹਲਕਾ ਖਰੜ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ

ਮੈਂਬਰ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਫਾਰ ਵੂਮੈਨ, ਪਡਿਆਲਾ (ਨੇੜੇ ਕੁਰਾਲੀ) ਵਿਖੇ ਬਤੌਰ ਆਨਰੇਰੀ ਸਕੱਤਰ ਵਜੋਂ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਤੀ ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਸਰਦਾਰ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਵੀ ਇਸ ਅਜ਼ੀਮ ਸਦਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਲੂਜਾ, ਸਾਰੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮੀ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਸਾਨੂੰ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਲਗਨ, ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਸਦਕਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਆਪਣਾ ਵਡਮੁੱਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਭੁਲਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਦਕਾ ਮਿਲੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਸੀਂ ਨਿੱਘ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਮਹਾਂਵੀਰ ਚੱਕਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਤੀ 9 ਜਨਵਰੀ, 2020 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 1 ਜਨਵਰੀ, 1942 ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਡਮੁੱਲੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 19 ਅਕਤੂਬਰ, 1987 ਨੂੰ ਮਹਾਂਵੀਰ ਚੱਕਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਮਸ਼ਹੂਰ ਗਾਇਕ ਅਤੇ ਢਾਡੀ ਗਾਇਨ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਦੇ ਵਾਰਿਸ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਰੀਫ ਈਦੂ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਤੀ 7 ਜਨਵਰੀ, 2020 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਪਿੰਡ ਲਲੌਡਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਕਲਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਸਦਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਨੇਕਾਂ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਣ ਹਾਸਲ ਹੋਏ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ, ਸੰਪਾਦਕ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਤੀ 11 ਦਸੰਬਰ, 2019 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 9 ਜਨਵਰੀ, 1946 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਭੁੱਲਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਪੋਕਸਮੈਨ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ। ਉਹ 'ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਟਾਈਮ', ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ 'ਪੰਜਾਬੀ ਜਾਗਰਣ', ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਬਾਨੀ ਸੰਪਾਦਕ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲ 2000 ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ ਵੀ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ।

[ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ]

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਦੇਸ਼/ਰਾਜ ਵਾਸੀ ਵਡਮੁੱਲੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਯਤਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਛੜੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦੇ ਪਦ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਚਲਦੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੀਏ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਸਦਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ, ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸ਼੍ਰੀ ਅਵਿਨਾਸ਼ ਰਾਏ ਖੰਨਾ ਜੀ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮਾਤਾ ਜੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਜ ਰਾਣੀ ਖੰਨਾ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ, ਸਰਦਾਰ ਨਾਜਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨਸ਼ਾਹੀਆ ਦੇ ਮਾਤਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਿੰਦਰਾ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬੜੇ ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ 'ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ' ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਨਿਊਜ਼ ਐਡੀਟਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਾਨਕੀ ਹਾਂਸ ਜੀ ਦੇ ਫਾਦਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸੁਰਜੀਤ ਹਾਂਸ, ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਸਾਹਿਤਿਕ ਅਕਾਡਮੀ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਤਿਕ ਅਕਾਡਮੀ ਦੇ ਐਵਾਰਡੀ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ੈਕਸਪੀਅਰ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਟਰਾਂਸਲੇਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਉਹ ਬੜੇ ਉੱਘੇ ਰਾਈਟਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਚਲੇ ਜਾਣਾ ਬੜੇ ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।

ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇੱਕ ਬੜੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪਿਛੜੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਬਾਬਾ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਜ਼ਾਦੀ ਘੁਲਾਟੀਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਡਲੇ ਸਪੁੱਤਰ ਸਰਦਾਰ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 29.11.1934 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਦਿਹਾਂਤ ਮਿਤੀ 25.11.2019 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਵੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਘੁਲਾਟੀਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਨਾਭਾ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਵਰਿਸ਼ਟ ਪੱਤਰਕਾਰ ਰਹੇ ਹਨ, 'ਅਜੀਤ' ਅਤੇ 'ਜੱਗਬਾਣੀ' ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਉਹ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਅੱਜ ਦੀ ਇਸ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਰਧਾ ਸਹਿਤ ਸ਼ੋਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਾਡੇ ਹਾਊਸ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਰੂਰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਏ ਜਾਣ?

(**ਅਵਾਜ਼ਾਂ:** ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ।)

ਸਰਦਾਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਚ 23 ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਰਥਿਕ ਤੰਗੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਭੇਂਟ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ।

Mr. Speaker: Not allowed.

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ, ਜੋ ਕਿ ਮਨਿਸਟਰ, ਪੁਲਿਸ, ਗੈਂਗਸਟਰ ਨੈਕਸਸ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਹਨ, ਬਾਬਾ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਉਮਰਪੁਰਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਗੁਰਸਿੱਖ ਅਤੇ ਨਾਲ ਸਰਦਾਰ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਢਿਲਵਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਵੀ ਇਸ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਅੱਜ ਉਹ ਇਸ ਪੁਲਿਸ, ਮਨਿਸਟਰ, ਗੈਂਗਸਟਰ ਨੈਕਸਿਸ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਹਨ। ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਏ ਜਾਣ।

Mr. Speaker: Not allowed. (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਾਮ ਵੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।(ਵਿਘਨ)

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ, (ਵਿਘਨ...ਸ਼ੋਰ)

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਕੰਵਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਦਨ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਬੈਠ ਜਾਓ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਤੁਹਾਡਾ ਬੋਲਣਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ, ਹੁਣ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਲੀਜ਼ ਬੈਠੋ, ਅਰੋੜਾ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੋ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ with due regards to the Chair ਸਾਡੇ ਮੈਂਬਰ, ਸਰਦਾਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਜੀ ਨੇ 23 ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ 23 ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਤੁਸੀਂ not allowed' ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਇਹ ਗੱਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਬੈਠੋ। (ਵਿਘਨ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਛੜੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਬਖਸ਼ਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬਲ ਬਖਸ਼ਣ। ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸ਼ੋਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਛੜੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਹੁਣ ਮੈਂ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਛੜੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਦੋ ਮਿੰਟ ਮੌਨ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਈਏ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਵਿਛੜੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਦੋ ਮਿੰਟ ਦਾ ਮੌਨ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ।)

SHORT ADJOURNMENT OF THE HOUSE

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ। ਸਦਨ ਅੱਧੇ ਘੰਟੇ ਲਈ ਸਥਗਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

*10.13 ਵਜੇ ਪੂਰਵ ਦੁਪਹਿਰ (ਇਸ *ਸਮੇਂ ਸਦਨ 10.43 ਵਜੇ ਪੂਰਵ ਦੁਪਹਿਰ ਤੱਕ ਸਥਗਿਤ ਹੋ ਗਿਆ।)

*10.43 ਵਜੇ ਪੂਰਵ ਦੁਪਹਿਰ (ਇਸ *ਸਮੇਂ ਸਦਨ ਮੁੜ ਇਕੱਤਰ ਹੋਇਆ।)

ANNOUNCEMENT BY THE SPEAKER REG.

(i) PANEL OF CHAIRMEN

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰਜ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਸੰਚਾਲਣ ਨਿਯਮਾਵਲੀ ਦੇ ਨਿਯਮ 13 (1) ਅਧੀਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਭਾਪਤੀ ਨਾਮਾਵਲੀ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ:-

1. ਸਰਦਾਰ ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਪੋਆਰ,
2. ਸਰਦਾਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਿੰਕੀ,
3. ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ,
4. ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਵਡਾਲਾ,

(ii) LAYING OF GOVERNOR'S ADDRESS ON THE TABLE OF THE HOUSE

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰਜ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਸੰਚਾਲਣ ਨਿਯਮਾਵਲੀ ਦੇ ਨਿਯਮ 18 ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਜੀ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 176(1) ਦੇ ਅਧੀਨ 16 ਜਨਵਰੀ, 2020 ਨੂੰ 11.00 ਵਜੇ ਪੂਰਵ ਦੁਪਹਿਰ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਣ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਸਦਨ ਦੀ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:-

(Interruptions by the Members of SAD/BJP present in the House displayed anti Government pamphlets and raising anti Government slogans)

Hon'ble Mr. Speaker and Hon'ble Members,

1. On the opening day of the 10th Session of the 15th Punjab Vidhan Sabha, I wish you all a very happy and prosperous New Year, 2020. This session has been specially convened to ratify 126th Constitutional Amendment to extend reservation for those belonging to Scheduled Castes and Scheduled Tribes for another ten years. My Government is committed to restore and ratify all right based actions for development of Dalits in the state.

2. Dear Members, we are fortunate to be amidst the year of celebrations: 550th Prakash Purab of Sri Guru Nanak Dev ji and 150th Birth Anniversary of our Father of Nation, Mahatma Gandhi ji. This year also reminded us of great sacrifices made by our freedom fighters to get our mother India liberated from

[Mr. Speaker]

yokes of the British rule being the 100th year of Jallianwala Bagh massacre. These historic events reinforced commitment of my government to work on futuristic policies and programme to ensure all-round development and prosperity of the people of Punjab .

3. My Government has organized a series of events to celebrate 550th Parkash Purab of Sri Guru Nanak Dev ji from 5th November, 2019 to 12th November, 2019 at Sultanpur Lodhi and Dera Baba Nanak. It achieved a historic landmark with the opening of Kartarpur Corridor leading to Gurudwara Kartarpur Sahib in Pakistan on 9th November, 2019 by the Prime Minister of India, fulfilling the long-cherished 'wish of Punjabis for 'Khule Darshan Didar' of Gurudwara Kartarpur Sahib without requirement of Visa. The Chief Minister, Punjab accompanied the first Jatha of devotees to Gurdwara Sri Kartarpur Sahib on this auspicious day.

4. During these week long celebrations at Sultanpur lodhi, that were attended by millions of devotees from India and abroad, Hon'ble President of India greeted all Indians on the day of Prakash Purab on 12th November, 2019 by paying obeisance at Gurudwara Sri Ber Sahib, Sultanpur Lodhi. One-day Special Session of Punjab Vidhan Sabha was held on 6th November, 2019 to commemorate the teachings of Sri Guru Nanak Dev ji. I had the privilege to attend this commemorative session along with the other dignitaries including Hon'ble Vice President of India, Mr. M. Venkaiah Naidu and Dr. Manmohan Singh, former Prime Minister of India besides the Governor and Chief Minister of Haryana. The Punjab Vidhan Sabha also passed a legislation

to establish the Jagat Guru Nanak Dev Open University of Punjab at Patiala .

5. My Government has approved and initiated a number of short-term and long-range projects to commemorate these historic events. These include development of infrastructure, improvement in basic civic amenities, improvement in the delivery of services such as education and health and heritage development. Some key projects are: project of Rs. 271 crore for development of Sultanpur Lodhi as a Heritage City; introduction of a new Train named 'Sarbat Da Bhala Express' between New Delhi and Sultanpur Lodhi (up to Lohian Khas); development of Guru Nanak Dev Ji Marg from Dera Baba Nanak-Amritsar-Tarn Taran-Goindwal Sahib-Kapurthala-SuItanpur Lodhi; development of 'Parkash Purb Marg' from Sultanpur Lodhi- Kapurthala- Subhanpur- Beas- Batala- Dera Baba Nanak road at a cost of Rs.102 crore; 3-High Level Bridges; 2-Foot Bridges and 3 Pontoon Bridges on Pavittar Kali Bein; upgradation and renewal of 19 roads having length of 225 Kms; establishment of Bebe Nanaki University College for Girls at Sultanpur Lodhi; launching of Sri Guru Nanak Dev Ji Invention, Innovation, Incubation & Training Centre (C.I.I.I.T) at the main campus of Punjab Technical University at Kapurthala; establishment of the Centre for Inter-Faith Studies at Guru Nanak Dev University, Amritsar; and development of a heritage museum titled as Pind Babe Nanak Da at Sultanpur Lodhi.

6. My Government has also approved Rs. 300 crore for overall development of 70 villages visited and graced by Sri Guru Nanak Dev Ji in the State of Punjab. It also decided and

[Mr. Speaker]

achieved plantation of 550 trees in all villages of the State during the course of the year. In all, 76 lacs new saplings have been planted in the State and it is heartening to learn that State's green cover has increased by 11,363 Hectares since April 2017.

7. Apart from the commemorative ceremony of the 100th year of Jallianwala Bagh massacre in Amritsar, my Government has developed and inaugurated the Third Phase of the historic Jang-e-Azadi Museum at Kartarpur, Jalandhar dedicated to the Jallianwala Bagh Massacre and the Life in the Andaman Cellular Jail.

(Interruptions by the Members of SAD/BJP present in the House displaying anti Government Pamphlets alongwith revolving a plastic toy "Chunchuna" and raising anti Government slogans.)

8. The celebrations on the occasion of the 150th birth anniversary of Mahatma Gandhi ji, have been largely dedicated to ensure requisite right based actions and services for the poorest of poor. Mahatma Gandhi Sarbat Vikas Camps were organized in all districts of the State to ensure that all deserving poor people got their due rights and services under various socio-economic programs of the government. These camps are continuing in all districts on a monthly basis.

9. In true spirit of our Constitution that envisages secular and democratic governance in the country, my Government is committed not only to complete the works taken in hand during these celebrations, but it also proposes to celebrate the birth centenary of Acharya Sri Mahapragya, the 10th head of Shwetambar Terapanth order of Jainism; 399th birth anniversary

of Sri Guru Tegh Bahadur ji; 350th birth anniversary of Baba Banda Singh Bahadur ji in the coming year in the most befitting manner.

10. Dear Members, my Government has almost completed three years since it assumed office in March 2017. During this period, it has made every possible effort to fulfill its commitments, despite the constraint of resources and an empty treasury inherited by it. It has re-established rule of law; revived state's economy and industry; maintained peace and amity at all costs; made strenuous efforts to protect territorial and water rights of the state; retained, restored and protected the rights of women, dalits, and other minorities and weaker sections of the State; provided for the measures to raise farmers' income and create more jobs in the state; and provided debt relief to the farmers.

11. For safety and security of people of Punjab, my Government has taken every possible administrative and legal measure to maintain law and order in the State. There has been a perceptible decrease in crimes with neutralization of 13 A-category gangsters and arrest of 1931 members of different criminal gangs operating in the State. The Punjab Police has busted 31 terrorist modules; arrested 151 terrorists; seized more than 1000 illegal weapons; and identified 26 foreign handlers who were observed to be involved in hatching conspiracies for major crimes in the State.

[Mr. Speaker]

12. My Government has launched Emergency Response Support System (ERSS)- "Dial-112". For this, 682 patrolling vehicles have been deployed for responding to various emergencies and timely effective policing. It has also decided to set up seven fast track courts for trial of rape cases for quicker justice in such matters.

13. My Government has covered 422 Police Stations and 188 higher offices of Police in the State under the Crime Control Tracking Network System (CCTNS). All the FIRs are now being registered digitally on this network. This enables downloading of FIR copy free of cost.

14. My Government is fully alert to ensure right based action to contain drug abuse in the State. It has revamped its three-pronged EDPstrategy involving effective Enforcement of law; De-addiction of drug users; and Prevention of new drug takers.

15. Special Task Force (STF) set up by my Government in 2017 has proved very effective in comprehensively tackling the drug menace. Pursuing the EDP strategy, the STF has been successful in choking supply line of drugs, as a result of which the recovery of heroin has gone up from 191.8 Kg in 2017 to 432.296 Kg in 2019. The STF is working on area specific strategy to control the supply of heroin by coordinating with BSF, NCB, DRI, Customs and neighboring states.

16. My Government has also launched Drug Abuse Prevention

Officers (DAPO) Programme and Buddy Programme. 5.371akh civilian and official volunteers have been registered as DAPOs in all the cities and villages of the State. Their main duties comprise of (i) identification of drug-abuse victims, (ii) motivating them for treatment, (iii) facilitation in their treatment (iv) creating awareness against drug abuse in their village/ mohalla. 37.78 lakh students of all the schools/colleges/ universities have been enrolled under the Buddy program and 7.60 lakh Buddy Groups have been formed. Further 1.18 lakh teachers have been appointed as Senior Buddys under Buddy program. The members of Buddy Group keep a close watch on each other and help prevent drug abuse.

17. Continuing the thrust on its EDP strategy to tackle the menace of substance abuse in Punjab, my Government has established 35 Government De-addiction centres, 193 Government OOAT Clinics and De-addiction services are also being provided in nine Central Jails in the State. 106 Private De-addiction Centres have also been authorized for treatment. 3,66,143 patients have so far been registered for treatment. An amount of Rs. 104.44 crore has been spent on this initiative.

18. My Government is committed to eradicate corruption amongst public servants. As a result of concerted drive launched by the Vigilance Bureau, Punjab during the period from 01.01.2019 to 26.12.2019, it has registered 126 trap cases against 13 Gazetted Officers, 129 Non Gazetted Officers and 18 private persons, who were caught red handed while accepting illegal gratification. Besides, 27 criminal cases were registered in which 07 Gazetted Officers, 24 Non Gazetted Officers and 26 Private

[Mr. Speaker]

Persons were involved. 3 cases pertaining to disproportionate assets were also registered in which 1 Gazetted Officer and 2 Non Gazetted Officers were involved.

19. During the year, 40 Vigilance Enquiries were registered in which 12 Gazetted Officers, 21 Non Gazetted Officers and 6 Private Persons were involved. 49 Vigilance Enquiries were finalized; and in 29 cases, convictions were made by various courts in which 5 Gazetted Officers, 31 Non Gazetted Officers and 6 Private Persons were found guilty. The Services of 6 Non Gazetted Officers were terminated by my Government due to corruption cases registered against them by the State Vigilance Bureau.

(Interruptions by the Members of SAD/BJP present in the House displaying anti Government pamphlets alongwith revolving a plastic toy "Chunchuna" and raising anti Government slogans.)

20. My Government has enacted the Punjab Transparency in Public Procurement Act, 2019 to establish legal foundations for procurement by public entities. This shall ensure efficiency, economy, transparency and accountability in public procurement and promote competition, fair and equitable treatment to bidders apart from preventing corrupt practices.

21. Unlike in the past, my Government is operating unified service delivery centres namely the Sewa Kendras, on self- sustaining basis without any burden on the state exchequer. The scope of services being delivered through these Sewa Kendras has been widened with more than 250 services being delivered now. A mobile application named "m-sewa" has also been launched to

provide services through smart phones. My Government has successfully implemented e-office application in all Administrative Departments of Punjab Civil Secretariat and DC offices.

22. Pursuing effective follow up action on its Industrial and Investment Policy 2017, my Government has received investment proposals of Rs. 57,735 crores on ground with potential to create 1.89 Lakh jobs in the State. It has approved development of a world class state-of-the-art Hi-Tech Cycle Valley in an area of 383 acres at Dhanansu, Ludhiana with an approximate cost of Rs. 500 crore. The project is envisaged to attract new investors not only from within the country but also overseas.

23. My Government has developed Modern Industrial Focal Point at Nabha over an area of 83.81 acres of land under Modified Industrial Infrastructure Upgradation Scheme of Government of India.

24. My Government has recently organized Progressive Punjab Investors Summit 2019 at ISB Campus Mohali on 5th & 6th December, 2019. The theme of the summit was "Building partnership for inclusive growth: MSMEs in the global value chain". The two-day summit was aimed at showcasing the conducive investment climate in Punjab and offering investment opportunities across various sectors. The Summit was attended by over 3500 delegates with participation from more than 12 countries.

25. With consistent policy regime of my Government to facilitate Investors in Punjab, the Deputy Commissioners in the State

[Mr. Speaker]

have been authorized to facilitate all Regulatory clearances and Fiscal Incentive approvals to Micro, Small and Medium Enterprises to be set up in the concerned district. In addition, Invest Punjab - Business First Portal has been launched to ensure online regulatory clearances and fiscal incentive approvals to all MSME and large unit proposals.

26. My Government proposes to introduce a new legislation titled as the Right to Business Act to enhance ease of doing business for MSMEs in the State. The Act is aimed to allow the potential investors to start the business immediately subject to all clearances being obtained in three years.

27. Following on its commitment to the youth of Punjab, my government is fully engrossed in chasing its mission, Ghar Ghar Rozgar and Karobar. During the year, the Mission has organized and facilitated 790 placement camps at different locations in the State, enabling 1,43,586 candidates to find their jobs till now. Further in the year 2020-21, it aims to organize over 800 placement camps to help 1,50,000 unemployed youths in getting suitable employment. Alongside the job facilitation, my Government has also generated 186.31 lakh man-days under MGNREGA with an expenditure of Rs 581.53 crore during the year.

28. Dear Members, Punjab is predominantly an agricultural economy, therefore my Government has been giving greater thrust on measures that help to increase farmers' income. During 2018-19, the average yield of wheat has increased from 42.00 Qtl / hact. to 51.88 Qtl/hact. (compared to 2006-07) and there

was a record production of 182.62 Lac Metric Tons (LMTs) of Wheat. Similarly during the year 2017-18, there was a record production of 199.65 LMTs of paddy with highest productivity of 65.16 quintal per hectare. As a result, the State has been awarded the Krishi Karman Award for the year 2017-18.

29. Despite many challenges arising because of poor evacuation of food stocks from the State by the FEL, my Government has ensured hassle free procurement of food grains for the last six crop seasons consecutively. The farmers of the State have received an additional remuneration of Rs. 44000 crore during the last six crops procured by my Government.

30. Saving precious water and crop diversification remains the top priority of my Government. It has taken up with Government of India to include the State in the 'Atal Bhujal Yojna' scheme to support saving of water and to encourage diversification of crops. It has also requested the Government of India to initiate and approve a national project to canalise State's three rivers namely, Ravi, Beas and Sutlej.

31. The crop diversification leads to ecological and environmental benefits, thereby achieving sustainable agriculture. However, it can turn into a reality only with viable MSP for maize and cotton with a robust mandi infrastructure in position to ensure its assured procurement.

32. My Government recognizes the urgency in resolving the issue linked with stubble burning. Under the In-Situ Crop Residue Management scheme, during the last financial year, 28609 residue management machines have been distributed through

[Mr. Speaker]

5439 custom hiring centers at 80% subsidy and 12075 to individual farmers at 50% subsidy. In addition, during the year 2019-20 till date approximately 24000 machines has been provided to the farmers at subsidized rates.

33. My Government has launched a campaign to discourage and reduce the use of nine pesticides, viz. Acephate, Carbendazim, Triazophos, Thiamethoxam, Bufferophyzin, Carbofuron, Propiconazole, Thiophanate Methyl and Tricvclazole during this kharif season to produce residue free Basmati. This has increased the export potential of Basmati Rice from Punjab, enabling the farmers to realize better price of their crop.

(Interruptions by the Members of SAD/BJP present in the House showing anti Government pamphlets.)

34. My Government has waived crop loans of Rs. 4736 crore, covering 5.83 lakh small and marginal farmers indebted to various Cooperative and Commercial Banks under its Farmers Debt Waiver Scheme which shall continue in its next phase to achieve the targeted coverage. Further, it is also working on the scheme of debt waiver for landless farm labourers who have taken loans from the Primary Agricultural Service Societies (PACS).

35. My Government has established Five Citrus Estates, which are local technical resource centres, in the Natural Citrus Growing Areas, wherein world class facilities are being provided to the citrus growers under one roof. On similar pattern four new estates i.e. Pear Estate in Verka (Amritsar), litchi Estate in Sujanpur (Pathankot) Guava Estate in Wajidpur (Patiala) and

Horticulture Estate, Kotkapura (Faridkot) are being established.

36. My Government has established a new constituent College of Veterinary Sciences at Rampura Phul, Bathinda under the Guru Angad Dev Veterinary and Animal Sciences University, Ludhiana with a budget of Rs. 92.14 crore and it has started functioning during the current year. The University is also setting up a Regional Buffalo Research Centre at village Booh in district Tarn Taran with an estimated cost of Rs. 20 crore. Further the Punjab Veterinary Vaccine Institute, Ludhiana is being upgraded as per Good Management Practices (GMP) norms at a cost of Rs. 32 crore for production of quality vaccines.

37. My Government has established a Demonstration Farm- cum-Training Centre (DFTC) at village Ena Khera, district Sri Muktsar Sahib to encourage Shrimp Farming and one new Government Fish Seed Farm has been established at village Alisher Khurd in district Mansa to bridge the gap between the present demand and supply of quality fish seed.

38. My Government remains deeply concerned about the depletion of groundwater in the State and is taking measures to ensure better management, conservation and saving of the scarce water resources of the State. In this regard, the Punjab Water Resources (Management and Regulation) Act is proposed to be enacted which shall empower the government to establish the Punjab Water Regulation and Development Authority (PWRDA) in the State. The Act will also provide for setting up of a State Water Council headed by the Chief Minister, that shall approve the State Water Plan to be used by the Authority as the basis for development and regulation of' groundwater in the State.

[Mr. Speaker]

39. My Government has engaged Mekorot, the National Water Company of Israel to formulate Water Conservation and Management Master Plan (WCMMP) for long term sustainability of water resources in the state. This will help the state to take measures to deal with the problems of falling water table, increasing surface water pollution and water logging in the south-western Punjab. The final report in this regard is expected by December, 2020.

40. Shahpur Kandi Dam Project, presently under construction on River Ravi, has been declared as a National Project by the Government of India. The work at Shahpur Kandi Dam Project has been resumed from 01.11.2018, after an agreement was signed between the Secretaries of both the States of J&K {now U.T. of J&K} and Punjab at Srinagar. My Government has approved a budget provision of Rs. 207.34 crore for Shahpur Kandi Dam Project for the year 2019-20. An expenditure of Rs. 894.83 crore has been incurred up to 30.11.2019 and the construction of the project is expected to be completed by December, 202l.

41. My Government has proposed a storage barrage on the river Ravi at Makora Pattan in district Gurdaspur, downstream of the confluence of river Ujh, with the approval of the Central Water Commission. This barrage will enable utilization of about 0.65 million acre-feet Ravi water every year. Tentative total cost of the project is Rs. 423 crore.

42. To provide safe drinking water through large multi village canal

based water supply schemes in 85 villages of Moga districts affected with presence of uranium and other heavy metals, a project costing Rs. 229 Crore is under execution. The project will be commissioned in April, 2020.

43. Punjab was declared Open Defecation Free (ODF) in March, 2018. As such, it has completed mandatory second level verification of villages declared ODF and is making continuous efforts through awareness campaign to sustain open defecation free status in rural areas of the State. The Department of Water Supply and Sanitation has launched a mobile app (Swachh Punjab) for capturing consumer feedback and grievance redressal, I am happy to state that district Moga was adjudged as the best district in rural sanitation in North India.

44. To ensure 24x7 Operation and Improved Landing Facilities at Mohali Airport, upgraded Instrument Landing System (ILS) is being installed to handle aircrafts during low visibility conditions. Air Force Station, Chandigarh has recently completed installation of CAT 1/-8, enabling 24-hour operations with CAT 11-6 ILS at the airport. CAT 111-6 ILS, which allows aircraft to land with Runway Visual Range (RVR) of up to 50m with a decision height of 15m is also being installed to enable low visibility landing even during foggy winter months.

45. My Government has signed a Memorandum of Understanding (MoU) with Airport Authority of India (AAI) for developing an International Civil and Cargo Air Terminal at Indian Air Force Station, Halwara as a joint venture with 51% equity holding of AAI and 49% of the State. The 'project, which covers an area of 135 acres, is likely to be completed in three years.

[Mr. Speaker]

46. My Government intends to develop a Centre for Maintenance, Repair and Overhaul (MRO) of civil and military aircraft, at Patiala Aviation Complex (PAC). It has approved the allotment of four sites on lease basis for setting up such MROs.

47. With the sustained efforts of my Government, the performance of Cooperative Sugar Mills in the year 2018-19 has remained much better than the previous year. Cooperative Sugar Mills have crushed 2.19 crore quintals of sugarcane with the improved recovery of 9.94% as compared to the previous recovery of 9.48%.

48. My Government has ensured 9% growth in sales of daily liquid milk in comparison to its sale during the same period of last year. During the current financial year, additional 1000 Milk Producers' Cooperative Societies have been brought under the ambit of online milk procurement system. The construction of Verka Mega Dairy Plant with a capacity of 2 Lac liter per day has commenced at Bassi Pathana with an anticipated outlay of Rs.138 crore.

49. My Government has brought full transparency in Food Distribution to the intended beneficiaries by introducing e-POS machines. This has resulted in the elimination of many undeserving and ghost beneficiaries. We have also successfully introduced intra-state portability in distribution process which enables the beneficiaries to get the ration from fair price shops in the State. Further, my Government will provide smart ration cards to all eligible beneficiaries during the next three months.

50. Despite economic downturn in the country, my Government

has been able to achieve upward buoyancy in total revenue receipts by showing an increase at the rate of 17.47% in 2018-19 (pre-actuals) over 2017-18.

51. My Government has launched Sarbat Sehat Bima Yojna on 20th August, 2019. 45.89 lakh beneficiary families (75% of the state population) are covered under this scheme, which provides for coverage of cashless health treatment up to Rs. 5 lakhs per family per year in 205 Government and 457 Private empanelled hospitals. 1,11,685 patients have been treated under this scheme during the first 4 months of its launch at a cost of Rs. 127.66 crore.

52. My Government has established Homi Bhabha Cancer Care Facility (State of the Art Cancer Diagnostic and Treatment Centre) at Sangrur. Under the National Programme for Prevention & Control of Cancer, Diabetes, Cardiovascular Diseases & Stroke (NPCDCS) population-based screening of all population above 30 years of age in Punjab commenced during 2017-18 and data of every screened individual is entered on a tab as an electronic health record (EHR).

53. My Government has commenced online OPD registration and billing at all District Hospitals from 1st December, 2019 and it will be operational in all Sub Divisional Hospital and Community Health Centres by 31st March, 2020. Clinical data of patients (Doctor's Desk) will be made available throughout the State by December, 2020.

54. My Government has operationalized Health and Wellness Centres (HWCS) in 928 Sub-Centres, 353 Primary Health

[Mr. Speaker]

Centres and 91 Urban Primary Health Centres to provide additional health services through a Community Health Officer (CHO) in addition to the existing staff. These HWCs will provide OPD and basic emergency services, basic health services, some diagnostic tests, all basic medicines, Yoga sessions and tele-consultations with specialist doctors as well.

55. Considering the State having comparatively higher disease burden of diabetes in the country, my Government has started a pilot project for Diabetic Retinopathy Screening and Treatment in five districts namely Amritsar, Kapurthala, SAS Nagar, Faridkot and Patiala.

56. My Government is confident of commencing teaching at the new Government Medical College at SAS Nagar during the year 2020-21. In addition, the Government of India has approved a project for establishment of a new Medical College at Kapurthala attached with the existing district Hospital and it is expected that formal approval for another medical college at Hoshiarpur will also be received soon.

57. My Government has secured final approval for establishing a satellite center of PGIMER, Chandigarh at Ferozepur after providing the requisite land for this project. AIIMS Bathinda has also become operational during the year after my Government ensured all approvals and provided land free of cost to the Government of India.

58. My Government remains committed to open 11 more· Government Colleges of higher education during the year. For this purpose, a budget provision of Rs. 50 Crore had been

made out of which Rs. 25 crore has already been released. Guru Nanak Dev University, Amritsar and Punjabi University, Patiala are establishing Entrepreneurship Hubs in partnership with foreign Universities and Institutes of National importance.

59. My Government intends to provide 14,953 free EWS houses to homeless SC/BC families under Punjab Shehri Awas Yojna & Pradhan Mantri Awas Yojana (U) for which Deputy Commissioners have identified 6047.24 acres of land. Under the "Housing for All" scheme, my Government is constructing 13000 houses. In addition, 11990 beneficiaries have been extended loans to build their houses.

60. My Government has increased reservation in allotment of houses/plots for persons belonging to SC category from 15% to 30%. Benefit has been availed by 219 applicants under different schemes.

61. As per Memorandum of Cooperation on Japan-India Digital partnership, my Government shall set up a Centre of Excellence (CoE) on Artificial intelligence, Data Sciences and Internet of Things (IoT) with the cooperation of Japan Embassy in india.

62. My Government has signed a Tripartite Agreement on 6th, December 2019 with Semi-Conductor Laboratory (SCl) and Software Technology Parks of India (STPI) for establishment of a State-of-the-Art Wafer Fabrication Facility (FAB). The objective is to foster collaboration, provide opportunity for sharing global experience, and to facilitate advancement of knowledge on the basis of reciprocity, best effort, mutual benefit and frequent interactions in identified thrust areas, particularly

[Mr. Speaker]

in the field of Micro- electronics/ASIC DESIGN by jointly working and exploring for setting up of Center of Excellence (CoE) in Microelectronics/ASIC DESIGN in STPI, Mohali.

63. Under the Atal Mission for Rejuvenation and Urban Transformation (AMRUT), my Government has planned projects of Rs. 2766.63 crore to provide 100% water and sewerage coverage in 16 towns of Punjab, having more than one lakh population. Detail Project Reports (DPRs) for Rs. 2767 crore have already been approved in this regard, of which works amounting to Rs. 851 crore have already been awarded and works amounting to Rs. 1626 crore have been tendered out.

64. The State of Punjab has emerged as one of the front runners for implementation of reforms under AMRUT. Several reforms have already been achieved in the State including constitution and professionalization of municipal cadres; Urban Planning and City level Planning - Green Action Plans; Devolution of funds and functions; Setting up financial intermediary at State level; and Municipal tax and fees improvement - GIS Property Mapping, Credit Rating, Energy and Water Audit.

65. For other towns in the State, Rs. 1540 crore HUDCO loan has been availed for 100% coverage of "Water Supply, sewerage and establishment of STPs. As such, my Government shall achieve 100% Coverage of Water Supply, Sewerage and STPs in 122 towns by March 2021. In addition, all the conventional sodium Vapor Lamps presently installed in these towns shall be converted to LED lights by December 2020.

66. My Government is cognizant of the need to provide basic

amenities in our municipal areas. The requirements of these amenities vary from town to town, thus there is a felt need to allow the Urban Local Bodies to work out their own contextual requirements in this regard.The Department of Local Government launched a specially designed programme titled as Urban Environment Improvement Programme (UIEP) to meet these small but contextual development needs of the cities and towns. During the year, projects worth Rs 254 crore have been sanctioned against which Rs. 94 Crore has already been released for works identified under the UIEP.

67. Under the e-Governance Project, services like water and sewerage management, property tax, trade license, public Grievances Redressal, Fire Services, Miscellaneous Receipts, Building Plan Management etc. have been rolled out in 135 ULBs of Punjab. These services have a direct impact on improving the Ease of Doing Business in the State.

68. Solid Waste Management (SWM) has been an issue of great concern in urban areas. To overcome this deteriorating situation of SWM, a decentralized model comprising of waste segregation at source, door to door collection of segregated waste, composting, material recovery and community participation is being implemented.

69. In Swachh Survekshan-2019, under the Swachh Bharat Mission, the State has attained 1st Rank in the North Zone and 7th Rank in the Country. Punjab has been adjudged as the Best State in Sanitation in the country. Eight Urban Local Bodies and two Cantonment Boards have been awarded on various parameters.

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਥਰਮਲ ਪਲਾਂਟਾਂ ਨਾਲ ਜੋ ਪਾਵਰ ਪਰਚੇਜ਼ ਐਗਰੀਮੈਂਟਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਗਰੀਮੈਂਟਸ ਨੂੰ ਰਿਵਿਊ ਨਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਗਵਰਨਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਐਡਰੈਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਨਾ ਹੋਣ ਤੇ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬੋਲਣ ਲੱਗ ਪਏ।)

(ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਸ਼੍ਰੀ ਕੰਵਰ ਸੰਧੂ, ਸਰਦਾਰ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੱਗਾ ਹਿੱਸੋਵਾਲ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਬਾਕੀ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਥਰਮਲ ਪਲਾਂਟਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਪਾਵਰ ਪਰਚੇਜ਼ ਐਗਰੀਮੈਂਟ ਅਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਬਿੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਾਧੇ ਕਾਰਨ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ** ਨਾਅਰੇ ਮਾਰਦੇ ਹੋਏ ਸਦਨ ਵਿੱਚੋਂ ਵਾਕ-ਆਊਟ ਕਰ ਗਏ।)

70. My Government is committed to boost development in the State by increasing the production of energy from Renewable Energy Sources. The total cumulative installed capacity of renewable energy projects in the State is 1616 MW. In the year 2020-21, another 300 MW capacity of various renewable energy projects are planned for installation.

71. Power consumption for agriculture pump-sets and the subsidy provided by my Government for this is very significant. We thus need to move towards solarization of agriculture pumps sets in a big way. Approximately 3000 solar water pumps have been installed and we are looking to increase this number every year. 65,743 SPV street lights have also been installed in the

villages of the State that is aimed at enhancing security and quality of life of the residents in the villages.

72. The State is constantly looking at using more & more paddy stubble for economic use to tackle the problem of Paddy Stubble burning. Presently, 10 Biomass power projects of 7350 MWs are in operation and two paddy straw based biomass power projects of 36 MWs have recently been commissioned to utilize the paddy stubble, These plants are utilizing approximatetly 1.10 million tons of paddy straw per annum.

73. Private investment is being facilitated for setting up Bio-CNG/ Bio-ethanol projects based on paddy stubble.My Government has submitted a proposal to the Ministry of New and Renewable Energy, Government of India for grant of viability gap funding for paddy-straw based Biomass power projects @ 5 Cr. per MW for 300 MW capacity projects.

74. To encourage participation of NRls in the development of Punjab and to re-establish their connection with their roots in Punjab, my Government has launched 'Connect with Your Roots' programme. Three groups of youth from the UK between the age-group of 16-22 years have already visited Punjab and they had a first-hand assessment of how the State has grown in the last couple of years. These youth act as brand ambassadors as large number of apprehensions and misconceptions in their minds have been cleared. My Government intends to expand this further and encourage youth from other countries like US, Canada and other European nations to visit the State.

75. My Government has approved Projects for up-gradation/ renewal

[Mr. Speaker]

of 2259 Kms Plan Roads costing Rs. 1221 crore. Also, construction of 39 bridges at a cost of Rs. 483 crore has been approved. Out of this, expenditure of Rs. 117 crores has been incurred till now. All these works are likely to be completed by March, 2022.

76. My Government has planned a unique project for construction of the Narrow Gauge Elevated Railway Track on Pathankot-Joginder Nagar railway line with an estimated cost of Rs. 240 crore. Construction of this Elevated Track will eliminate 9 level crossings, thereby decongesting the traffic in Pathankot city.

77. During the last year, out of total 62,500 km length of rural link roads in the State, roads measuring 15,600 kms have been repaired at a cost of Rs. 1682 crore. In addition, bridges on these roads are also being repaired. In the second phase, 13000 km more rural link roads have been taken up for repairs during the current year at a cost of Rs. 1545 crore. In addition, my Government has also planned to upgrade infrastructure of grain and vegetable markets in the State at a cost of Rs. 675 crore with a view to provide better marketing facilities to the farmers.

78. My Government has introduced Direct Benefit Transfer for Electricity (DBTE) to the Agriculture consumers in the State under a unique Pilot Project namely the 'Pani Bachao Paisa Kamao' project. The main purpose of the scheme is to save precious ground water. Due to the high consumption of groundwater for cultivation, agricultural consumers will be incentivized through this scheme to save water and earn money for the same. Under the project, agriculture consumers are given a fixed electric entitlement for every month of the year. The

electric entitlements vary by season (Paddy and Non-Paddy Season) and depend on the sanctioned load of the consumer. If the consumption measured from individual meters is lower than the fixed entitlement, he is reimbursed @ Rs. 4/- per KWH and excess consumption above the fixed entitlement does not attract any charge. No bill is issued to the farmers. I am happy to share that the scheme has received special attention of the NITI Aayog.

79. Few districts of the State suffered because of floods caused due to heavy rains and release of water from Bhakhra Dam during August 2019. I commend the efforts made by my Government and its officials for effective handling of the calamitous situation. The Government is committed to compensate all those who have been adversely affected because of this natural calamity.

80. Mahatma Gandhi Sarbat Vikas Yojna (MGSVY) was formulated with the aim of translating the vision of inclusive development into a reality by ensuring equitable access to the benefits of all socio-economic development schemes for those who have been deprived of such benefits. 10,69,993 beneficiaries have so far been assisted under this scheme.

81. My Government is conscious of the need to provide basic amenities in our rural areas. The requirements of these amenities vary from village to village, thus there was a felt need to allow the Village Panchayats to work out their own contextual requirements in this regard. The Department of Rural Development and Panchayats launched a specially designed programme titled as Smart Village Campaign (SVC) to meet these small but contextual development needs of the villages. During the year, Rs. 817 crore have been released for works identified under the SVC.

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਛੁਣਛੁਣੇ (ਖਿਡੌਣੇ) ਲੈ ਕੇ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਲਿਖੇ ਸਲੋਗਨਜ਼/ਪੈਂਫਲਿਟ ਲਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਵੈੱਲ ਆਫ ਦਿ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ** ਨਾਅਰੇ ਮਾਰਦੇ ਹੋਏ ਸਦਨ ਵਿੱਚੋਂ ਵਾਕ-ਆਊਟ ਕਰ ਗਏ।) (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

82. My Government has initiated a special enrollment drive in schools from 14th November, 2019 to enhance the enrollment at pre-primary level. For enhancement of learning levels of students, "Padho Punjab Padhao Punjab" programme has been launched in all government schools for classes 1st to 12th. 1,10,119 teachers have been trained during the year 2019-20.

83. My Government has also developed multimedia based e-Content for pre-primary to matric classes. Under this project, 934 episodes of various subjects (Science, English, Social Studies, Maths, Hindi, Punjabi) have been prepared and provided to the students and teachers.

84. During the year 2019-20, my Government has taken many significant initiatives towards promotion of Science and Technology and Environment Protection and Management. It has set up the Directorate of Environment and Climate Change to strengthen the efforts of protecting our environment and addressing the challenges arising from the climate change.

85. My Government has prepared comprehensive action plans for rivers Ghaggar, Beas and Sutlej to ensure quality of water within the prescribed norms by 2022. As a result of strict monitoring, there has been a marked improvement in the working of Sewage Treatment Plants and Effluent Treatment Plants. It has expedited setting up of three Common Effluents Treatment Plants for dyeing industry in Ludhiana out of them one of 15 Million Litres Daily (MLD) CETP on Bahadur Ke Road has been completed and the other two wil1 be completed very soon.

86. My Government during the year, in consultation with other stakeholders has prepared comprehensive action plan for waste management for the State and is now working to develop six cities/ towns namely Amritsar, Bathinda, SAS Nagar, Ropar, Nawanshahr and Moonak as model cities for solid waste management. Similarly, it is working for development of three villages in each district as model villages from environmental perspective in the year 2020.

87. My Government had launched 'Mission Tandrust' Punjab to make Punjab the healthiest State. The goals of the mission are to ensure quality of air, water, soil, food and overall living environment in the State.

88. During the year 2019, a large number of initiatives were taken under the Mission to generate public awareness on health issues and adverse impact of environmental degradation on human health and living. The Mission particularly focused on regular inspections by Food Safety teams to check adulterated food, particularly milk and milk products, and strict enforcement of standards and norms. The Mission also focused on reduction

[Mr. Speaker]

on the usage of fertilizer and measures against spurious sale of seeds and agro chemicals.

89. My Government has further consolidated the activities under the Mission and revamped it with eight sub missions namely Clean Air, Clean Water, Improved Waste Management, Safe Food, Safe Drugs, Green Punjab, Preventive Health and Conservation Agriculture. The Department of Environment is the Nodal Department for the Mission and respective Departments are the owners of Sub-Missions.

90. In order to strengthen the research and innovation ecosystem in the State, my Government organized "Punjab Innovation and Technology Summit 2019 "in November, 2019. The Summit brought together leaders and thinkers representing Academia and Research, Industries and Businesses, High Technology Ventures, Governments, Funding Agencies to deliberate and share their vision and ideas. During the summit, the Government has prepared framework of Mission Innovate Punjab and Global Innovation Hub to be set up in Mohali.

91. My Government has organized an Environment Conference 2019 in the month of December 2019 to promote healthy and constructive dialogue with stakeholders to tackle the environmental challenges together with the theme "No Time left, Act Now",

92. During 2019-20, an amount of Rs. 6259.94 crore has been kept under Scheduled Caste Sub Plan (SCSP), which forms 35.19% of the eligible portion of the State Budget estimates of Rs. 17789.47 crore and thus the percentage size of SCSP 2019-20 is more than the percentage of SC population (31.94%)in the State.

93. Under the Poshan Abhiyaan, my Government targets to reduce stunting, under-nutrition, anemia among young children, women and adolescent girls. During the year, 3,20,963 awareness activities were held in all the villages, towns and cities of the State with more than two crore participants.

94. To handle issues arising out of all kinds of violence against women in the State, One Stop Centres called Sakhi Centres have been set up in all 22 districts. They provide medical, legal, police aid, counselling and short stay.

95. My Government has notified new Sports Policy. As part of its implementation strategy, sports competitions were held throughout the State at Sub Divisional, District and State levels. In addition, "Punjab Marathon" was also organized throughout the State in which more than one lakh youth participated simultaneously in all the district headquarters of the State.

96. My Government organized an International Kabaddi Tournament 2019 dedicated to the 550th Parkash Purab of Sri Guru Nanak Dev Ji from December 1st to 10th, 2019 in the State in which nine teams from different Countries participated. The first tournament was held at Sultanpur Lodhi and the final tournament was held at Dera Baba Nanak .

97. My Government is conscious of the importance of technical education as an engine of growth. Several initiatives have been taken to make State's Technical Education System responsive to the needs and requirements of the Industry. At present, there are 284 Degree Colleges Engineering Colleges, B.Pharmacy Colleges, Hotel Management; Architecture and MBA/MCAL and 204 Diploma level Polytechnics and Pharmacy Institutions.

[Mr. Speaker]

98. The State of Punjab has become the first State in the country where revised curriculum has been implemented by Punjab State Board of Technical Education and Industrial Training as per the guidelines of National Skill Qualification Framework from the session 2018-19.

99. My Government has implemented Chief Minister Scholarship Scheme in Government Polytechnic Colleges wherein rebate of 70% to 100% is provided on tuition fees on the basis of performance of the students. I am happy to inform that Annual Admission in Government Polytechnics has increased after implementation of this CM Scholarship Scheme.

100. My Government is committed to make all campuses of Government promoted Engineering Colleges, Government Polytechnic Colleges and Government ITls Wifi enabled. Free Wifi facility has been extended in 22 Government Institutes till date.

101. My Government has implemented during this year Dual System of Training (DST) in Industrial Training Institutes. This system shall enable the trainees to obtain the latest training in the industry. This system has been started in 53 different trades in 35 Government Industrial Training Institutes.

102. During this year, my Government has started four new Government Industrial Training Institutes at Malaudh (Ludhiana), Adampur (Jalandhar), Manakpur Sharif (Mohali) and Singhpura (Ropar) to impart Skill Training to the Youth of the State. Further a proposal to set up 19 new ITls has been approved by the government.

103. A World Bank assisted Government of India Project "Skills Strengthening for Industrial Value Enhancement (STRIVE)" is being implemented in Government Industrial Training Institutes. The project aims at improving the relevance and efficiency of

skill training provided through industrial training institutes. Under this project, 19 Government ITls and one private ITI will be upgraded. This project shall increase the number of graduates in Industrial Training Institutes, increase the participation of girls, increase the total enrollment and reduce the vacancies in industrial training institutes. New Age Skill Short Term Courses will also be introduced as per demand of the industry. This will improve employment opportunities for the trainees.

104. 43 MOUs have been signed by the Principals of Government Industrial Training Institutes with various industrial houses to enhance the skills of trainees. Maruti Suzuki, Toyota, Honda Motorcycle & Scooter Private Limited, International Tractors Ltd (Sonalika), Swaraj Engines Limited, Vardhman Spinning Mills, Hyatt Regency, The Batala Co-op Sugar Mill Ltd, Vardhman Special Steels Ltd, Avon Cycles Ltd, Godrej and Soyce Manufacturing Ltd and PEPSU Road Transport are some of the key industrial partners in this endeavour. Under these MOUs, the trainees will get on-the-job training and these institutes will produce skilled workers matching with the skill set requirements of the industry.

105. My Government intends to start the Institute of Driving Training and Research (IDTR) at Kapurthala and Regional Driving Training Centre (RTC) at Malerkotla. For Kapurthala institute, Government of India will provide a financial assistance of Rs. 18.50 Crore whereas Rs. 5 crore will be provided for Malerkotla institute. There is also a proposal to setup a RDTC at Batala in PPP mode.

106. In association with UT Administration Chandigarh and the Western Command, Chandimandir, my Government has organized Third Military Literature Festival from 13th to 15th

[Mr. Speaker]

December, 2019. This has brought together leading luminaries from the Defense Services and the literary world, apart from showcasing theatre events comprising special audio visual shows on Josh Jazbaa and Junoon, i.e. the spirit underlying the armed forces. This is a great inspiration for the future generations.

107. Dear Members, this august House is a true reflection on our secular democratic polity. You have always upheld these values as enshrined in our Constitution. Despite different political affiliations, no member of this House has ever shirked in fulfilling his/her constitutional duties and obligations and for this, I would like to record my appreciation for all the Members. The people of Punjab are looking forward to a new peaceful and prosperous Punjab for which government's commitment is more than obvious. I am sure the deliberations in this House will further strengthen the government's resolve to take Punjab to new heights of growth and prosperity; demolishing the forces, if any who believe in divisive politics through radical thoughts and processes. We should not let any such thing happen in the year 2020 which I am sure is going to be a year of all around growth of Punjab and the beginning of a decade of peace, prosperity and development. I would like to end with a quote from Mahatma Gandhi which also echoes the values propounded by Sri Guru Nanak Dev ji and reads "I do not want my house to be walled in on all sides and my windows to be stuffed. I want the cultures of all lands to be blown around my house as freely as possible. But I refuse to be blown of my feet by any". Let us work with the spirit of cooperation, mutual trust and accommodation to ensure that the State of Punjab becomes the best developed State in the country and bring back the glory of Punjab. (Thumping)

JAI HIND

ANNOUNCEMENT BY THE SECRETARY

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਸਕੱਤਰ ਜੀ ਅਨਾਊਂਸਮੈਂਟ ਕਰਨਗੇ।

ਸਕੱਤਰ: ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ 15ਵੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ (ਨੌਵੇਂ) ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਲਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਸਦਨ ਦੀ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖਦੀ ਹਾਂ :-

1. ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਓਪਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਿਲ, 2019
2. ਗੈਰ-ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿੱਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਫੀਸ ਸਬੰਧੀ, ਪੰਜਾਬ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ (ਸੋਧ) ਬਿਲ, 2019
3. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2019

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਨਾਜਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨਸ਼ਾਹੀਆ, ਸ਼੍ਰੀ ਕੰਵਰ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਬਾਕੀ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ-ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਾਫ ਸੁਣਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ।)

MOTION REGARDING SUSPENSION OF CERTAIN RULES OF THE RULES OF PROCEDURE AND CONDUCT OF BUSINESS IN THE PUNJAB VIDHAN SABHA (PUNJAB LEGISLATIVE ASSEMBLY)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰਜ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਸੰਚਾਲਣ ਨਿਯਮਾਵਲੀ ਦੇ ਕੁਝ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ। ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਿੰਦਰਾ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।

ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਿੰਦਰਾ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ-

"ਕਿ ਇਹ ਸਦਨ ਸੰਕਲਪ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਚਾਲੂ ਸਮਾਗਮ ਜੋ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮ-ਕਾਰ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮ ਹੈ, ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੇਵਲ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮ-ਕਾਰ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ-ਕਾਰ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ, ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਊ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕੰਮ-ਕਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਦਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਸਦਨ ਵਿਚ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰਜ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਸੰਚਾਲਣ ਨਿਯਮਾਵਲੀ ਵਿਚ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੇ ਜਾਣ।" (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ-

"ਕਿ ਇਹ ਸਦਨ ਸੰਕਲਪ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਚਾਲੂ ਸਮਾਗਮ ਜੋ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮ-ਕਾਰ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮ ਹੈ, ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੇਵਲ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮ-ਕਾਰ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਕਾਰ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ, ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਊ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕੰਮ-ਕਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਦਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਸਦਨ ਵਿਚ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰਜ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਸੰਚਾਲਣ ਨਿਯਮਾਵਲੀ ਵਿਚ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੇ ਜਾਣ।"

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਰਦਾਰ ਨਾਜਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨਸ਼ਾਹੀਆ, ਸ਼੍ਰੀ ਕੰਵਰ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬਾਕੀ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰ

ਵੈੱਲ ਆਫ ਦਿ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨਾਲ ਬਿਜਲੀ ਸਮਝੌਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਪੋਸਟਰ ਲਹਿਰਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ** ਨਾਅਰੇ ਲਗਾ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਚੇਅਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰੋ, ਸੀਟ ਤੇ ਗੱਲ ਕਰੋ। ** ਨਾਅਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

> "ਕਿ ਇਹ ਸਦਨ ਸੰਕਲਪ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਚਾਲੂ ਸਮਾਗਮ ਜੋ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮ-ਕਾਰ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮ ਹੈ, ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੇਵਲ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮ-ਕਾਰ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ-ਕਾਰ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ, ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਊ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕੰਮ-ਕਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਦਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਸਦਨ ਵਿਚ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰਜ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਸੰਚਾਲਣ ਨਿਯਮਾਵਲੀ ਵਿਚ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੇ ਜਾਣ।"

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

WALK OUT

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰਜ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਸੰਚਾਲਣ ਨਿਯਮਾਵਲੀ ਦੇ ਕੁਝ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਮੂੰਹ ਤੇ ਕਾਲੀਆਂ ਪੱਟੀਆਂ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ** ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਦਨ ਵਿੱਚੋਂ ਵਾਕ ਆਊਟ ਕਰ ਗਏ।)

**Not recorded as ordered by the Chair.

MOTION UNDER RULE 16

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਅਗਲੀ ਆਈਟਮ। ਨਿਯਮ 16 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵ। ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਿੰਦਰਾ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ। (ਵਿਘਨ, ਸ਼ੋਰ) ਬੈਠੋ, ਪਲੀਜ਼ ਬੈਠੋ। ਇਹ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੈਸ਼ਨ ਹੈ, ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੈਸ਼ਨ ਹੈ।(ਵਿਘਨ, ਸ਼ੋਰ) ਅਰੋੜਾ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਸੀਟ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰੋ, ਸੀਟ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰੋ, ਪਲੀਜ਼ (ਵਿਘਨ, ਸ਼ੋਰ) ਤੁਸੀਂ, ਸੀਟ ਉਤੇ ਜਾ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰੋ (ਵਿਘਨ, ਸ਼ੋਰ)। ਪਲੀਜ਼, ਪਲੀਜ਼, ਪਲੀਜ਼, ਤੁਸੀਂ ਫਰਵਰੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਕਰ ਲੈਣਾ, ਫਰਵਰੀ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰ ਲੈਣਾ, ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਚੇਅਰ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। (ਵਿਘਨ, ਸ਼ੋਰ) ਸੀਟ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰੋ।

ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਿੰਦਰਾ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ-

> ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅੱਜ ਇਸ ਦੇ ਉਠ ਜਾਣ ਤੇ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਥਗਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

> ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅੱਜ ਇਸ ਦੇ ਉਠ ਜਾਣ ਤੇ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਥਗਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

> ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅੱਜ ਇਸ ਦੇ ਉਠ ਜਾਣ ਤੇ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਥਗਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

WALK OUT

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਰਦਾਰ ਨਾਜ਼ਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨਸ਼ਾਹੀਆ, ਸ਼੍ਰੀ ਕੰਵਰ ਸੰਧੂ, ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬਾਕੀ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰਜ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਸੰਚਾਲਣ ਨਿਯਮਾਵਲੀ ਦੇ ਕੁਝ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ** ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਦਨ ਵਿੱਚੋਂ ਵਾਕ ਆਊਟ ਕਰ ਗਏ।)

**Not recorded as ordered by the Chair.

PAPERS LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਅਗਲੀ ਆਈਟਮ, ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਗਜ਼ ਪੱਤਰ। ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਿੰਦਰਾ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਜੀ।

ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਿੰਦਰਾ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਅੱਜ ਦੀ ਕਾਰਜ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਮੱਦ ਨੰ: V ਅਧੀਨ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਲੜੀ ਨੰ: 1 ਤੋਂ 8 ਤੱਕ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਪੱਤਰ ਸਦਨ ਦੀ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ :-

1. ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਸਦਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਵਿਧਾਨ (126ਵੀਂ ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2019;

2 ਪੰਜਾਬ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਰ (ਸੋਧਨਾ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 2019 (2019 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰ:5), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 213(2)(ੳ) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ;

3. ਸਾਲ 2016-17 ਲਈ ਗ੍ਰੇਟਰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਏਰੀਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ (ਗਲਾਡਾ) ਦੇ ਲੇਖਿਆਂ ਦੇ ਸਲਾਨਾ ਵਿਵਰਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਐਕਟ, 1995 ਦੀ ਧਾਰਾ 53(5) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ;

4. ਸਾਲ 2015-16 ਲਈ ਪਟਿਆਲਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਐਕਟ, 1995 ਦੀ ਧਾਰਾ 53(1) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ;

5. ਸਾਲ 2016 ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 25(4) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ;

6. ਸਾਲ 2018-19 ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਕਾਸ ਨਿਗਮ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ 36ਵੀਂ ਸਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 619-ੳ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ;

7. ਸਾਲ 2016-17 ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬੀਜ ਨਿਗਮ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ 41ਵੀਂ ਸਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 619-ੳ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ;

[ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ]

8. ਸਾਲ 2015-16 ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਵਿਕਾਸ ਨਿਗਮ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ 37ਵੀਂ ਸਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਲੇਖੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 619-ੳ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

PRESENTATION OF REPORTS OF THE COMMITTEE

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਅਗਲੀ ਆਈਟਮ, ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ। ਸਰਦਾਰ ਕੁਸਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਸਭਾਪਤੀ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜ਼ੀਰਾ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।

ਸਭਾਪਤੀ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮੇਟੀ (ਸਰਦਾਰ ਕੁਸਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਿੱਕੀ ਢਿੱਲੋਂ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ, ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜ਼ੀਰਾ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਵੱਲੋਂ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਿਆਣਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਸਟਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਈ ਸਕੂਲ, ਨੰਗਲ ਈਸ਼ਰ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸਬੰਧੀ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸਬੰਧੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਸਬੰਧੀ ਮੈਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਥ ਸਦਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਦਨ ਦੀ contempt ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਿਆਣਾ ਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਪਾਏ ਗਏ ਕਿ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਸਟਿਸ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੇ ਹੋਈ ਬਹਿਸ ਵਿਰੁੱਧ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਕੇ ਸਦਨ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਇਸ ਦਾ ਮਖੌਲ ਉਡਾਇਆ ਗਿਆ, ਇਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ, ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੂੰ ਨੀਵੇਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਸਦਨ ਦੀ contempt ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣੇ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ

ਤੇ ਕਮੇਟੀ ਸਾਹਮਣੇ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਮੇਟੀ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇੱਕ ਟੀ.ਵੀ. ਚੈਨਲ ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਕੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੇ ਬੋਲਣ ਕਰਕੇ ਅਗਰ ਉਸ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਵੀ ਹੱਥ ਧੋਣੇ ਪੈਣਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਤੇ ਲੱਤ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਟਿੱਪਣੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿਣਾ।

ਉਕਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਦਨ ਦੀ contempt ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਦੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਹੱਤਕ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਪਵਿੱਤਰ ਸਦਨ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਹੱਤਕ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਾਰਨ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਿਆਣਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਸਟਰ ਵਿਰੁੱਧ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ:

1. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮਿਲਦੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ।
2. ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਰਾਹੀਂ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਕੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਮੈਂ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਦਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰੇ ਅਤੇ ਅਪਣਾਏ। ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਦਨ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਢਿੱਲੋਂ ਜੀ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰ ਲੈਣਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ ਟੇਕਅੱਪ ਕਰ ਲੈਣ ਦਿਉ। ਹਾਂ ਜੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਿੰਦਰਾ ਜੀ।

ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਿੰਦਰਾ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ-

> "ਕਿ ਇਹ ਸਦਨ ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜ਼ੀਰਾ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਵੱਲੋਂ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਿਆਣਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਸਟਰ, ਗੌਰਮਿੰਟ ਹਾਈ ਸਕੂਲ, ਨੰਗਲ ਈਸ਼ਰ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸਬੰਧੀ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਪਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ-

> "ਕਿ ਇਹ ਸਦਨ ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜ਼ੀਰਾ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਵੱਲੋਂ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਿਆਣਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਸਟਰ, ਗੌਰਮਿੰਟ ਹਾਈ ਸਕੂਲ, ਨੰਗਲ ਈਸ਼ਰ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸਬੰਧੀ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਪਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

ਇਸ ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਹੈ? ਹਾਂ ਜੀ, ਬੈਂਸ ਸਾਹਿਬ।

ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ (ਆਤਮ ਨਗਰ): ਸ਼ੁਕਰੀਆ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਵੀ ਇੱਕ ਦਿਨ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸੇ ਦਿਨ ਇਸ ਟੀਚਰ ਦੀ ਵੀ ਤਾਰੀਖ ਸੀ। ਮੈਂ ਵੀ ਉਹ ਟੀਚਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਬੜੀ ਡਿਟੇਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਪੁੱਛੀ ਕਿ ਹੋਇਆ ਕੀ ਹੈ? ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਸਨਿਮਰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਟੋਟਲ ਰਾਜਨੀਤੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਗਰੀਬ ਦਾ ਚੁੱਲ੍ਹਾ-ਚੌਂਕਾ ਠੰਢਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਰਖਾਸਤ, ਖਤਮ। ਉਸ

ਨੂੰ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਹੜੇ ਲਾਭ ਮਿਲਣੇ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਖਤਮ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਗਾਂਹ ਉਸ ਉੱਤੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਜੋ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਨਿਆਂ ਹੈ। ਸੋ, ਜਿਹੜੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਸ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਜ਼ਰੀਏ ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਸਦਨ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਹੋਣ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜਿਹੜਾ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਬਿਊਰੋਕਰੇਸੀ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਐਕਸ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੰਪਲੇਂਟ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਵੀ ਗਿਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਹੀ ਗੱਲ ਕਰੋ।

ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ: ਸਰ, ਇਸ ਉੱਤੇ ਹੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਉਸੇ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਹੁਣ ਬੋਲ ਲੈਣ ਦਿਓ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਤਾਂ ਕੋਈ ਬੈਠਾ ਹੀ ਨਹੀਂ।ਮੈਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦੋ ਵਾਰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਡਿਟੇਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਦਾ ਬਿਊਰੋਕਰੇਸੀ ਵੱਲੋਂ ਕਿਵੇਂ ਅਪਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਐਰੋਗੈਂਟ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ, ਧਰਤੀ ਦਾ ਰੱਬ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ, (ਵਿਘਨ, ਸ਼ੋਰ)...

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪਲੀਜ਼ ਬੈਠੋ, ਪਲੀਜ਼ ਬੈਠੋ।

ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।(ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ) ਮੈਂ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਹਾਡਾ dissent ਨੋਟ ਕਰਾਂਗੇ। ਬੈਂਸ ਸਾਹਿਬ, dissent ਅਜੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। (ਵਿਘਨ, ਸ਼ੋਰ) ਬੈਂਸ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ।ਤੁਸੀਂ ਕਾਹਲੇ ਨਾ ਪਓ। ਕਾਹਲੇ ਨਾ ਪਓ।

[ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ]

(ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ) ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਅੱਗੋਂ ਪਾਸ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੱਖਰਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਕਾਹਲੇ ਨਾ ਪਓ। ਟੀਨੂ ਜੀ। ਹਾਂ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋ,।(ਵਿਘਨ, ਸ਼ੋਰ)

ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂ (ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ): ਪਹਿਲਾਂ ਡਾਕਟਰ ਜੀ ਬੋਲਣਗੇ, ਫਿਰ ਮੈਂ ਬੋਲਾਂਗਾ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਕੀ ਇਸ ਉੱਤੇ ਸਾਰੇ ਹਾਊਸ ਨੇ ਬੋਲਣਾ ਹੈ? ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਬੋਲ ਲਓ, ਹਾਂ ਜੀ, ਡਾਕਟਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਜੀ।

ਡਾਕਟਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ (ਬੰਗਾ, ਐਸ.ਸੀ.): ਸਰ, ਮੈਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹਾਂ, ਜੋ ਇਹ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਿਆਣਾ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਹੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣੀ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਅਜਿਹੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਫੀਲਡ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜਾ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਸ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹਾਂ....(ਵਿਘਨ)

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਮੈਂਬਰ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਉਥੇ ਆਪਣਾ dissent ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ।

ਡਾਕਟਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ: ਸਰ, ਮੈਂ ਉਹੀ ਦੱਸਣ ਲੱਗਿਆ ਹਾਂ...

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜ਼ੀਰਾ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮੰਗ ਰਹੇ ਸੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਮੈਂਬਰ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਉਥੇ ਆਪਣਾ dissent ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਜ਼ੀਰਾ ਜੀ ਬੈਠੋ, ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਡਾਕਟਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ: ਸਰ, ਮੈਂ ਉਹੀ ਦੱਸਣ ਲੱਗਾ ਹਾਂ (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੀਜੀ ਪੇਸ਼ੀ ਲਈ ਮਾਸਟਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦਿਨ ਸਾਡੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ, ਉਸ ਦਾ ਪੱਖ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਹ ਗੱਲ ਰੱਖੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਾਂ ਟੰਗਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਖਤਮ ਕਰਵਾਉਣੀਆਂ ਹੀ ਕਰਵਾਉਣੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਜਿਸ ਦੀ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਗਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਬੰਦੇ ਦਾ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ...(ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੇਮ-ਸ਼ੇਮ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਉਥੇ ਆਪਣਾ dissent ਰੱਖਿਆ ਸੀ? (ਵਿਘਨ)

ਡਾਕਟਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ: ਸਰ, ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਲਾਈਨ ਕੱਟ ਦਿੱਤੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ, ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਜੀ।

ਸਲਾਹਕਾਰ/ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਨਮੁੱਖ ਜਿਹੜੀ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਿਆਣਾ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਜਾਣੂੰ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਵੀ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹਾਂ ਜੀ। ਜਿਹੜੀ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਟੰਗਣ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਮਨ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਸ਼ਾਇਦ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਸਾਰਾ ਮਾਮਲਾ ਆਨ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਪਰਮਿੰਦਰ ਬਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਮੇਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੌਣਾ-ਪੌਣਾ ਘੰਟਾ ਵੇਟ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਇਹ ਆਨ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਡੀ ਕਮੇਟੀ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਦਕਿ ਉਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨੀਚੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਬਾਈਟ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ

ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਕਮੇਟੀ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਸੋ, ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਇਹ ਗਲਤ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਦਨ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਨਹੀਂ, ਰਾਜਾ ਜੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ।

ਸਲਾਹਕਾਰ/ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰ ਵਾਰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਕਮੇਟੀ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਏ, ਇਹ ਆਨ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ।(ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਮੈਂ ਟੀਨੂ ਜੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਲਣ ਲਈ ਕਹਿ ਲਿਆ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਟੀਨੂ ਜੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

> "ਕਿ ਇਹ ਸਦਨ ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜ਼ੀਰਾ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਵੱਲੋਂ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਿਆਣਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਸਟਰ, ਗੌਰਮਿੰਟ ਹਾਈ ਸਕੂਲ, ਨੰਗਲ ਈਸ਼ਰ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸਬੰਧੀ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਪਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ-ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਉਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ** ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਉਣ ਲੱਗਾ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਚੇਅਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਨਾਅਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਸਰਦਾਰ ਕੁਸਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਸਭਾਪਤੀ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਸਬੰਧੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।

** **Not recorded as ordered by the Chair.

ਸਭਾਪਤੀ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮੇਟੀ (ਸਰਦਾਰ ਕੁਸਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਿੱਕੀ ਢਿੱਲੋਂ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ-

i) ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਿੰਦਰਾ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ;

ii) ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਿੰਦਰਾ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ;

iii) ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਿੰਦਰਾ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ;

iv) ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜ਼ੀਰਾ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ ਦੁਆਰਾ ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ; ਅਤੇ

v) ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਿੰਦਰਾ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚੌਥੀ/ਪੰਜਵੀਂ ਅਤੇ ਛੇਵੀਂ ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

WALK-OUT

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰ, ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜ਼ੀਰਾ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਵੱਲੋਂ ਸਰਦਾਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਿਆਣਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਸਟਰ, ਗੌਰਮਿੰਟ ਹਾਈ ਸਕੂਲ, ਨੰਗਲ ਈਸ਼ਰ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ** ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਦਨ ਵਿਚੋਂ ਵਾਕ ਆਊਟ ਕਰ ਗਏ।)

WELCOME ANNOUCEMENT BY THE SPEAKER

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਮੈਂ ਸਦਨ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਲੋਕ ਸਭਾ, ਸੰਗਰੂਰ ਸਦਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇਖਣ ਦੇ ਲਈ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਦੇ ਹਾਂ।

LEGISLATIVE BUSINESS

1. THE PUNJAB RIGHT TO BUSINESS BILL, 2020

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਸ਼੍ਰੀ ਸੁੰਦਰ ਸ਼ਾਮ ਅਰੋੜਾ, ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਵਣਜ ਮੰਤਰੀ ਬਿਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।

ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਕਮਰਸ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਸੁੰਦਰ ਸ਼ਾਮ ਅਰੋੜਾ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਿਲ, 2020 ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ-

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਿਲ, 2020 ਉੱਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ-

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਿਲ, 2020 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਬਹਿਸ। ਹਾਂ ਜੀ, ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਜੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ (ਸੁਨਾਮ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਇੰਪਾਰਟੈਂਟ ਬਿਲ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰ ਇਸ ਬਿਲ ਦੀ ਸਪੋਰਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਚਲਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬਿਜ਼ਨਸ ਹੀ ਕਿਸੇ ਸਟੇਟ ਦੀ ਇਕਾਨਮੀ ਦਾ ਡਰਾਇਵਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਫ-ਸੁਥਰੇ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਵਪਾਰ ਕਰ ਸਕੇ ਅਤੇ ਵੱਧ-ਫੁੱਲ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਕਾਨਮੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾ ਸਕੇ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਇਨੀਸ਼ੇਟਿਵ ਲਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ 'ਇਨਵੈਸਟ ਪੰਜਾਬ' ਕਰਵਾਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਇਨਵੈਸਟਰ ਆਏ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉੱਥੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਅਸੀਂ ਤਾਜ ਹੋਟਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਏ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਸਤਿੰਦਰ ਸਰਤਾਜ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਣਿਆ। ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਨਟੈਂਸ਼ਨ ਠੀਕ ਹੈ ਪਰ ਅਸਲ ਮਾਅਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਗਰਾਊਂਡ ਲੈਵਲ ਦੇ ਉੱਪਰ ਅਸਲ ਰਿਐਲਿਟੀ ਕੀ ਹੈ? ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਮੈਂ ਇੱਕ ਕਲਾਸਿਕ ਐਗਜ਼ਾਂਪਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ 'ਇਨਵੈਸਟ ਪੰਜਾਬ' ਪੋਰਟਲ ਦੀ ਇਹ ਬੁੱਕਲੈਟ ਹੈ। (ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕਿਤਾਬ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਬਿਲ ਤੇ ਬੋਲੋ, ਬਿਲ ਤੇ ਬੋਲੋ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ : ਹਾਂ ਜੀ, ਸਰ, ਮੈਂ ਬਿਲ ਤੇ ਹੀ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਮੈਂ ਗਲਤ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਵਿਚੋਂ ਟੋਕ ਦਿਓ, ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਸਪੰਜ ਕਰ ਦਿਓ। Let me bring something to the notice of the Governement.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਟੋਕਣ ਦੀ ਨੌਬਤ ਹੀ ਨਾ ਆਵੇ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ : ਬਿਲਕੁਲ ਸਰ, ਟੋਕਣ ਦੀ ਨੌਬਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ 'ਇਨਵੈਸਟ ਪੰਜਾਬ' ਪੋਰਟਲ ਦੀ ਬੁੱਕਲੈਟ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਚੰਗਾ intiative ਹੈ। ਮੈਂ ਕਲਾਸਿਕ ਐਗਜ਼ਾਂਪਲ ਦੇਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਇੱਕ 'ਐਮਾ ਟਾਵਰ' ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਦਾ ਬੈਂਕੁਇਟ ਹਾਲ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਦੋ ਕਰੋੜ ਦਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਹੈ।

[ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ]
ਇਹ ਛੇ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। 'ਇਨਵੈਸਟ ਪੰਜਾਬ' ਦੇ ਪੋਰਟਲ ਦੇ ਉੱਪਰ ਇਹ ਫਰਮ ਮਿਤੀ 30.09.2019 ਨੂੰ ਅਪਲਾਈ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਜਿਹੜੀਆਂ 6 ਪਰਮਿਸ਼ਨਾਂ ਮਿਲਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ, ਉਹ 9 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 62 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ-ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ। ਸਰ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਜ 5ਵਾਂ ਮਹੀਨਾ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਪਰਮਿਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਐਮ.ਟੀ.ਪੀ., ਲੁਧਿਆਣਾ ਮੈਡਮ ਮੋਨਿਕਾ ਆਨੰਦ ਨੇ ਇੱਕੋ ਫਾਈਲ ਦੇ ਉੱਪਰ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਆਬਜੈਕਸ਼ਨ ਲਾਈ, ਇੱਕ ਤਾਂ ਮਿਤੀ 20.10.2019 ਨੂੰ ਲਗਾਈ ਕਿ verification of ownership ਕਰਵਾਓ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਆਫ ਈ.ਓ. ਨਹੀਂ ਆਈ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਵਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਾਈਲ readable ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ...(ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਇਹ ਕੇਸ ਇੰਡੀਵਿਜੂਅਲ ਹੈ, ਇਹ ਕੇਸ ਇੰਡੀਵਿਜੂਅਲ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਟੇਕ-ਅੱਪ ਕਰ ਲੈਣਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ : ਸਰ, ਇਹ ਇੰਡੀਵਿਜੂਅਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੈਕਟਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਕਮਾਲ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੇ ਹੁਣ ਵੀ original ਫਾਈਲ ਚੁੱਕ ਕੇ ਫੜਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਇੱਕ ਮਿੰਟ, ਅਰੋੜਾ ਜੀ ਨੂੰ ਸੁਣ ਲਓ, ਇਹ ਇੰਡੀਵਿਜ਼ੂਅਲ ਕੇਸ ਹੈ।ਸ਼੍ਰੀ ਸੁੰਦਰ ਸ਼ਾਮ ਅਰੋੜਾ ਜੀ ਨੂੰ ਸੁਣ ਲਓ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ: ਸਰ, ਮੈਂ ਵੀ ਅਰੋੜਾ ਹੀ ਹਾਂ ਜੀ, ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਲਓ। ਅਸੀਂ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੇ ਆਫ ਲਾਈਨ ਕਰਕੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫਾਈਲ ਫੜਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਪਹੀਏ (ਟਾਇਰ) ਲਗਾ ਕੇ ਅਤੇ ਆਫ ਲਾਈਨ ਕਰਕੇ ਉੱਪਰ ਲੈ ਜਾਓ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ 'ਇਨਵੈਸਟ ਪੰਜਾਬ' ਪੋਰਟਲ ਕੰਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ... (ਵਿਘਨ...ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਜੀ, ਪਲੀਜ਼ ਬੈਠੋ।ਹਾਂ ਜੀ, ਸ੍ਰੀ ਸੁੰਦਰ ਸ਼ਾਮ ਅਰੋੜਾ ਜੀ।

ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਕਮਰਸ ਮੰਤਰੀ : ਸਰ, ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਹਾਊਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਸੋਚ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਿਜ਼ਨਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁਲਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਦੀ ਸਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਗੱਲ, ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਸ੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਜੀ ਨੇ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਹੁਰਿਆਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ, ਕਰੀਬੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਕਲੀਅਰ ਕਰ ਲਵਾਂਗਾ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ) ਤੁਹਾਡਾ ਜਿਹੜਾ ਮਸਲਾ ਹੈ ਇਹ ਲੋਕਲ ਬਾਡੀਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਕਲੀਅਰ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਅਮਨ ਜੀ, ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਬੈਠੋ। ਪਲੀਜ਼ ਬੈਠ ਜਾਓ, ਪਲੀਜ਼ ਬੈਠ ਜਾਓ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਲਈ ਹੈ।(ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ (ਕੋਟਕਪੂਰਾ): ਸਰ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਐਡ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਸਰ, ਜਿਹੜੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਕੁਤਾਹੀ ਕਰਕੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ businessmen ਨੂੰ ਡਿਸਕਰੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਐਕਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਆਸ਼ਵਾਸਨ ਦੇਣ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਪਾ ਲਓ ਤੇ ਕੰਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਕਮਰਸ ਮੰਤਰੀ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਬੋਲਣ ਲੱਗਿਆ ਹਾਂ ਜੀ। ਮੈਂ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਗੱਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਅਰੋੜਾ ਜੀ, ਅਰੋੜਾ ਜੀ। ਅਮਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ : ਸਰ, ਮੈਂ ਵੀ ਅਰੋੜਾ ਹੀ ਹਾਂ ਜੀ। ਇੱਕ ਕੰਮ ਕਰ ਦਿਓ। ਜੇ ਟਾਈਮ ਲਾਈਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੋਰਟਲ ਤੇ ਆਨਲਾਈਨ ਪਰਮਿਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਤਾਂ that should be deemed to be permitted. ਲੋਕ ਸੌਖੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਕਮਰਸ ਮੰਤਰੀ: ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਬਣਾਇਆ ਹੀ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਰਮਿਸ਼ਨ ਦਿਆਂਗੇ। ਬਾਕੀ ਜਿਹੜੀ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਗਰ ਕੋਈ ਕਸੂਰਵਾਰ ਅਫਸਰ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਉਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਹੁਣ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰ ਦਿਉ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ: ਸਰ, ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ। ਸਰ, ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਲਵੋ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

> ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਿਲ, 2020 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹੁਣ ਸਦਨ ਬਿਲ ਤੇ ਕਲਾਜ਼-ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (2)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

> ਕਿ ਕਲਾਜ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (2) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 19

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਕਿਉਂਜੋ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 19 ਤੱਕ ਕੋਈ ਸੋਧਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇ ਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੀ ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟ ਲਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ?

(**ਅਵਾਜ਼ਾਂ:** ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 19 ਤੱਕ ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (1)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (1) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਸਿਰਲੇਖ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਬਿਲ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਮੰਤਰੀ ਜੀ, ਬਿਲ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।

ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਕਮਰਸ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਸੁੰਦਰ ਸ਼ਾਮ ਅਰੋੜਾ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ-

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਿਲ, 2020 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ-

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਿਲ, 2020 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਿਲ, 2020 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

---

2. THE PUNJAB WATER RESOURCES (MANAGEMENT AND REGULATION) BILL, 2020

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਅਗਲਾ ਬਿਲ, ਪੰਜਾਬ ਜਲ ਸਰੋਤ (ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮ) ਬਿਲ, 2020, ਸਰਕਾਰੀਆ ਜੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।

ਜਲ ਸਰੋਤ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰੀਆ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਜਲ ਸਰੋਤ (ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮ) ਬਿਲ, 2020 ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ-

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਜਲ ਸਰੋਤ (ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮ) ਬਿਲ, 2020 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ-

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਜਲ ਸਰੋਤ (ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮ) ਬਿਲ, 2020 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਬਹਿਸ। ਹਾਂ ਜੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਜੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ (ਸੁਨਾਮ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਦੀ ਤਰੀਕ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਇਸ਼ੂ ਬਣਿਆ ਪਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਲਮੋਸਟ 80% ਜ਼ੋਨ ਡਾਰਕ ਹੋਏ ਪਏ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਿਲ ਦੀ ਸਪੋਰਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਅੱਜ ਆਪਾਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਹਰ ਸਾਲ 40 ਐਮ.ਐਮ., ਯਾਨੀ ਕਿ ਸਵਾ ਫੁੱਟ ਪਾਣੀ ਥੱਲੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸੀ.ਐਮ.ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰੀ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਰੀਟਰੀਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ 15-20 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਾਂ ਰੇਗਿਸਤਾਨ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਸਰ, ਹੁਣ ਜਿੰਨੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਅਵੇਲੇਬਿਲਟੀ ਹੈ ਉਹ 17 ਐਮ.ਏ.ਐਫ., (ਮਿਲੀਅਨ ਏਕੜ ਫੁੱਟ) ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਅਸੀਂ ਹਰ ਸਾਲ 29 ਮਿਲੀਅਨ ਏਕੜ ਫੁੱਟ ਪਾਣੀ ਕੱਢ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਜੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ 29 ਐਮ.ਏ.ਐਫ.ਵਿਚੋਂ ਮਹਿਜ਼ .99 ਐਮ.ਏ.ਐਫ. ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ਼ੀਅਲ, ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਅਤੇ ਇੰਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨਜ਼ ਵਾਸਤੇ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਬਾਕੀ ਦਾ ਸਾਰੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਇਰੀਗੇਸ਼ਨ ਵਾਸਤੇ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਸਰ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਿਲ ਦੀ ਸਪੋਰਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਕੋਈ ਦਿੱਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਸਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜਿਹੜੀ

ਇੰਟੈਂਸ਼ਨ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਉਹ ਪੈਸਾ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ 24-25 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 319 ਕਰੋੜ ਰੈਵੇਨਿਊ ਜੈਨਰੇਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ, ਕਿਸਾਨ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਅਵੇਅਰ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੈਕਸੀਮਮ ਤੇ optimum utilisation ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਇਸ ਬਿਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੋਕਸ ਇੰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲੀਆ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਸ ਨੂੰ 24 ਕਰੋੜ ਤੋਂ 319 ਕਰੋੜ ਉਪਰ ਲੈ ਜਾਵੋ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮਾਲੀਆ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਤਰੀਕਿਆਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਮਾਫੀਆ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਫੋਕਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਹ 98% ਇਰੀਗੇਸ਼ਨ ਵਾਸਤੇ ਪਾਣੀ ਐਸਟ੍ਰੈਕਟ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਸਰ, ਜੇ ਇਹੀ ਹਾਲ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ 15-18 ਸਾਲ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ, ਆਪਾਂ ਰੇਗਿਸਤਾਨ ਬਣ ਜਾਵਾਂਗੇ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਬਣ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਸੋ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ clause add ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਰੀਗੇਸ਼ਨ ਵਾਸਤੇ ਜਿਹੜਾ ਅਸੀਂ 98% ਪਾਣੀ extract ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ aware ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਦੂਜੀਆਂ ਖੇਤੀਆਂ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਦੀ optimum and best utilisation ਹੋ ਸਕੇ। ਮੇਰੀ ਤੁਹਾਡੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਵਡਾਲਾ (ਨਕੋਦਰ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਜਿਹੜਾ The Punjab Water Resources (Management and Regulation) Bill ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਬੜੀ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। It is a positive step. ਜਿਵੇਂ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰ support ਕਰਾਂਗੇ ਪਰ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ grave crisis ਵਿਚੋਂ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਜ ਦਾ crisis ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬੜੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਹ crisis ਹੈ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ-ਜਾਂਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਲੇਕਿਨ ਆਪਣਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ conserve ਕਰ ਸਕੀਏ, ਕਿਵੇਂ maintain ਕਰ ਸਕੀਏ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਪਾਣੀ ਦੇ resources ਹਨ, how to use them effectively and judiciously? ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਬਿਆਨ ਆਏ ਹਨ, ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਜਿਵੇਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਜਲੰਧਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ

[ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਵਡਾਲਾ]

ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਬਿਆਸ ਅਤੇ ਸਤਲੁਜ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। It is a very big step, ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਗਰਾਊਂਡ ਤੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਹੁੰਦਾ ਦਿਸ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਕੀਤੀ ਹੈ? World Bank ਤੋਂ ਲੋਨ ਲੈਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ADB (Asian Development Bank) ਤੋਂ ਲੈਣਾ ਹੈ? ਇਹ ਪੈਸਾ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ਆਇਆ? ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਾਣੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਿਸਯੂਜ਼ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਆਪਣੀ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਚਾਹੇ ਆਪਾਂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਅਲ ਯੂਜ਼ ਵਾਸਤੇ ਵਰਤਦੇ ਹਾਂ, ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਵਾਸਤੇ ਯੂਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੰਤਵ ਵਾਸਤੇ ਹੈ, ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਟੈਂਕੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਬਿਲ ਹੀ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਦਿੱਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ। ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਜਿਹੜਾ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਦਾ ਮਿਸਯੂਜ਼ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੇ ਕੋਈ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਬੜੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਆਪਾਂ ਕਦੋਂ ਜਾਗਾਂਗੇ? ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, rain water harvesting ਬਾਰੇ ਬੜੀ ਵਾਰੀ ਇੱਥੇ ਗੱਲ ਹੋਈ ਹੈ, climate change ਕਾਰਨ ਇੰਨਾ ਮੀਂਹ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ rain water ਨੂੰ ਕੋਈ harvest ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਆਪਾਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ। ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਆਪਾਂ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਪਰੰਤੂ policy implement ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਬਿਲਡਿੰਗਾਂ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਪਾਸ ਕਰਾਉਣ ਲੱਗਿਆਂ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ rain water harvesting system ਹਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤੁਸੀਂ ਪੁੱਛ ਲਓ, Local Bodies Minister ਬੈਠੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ rain water harvesting system ਲਗਾਇਆ ਹੈ? ਇਹ ਬਹੁਤ serious issue ਹੈ।

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਦੂਜੀ ਗੱਲ, ਜਿਹੜਾ under ground water ਹੈ, ਉਹ toxic ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਵਿੱਚ heavy metals ਆ ਗਏ ਹਨ। ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ Tata Research Institute ਨੇ ਇਕ ਸਰਵੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੀ ਟੀਮ ਆਈ ਹੈ। ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇੱਥੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੀ ਟੀਮ ਸੱਦੀ ਸੀ, ਸੁਖ ਸਰਕਾਰੀਆ ਜੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਗਏ। ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੀ ਟੀਮ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇੱਥੇ ਆਉਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਆਈ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਗਰਾਊਂਡ ਲੈਵਲ ਤੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਹੁੰਦਾ ਦਿਸ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਜੇ ਆਪਾਂ ਪਾਣੀ ਨਾ ਸਾਂਭਿਆ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦੇ

ਹਨ ਕਿ ਆਪਣੇ 5-6 ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ, summer season ਵਿੱਚ, ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਜਿਵੇਂ ਬੰਗਲੌਰ ਅਤੇ ਚੇਨੱਈ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ last summer ਹੋਇਆ ਹੈ? ਫੇਰ ਆਪਾਂ ਕੀ ਕਰਾਂਗੇ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਨਾ ਹੋਇਆ। ਸੋ, ਜਿਹੜਾ ground water, surface water ਹੈ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਬੜੀ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ, we support it but....

Mr. Speaker : Thank you, thank you.

Sardar Gurpartap Singh Wadala : Speaker Sahib, something should be done at the ground level so that ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਜ਼ਲਟ ਨਿਕਲ ਸਕੇ।

ਸ਼੍ਰੀ ਬੁੱਧ ਰਾਮ (ਬੁੱਢਲਾਡਾ ਐਸ.ਸੀ.) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮਿਹਰਬਾਨੀ। ਪਾਣੀ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬੜਾ ਵਧੀਆ ਕਦਮ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰੌਲਾ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ 27% ਧਰਤੀ ਦੀ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਰਾਹੀਂ ਸਿੰਜਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਆਪਾਂ ਸਰਵੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਸਿਰਫ 21% ਹੀ ਪਾਣੀ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰੌਲਾ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹਾਲ ਹੈ, ਮਾਨਸਾ ਇਲਾਕਾ ਟੇਲ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਹੈ। ਟੇਲਾਂ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵੀ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲੀਏ। ਟੇਲਾਂ ਤੇ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦਾ। ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਇਵੇਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਸਾਡੇ ਇਕ ਟੇਲ ਬੋਹਾ ਰਜਬਾਹਾ ਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ 182 ਕਿਊਸਿਕ ਪਾਣੀ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕਦੇ ਵੀ ਉਸ ਵਿੱਚ 120 ਕਿਊਸਿਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਜ਼ਰੀਏ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਟੇਲਾਂ ਤੇ ਪਾਣੀ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਜਿਹੜੇ ਕਿਸਾਨ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਜਿਹੜੇ ਵੱਡੇ ਮੋਘੇ ਲਗਾ ਰੱਖੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡਾ ਇਲਾਕਾ ਲਹਿਰੇ ਵਲੋਂ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਲਹਿਰੇ ਤੋਂ ਫਿਰ ਬਖ਼ਸ਼ੀਵਾਲਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਲਹਿਰੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਅਪਰੋਚ ਕਾਰਨ ਵੱਡੇ ਮੋਘੇ ਲਗਵਾ ਲਏ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਪਾਣੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਨਸਾ ਵੱਲ ਆਉਣ ਸਾਰ ਹੀ ਘੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਜ਼ਰੀਏ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਸਹੀ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੇ ਮੋਘਿਆਂ ਦੇ ਸਾਈਜ਼ ਤਰਕਸੰਗਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਇਕਸਾਰ ਸਹੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ (ਆਤਮ ਨਗਰ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ਼ੁਕਰੀਆ ਜੀ। ਇਸ ਬਿਲ ਦੇ ਉੱਤੇ ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਕਹਾਵਤ ਹੈ, 'ਕੁੱਖ ਦੇ ਵਿੱਚ ਧੀ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ, ਦੋਵੇਂ ਮੁੱਕ ਗਏ ਤਾਂ ਸਮਝ ਲਵੋ ਕਿ ਖਤਮ ਕਹਾਣੀ।' 10 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ 'ਅਟੱਲ' ਭੂ ਜਲ ਯੋਜਨਾ' ਬਣਾਈ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸੱਤ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਜਦੋਂ ਇਸ 'ਅਟੱਲ' ਭੂ ਜਲ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਇਨਓਗਰੇਸ਼ਨ ਕੀਤਾ, ਮੈਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਪੀਚ ਸੁਣੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਪੈਸ਼ਲ ਤੌਰ ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਧਰਤੀ ਜਿਹੜੀ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅੱਜ ਉਥੇ ਵੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਕਰਾਈਸਿਜ਼ ਹਨ, ਜੇ ਅਸੀਂ ਨਾ ਸੰਭਲੇ, ਉਥੇ ਵੀ 10-12 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਪਾਣੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਡੇਅ-ਬਾਈ-ਡੇਅ ਗਰਾਊਂਡ ਵਾਟਰ ਦਾ ਲੈਵਲ ਥੱਲੇ ਹੋਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਅਫ਼ਸੋਸ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਸ "ਅਟੱਲ ਭੂ ਜਲ ਯੋਜਨਾ" ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਡੀ ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਮਤਰੇਈ ਮਾਂ ਵਾਲਾ ਸਲੂਕ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਉਸ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਆਈ ਪਰ ਫਰਦਰ ਉਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਸੋ, ਮੇਰੀ ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਿਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਜਿਹੜਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਲ ਮਤਰੇਈ ਮਾਂ ਵਾਲਾ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ, ਅੱਜ ਦਾ ਸਦਨ ਸਰਬ-ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰੇ ਕਿ 'ਅਟੱਲ ਭੂ ਜਲ ਯੋਜਨਾ' ਦੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

Mr. Speaker: Thank you ji.

ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪਲੀਜ਼ listen, ਮੈਨੂੰ ਦੋ ਮਿੰਟ ਦੇ ਦਿਉ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਜਾਂ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲੀ ਯੂਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ 319 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਲਗਾ ਦੇਣਾ ਪਰ ਦੂਜੇ ਹੱਥ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵੱਲ 16 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ 15 ਨਵੰਬਰ, 2016 ਨੂੰ ਇਸੇ ਸਦਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜਸਥਾਨ, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਸੂਲ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਮਤਾ ਬਿਲ ਪਾਸ ਹੋ ਗਿਆ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਨੇ ਟਾਈਮ ਦਿੱਤਾ, ਬੜਾ ਸ਼ੁਕਰੀਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਧਰਨੇ ਤੇ ਬੈਠ ਗਏ ਸੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਓ.ਐਸ.ਡੀ. ਆਏ ਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਧਰਨਾ ਨਾ ਲਗਾਉ, ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਔਰ ਉਸ ਬਾਰੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਖੁਦ ਕਨਵਿੰਸ ਹੋਏ। ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 'ਪੰਜਾਬ

ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਰਾਖੇ' ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਨਵਿੰਸ ਹੋ ਗਏ ਕਿ 'ਹਾਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਸੂਲ ਕਰਨੀ ਬਣਦੀ ਹੈ।' ਟੈਲੀਫੋਨ ਦੇ ਉੱਤੇ ਏ.ਜੀ. ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਗੱਲ ਹੋਈ, ਤੁਰੰਤ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਆਰਡਰ ਹੋਏ ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਕਿ ਸਵਾ ਦੋ ਸਾਲ ਬੀਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਏ.ਜੀ. ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਅਤਿਅੰਤ ਗੰਭੀਰ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਉਤੇ ਮੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਬਿੱਲ ਬਣਾ ਕੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਸਰ, 15 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਊਜ਼ ਹੈ ਜੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, 15 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹਿਮਾਚਲ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਲਈ 21 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਸਾਲਾਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੈ? ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੁਦਰਤੀ ਦਾਤ ਮੁਫਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕੋਲਾ ਹੋਵੇ, ਕੱਚਾ ਲੋਹਾ ਹੈ, ਮਾਰਬਲ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਉਦਾਹਰਣ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹੈ ਜਿਥੇ ਸਾਡਾ ਪਾਣੀ ਮੁਫਤ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਧੰਨਵਾਦ ਨਾ ਕਹੋ। ਮੇ ਰੀ ਤੁਹਾਡੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸਨਿਮਰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਨਿਬੇੜੋ। ਇਹ ਇਸ਼ੂ ਕਈ ਵਾਰ ਆ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ: ਨਿਬੇੜਨ ਲੱਗਿਆ ਹਾਂ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਇਹ ਇਸ਼ੂ ਕਈ ਵਾਰ ਆ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ: ਮੇਰੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਨਿਮਰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕੰਗਾਲੀ ਧੋਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਕਿਸਾਨ ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਸੂਬਾ ਬਣੇਗਾ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਬਿੱਲ ਬਣਾ ਕੇ ਰਾਜਸਥਾਨ, ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ...

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ, ਚੰਦੂਮਾਜਰਾ ਸਾਹਿਬ। ਬੈਂਸ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡਾ ਪੁਆਇੰਟ ਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਹਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੰਦੂਮਾਜਰਾ (ਸਨੌਰ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ....

ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਨੂੰ ਗੱਲ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲੈਣ ਦਿਉ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ। ਤੁਹਾਡਾ ਪੁਆਇੰਟ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਂ ਜ਼ੀ, ਚੰਦੂਮਾਜਰਾ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੋ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਲਵੋ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਬੈਂਸ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਚੰਦੂਮਾਜਰਾ ਜੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਹਿ ਚੁੱਕਿਆ ਹਾਂ।

ਸਰਦਾਰ ਹਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੰਦੂਮਾਜਰਾ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਬਿਲ ਹੈ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ-ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਹੋਰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਸਬੰਧੀ ਤਖਤੀਆਂ ਫੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ-ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੀ ਕਰਾਂ? (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਤੇ ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਚੇਅਰ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਤਲਖੀ ਨਾਲ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਲੀਡਰ ਆਫ ਦਿ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ, ਸਰਦਾਰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੂੰ ਵੀ ਬੋਲਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਨਹੀਂ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸੋਗੇ ? ਚੰਦੂਮਾਜਰਾ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੋ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ) ਉਹ ਵੀ ਬੋਲਣਗੇ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵਾਰੀ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਅਨੁਸਾਰ ਬੋਲਣਗੇ। (ਵਿਘਨ) ਬੈਠੋ ਜੀ, ਬੈਠੋ। ਤੁਸੀਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬੋਲ ਲੈਣਾ। ਹਾਂ ਜੀ, ਚੰਦੂਮਾਜਰਾ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੋ।

ਸਰਦਾਰ ਹਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੰਦੂਮਾਜਰਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਬਿਲ ਹੈ।(ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਚੀਮਾ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਚੰਦੂਮਾਜਰਾ ਜੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਅਲਾਉ ਕਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹਾਂ। ਚੀਮਾ ਸਾਹਿਬ, ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਅਲਾਉ ਕਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹਾਂ।

ਸਰਦਾਰ ਹਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੰਦੂਮਾਜਰਾ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਿਲ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਮੂਲ ਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਪਰ ਕੁਝ ਨੁਕਤੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਰੱਖਣੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।(ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਬੈਂਸ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਲਈ ਹੈ। ਪਲੀਜ਼ ਬੈਠ ਜਾਓ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਸਰਦਾਰ ਹਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੰਦੂਮਾਜਰਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਦੋ ਪੁਆਇੰਟ ਰੱਖਣੇ ਹਨ, ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਪੂਰੀ ਹੋ ਲੈਣ ਦਿਓ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜੂਨ, 2019 ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਹੋਕਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਇਕ ਚਿੱਠੀ ਵੀ ਲਿਖੀ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਇਕ ਐਸੇ ਗੰਭੀਰ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਰਗੇ ਸੂਬੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸੰਕਟ ਦਰਪੇਸ਼ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਸ਼ਨ ਬੁਲਾ ਕੇ, ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣ ਲਈ ਕੀ ਉਪਰਾਲੇ ਤੇ ਕੀ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਲਈ ਇਕ ਸਾਂਝਾ ਕੇਸ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ 117 ਐਮ.ਐਲ.ਏਜ਼ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਫਾਇਦਾ ਮਿਲਣਾ ਸੀ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਰਾਜਸਥਾਨ ਤੋਂ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਸੂਲਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਚੇਅਰ ਵਿਰੋਧੀ ** ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਵੈੱਲ ਆਫ ਦਿ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਆ ਗਏ।ਨਾਅਰੇ ਚੇਅਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ।)

** **Not recorded as ordered by the Chair.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਬੋਲ ਲਏ, ਬੋਲ ਲਏ। ਬੈਂਸ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਬੋਲ ਲਏ। (ਵਿਘਨ..ਸ਼ੋਰ)

ਸਰਦਾਰ ਹਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੰਦੂਮਾਜਰਾ: ਜਿਹੜੀ ਬੈਂਸ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਦੂਜੀ ਗੱਲ 'ਅਟੱਲ ਭੂ ਜਲ ਯੋਜਨਾ' ਬਾਰੇ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਜ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਾਮ ਜਿਹੜੀ ਸਕੀਮ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਉਸ ਸਕੀਮ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਕਲੀਅਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਪੁੱਟ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ? ਮੇਰੀ ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਭੇਜ ਸਕੀ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਾਮ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਵੈੱਲ ਆਫ ਦਿ ਹਾਊਸ ਵਿਚੋਂ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਚੇਅਰ ਵਿਰੋਧੀ ** ਨਾਅਰੇ ਲਗਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਦਨ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ** ਨਾਅਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਤੁਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੋਲਦੇ ਹੋ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਸਰਦਾਰ ਹਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੰਦੂਮਾਜਰਾ: ਤੀਜੀ ਗੱਲ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਵਾਟਰ ਐਲੋਕੇਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਇਹ ਐਲੋਕੇਸ਼ਨ ਹੋਈ ਸੀ ਉਦੋਂ ਆਪਣੇ ਕਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਜਿਓਗ੍ਰਾਫੀਕਲ ਸਿਚੂਏਸ਼ਨ ਕਾਫੀ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਚ ਕਲਟੀਵੇਟਿਡ ਲੈਂਡ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੀ। ਇਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਛੋਲੇ ਅਤੇ ਮੱਕੀ ਹੀ ਬੀਜੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲਾਗਤ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੀ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਚੰਦੂਮਾਜਰਾ ਜੀ, ਹੁਣ ਬੈਠੋ। ਚੀਮਾ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੋ।

ਸਰਦਾਰ ਹਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੰਦੂਮਾਜਰਾ: ਮੇਰੀ ਇਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵਾਟਰ

** **Not recorded as ordered by the Chair.

ਐਲੋਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੀ ਰਿਵਿਊ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਟਿਆਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਸਾਲ 1972 ਦੀ ਵਾਟਰ ਐਲੋਕੇਸ਼ਨ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਵਿਊ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਬੈਠੋ, ਬੈਠੋ। ਚੰਦੂਮਾਜਰਾ ਜੀ। ਚੀਮਾ ਸਾਹਿਬ, ਬੋਲੋ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਵੈੱਲ ਆਫ ਦਿ ਹਾਊਸ ਵਿਚੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਚੇਅਰ ਵਿਰੋਧੀ ** ਨਾਅਰੇ ਲਗਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਦਨ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਬੈਠੋ, ਬੈਠੋ, ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਵਾਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਬਹਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਬਹਿਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਜਵਾਬ ਦੇਣਗੇ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਦੇਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਬਹਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਣਗੇ।

ਸਰਦਾਰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ (ਦਿੜ੍ਹਬਾ, ਐਸ.ਸੀ.): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਜੀ ਨੇ ਪਾਣੀ ਖਰਾਬ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਗੰਧਲਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਗਰਾਊਂਡ ਵਾਟਰ ਥੱਲੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੰਧਵਾਂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਸੰਗਰੂਰ ਸਮੇਤ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਿਜ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉਭਾਰਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਸਰਬ ਪਾਰਟੀ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾ ਕੇ ਇਸ ਮਸਲੇ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਾਂਗਾ ਪਰ ਬੜੇ ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਇਹ ਗੱਲ ਇਸ ਬਿਲ ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਬੋਲਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ ਕੋਲ ਟਾਈਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਰਬ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਕੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾ ਲੈਣ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦਾ ਹੈ, ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ ਖੁਦ ਬੋਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ 2037 ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਬੰਜਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਫਿਰ ਐਸੇ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੀ ਹਰਜ਼ ਹੈ? ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਆਪ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪਲਿਊਸ਼ਨ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਚਿੱਟਾ ਹਾਥੀ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਵਿਚ ਪਿੰਡ ਭਸੌਰ ਦੀ ਇਕ ਕੇ.ਆਰ.ਬੀ.ਐਲ. ਫੈਕਟਰੀ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਵੇਖ ਲਓ, ਉਸ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਅਤੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ 100 ਫੀਸਦੀ ਮੋਟਰਾਂ ਕਾਲਾ

** **Not recorded as ordered by the Chair.

[ਸਰਦਾਰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ]

ਪਾਣੀ ਕੱਢ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਸੰਗਰੂਰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਾਣੀ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਫ ਹੈ। ਇਹ ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪਲਿਊਸ਼ਨ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਵੀ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਣੀ ਸਾਫ ਹੈ ਤੇ ਪੀਣਯੋਗ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਸਦਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਵੇਖ ਲੈਣ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਭਸੌਰ ਤੇ ਬੱਬਲਪੁਰ ਆਦਿ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਵੇਖ ਲੈਣ। ਉਥੇ ਬਿਲਕੁਲ ਕਾਲਾ ਪਾਣੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਕੈਂਸਰ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਪਲਿਊਸ਼ਨ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਪਾਣੀ ਸਾਫ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਅੱਖ ਨਾਲ ਉਹ ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੋ, ਇਥੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਲਿਊਸ਼ਨ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿਚ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਸਿਰਫ ਪੈਸਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪਲਿਊਸ਼ਨ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿਚ ਕਰ ਲਓ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਗਾਮ ਕੱਸ ਲਓ। ਉਹ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਪੈਸੇ ਲੈ ਕੇ ਮੁੜ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਆਪ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਪਲਿਊਸ਼ਨ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

WALK-OUT

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਰਾਜਸਥਾਨ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੇ 16 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਸੂਲ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਵੈੱਲ ਆਫ ਦਿ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚੋਂ ** ਨਾਅਰੇ ਮਾਰਦੇ ਹੋਏ ਸਦਨ ਵਿੱਚੋਂ ਵਾਕ ਆਊਟ ਕਰ ਗਏ।)

THE PUNJAB WATER RESOURCES (MANAGEMENT AND REGULATION) BILL, 2020 *(Resumption)*

ਸਰਦਾਰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ: ਉਦੋਂ ਮੈਂ ਜਰਮਨੀ ਤੇ ਜਾਪਾਨ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਥੇ ਦੇਖ ਕੇ ਆਏ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਡਰੌਪ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਗੰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ,

---

**Not recorded as ordered by the Chair.

ਇੰਡਸਟਰੀ ਪਾਣੀ ਸਾਫ ਕਰਕੇ ਬਾਹਰ ਭੇਜਦੀ ਹੈ। ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜਾ Pollution Control Board ਹੈ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਚੰਗੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਲਗਾ ਦਿਓ, ਚੰਗਾ ਇਮਾਨਦਾਰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਲਗਾ ਦਿਓ ਤਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਇੰਡਸਟਰੀਆਂ ਮਾੜਾ ਪਾਣੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਤਾਂ ਸਾਫ ਹੋ ਸਕੇ।(ਵਿਘਨ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਧੰਨਵਾਦ, thank you, ਹੁਣ ਬੈਠ ਜਾਓ, ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਬੈਠ ਜਾਓ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਤੇ ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ ਕੁਝ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ।) (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਸਰਦਾਰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ: ਮਜੀਠੀਆ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਸੀ। **(ਵਿਘਨ).....ਜਿਹੜਾ ਕੰਮ ਇਨ੍ਹਾਂ *** ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਇਹ ** ਕੱਟ ਦਿਓ।

ਸਰਦਾਰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ: ਚਾਹੇ ਉਹ ਪਲਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੱਜ ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਨਾਅਰਾ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਮਾਰਿਆ ਸੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪਲੀਜ਼ ਬੈਠੋ, ਪਲੀਜ਼ ਬੈਠੋ।

ਸਰਦਾਰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ: ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਾਲ 2017 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਚਾਵਾਂਗਾ। ਜਿਹੜਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮਾਫੀਆ ਰਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਖਤਮ ਕਰਾਂਗਾ ਲੇਕਿਨ ਬੜੇ ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਉਹੀ ਮਾਫੀਆ ਰਾਜ *** ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਬਿਜਲੀ ਮਾਫੀਆ ਹੈ ਚਾਹੇ ਉਹ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮਾਫੀਆ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪਲੀਜ਼ ਬੈਠੋ, ਪਲੀਜ਼ ਬੈਠੋ।

** **Expunged as ordered by the Chair.

ਸਰਦਾਰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ: ਜਿਹੜਾ ਮਾਫੀਆ *** ਦੇ ਘਰੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਮਾਫੀਆ *** ਦੇ ਘਰੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਮਾਫੀਆ *** ਦੇ ਘਰੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਅੱਜ ਉਹੀ ਮਾਫੀਆ ** ।ਮੈਂ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਾ ਕੇ ਦੇਖ ਲਓ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮਾਫੀਆ ਠੱਗੀਆਂ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ,ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਜਲੀ ਮਾਫੀਆ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਮਾਫੀਆ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮਾਈਨਿੰਗ ਜਿਹੜੀ ਹੈ, ਉਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ *** ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅੱਜ ਉਹ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਹ ਮੈਂਬਰ ਆਫ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਬਣ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ ਲੇਕਿਨ ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਮਾਫੀਆ ਰਾਜ ਬਾਰੇ ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਹੁੰ ਖਾਧੀ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਖਤਮ ਕਰਾਂਗਾ, ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਿ ਉਹ ਅੱਜ *** (ਵਿਘਨ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਭੂੰਦੜ ਸਾਹਿਬ, ਹਾਂ ਜੀ, ਦੱਸੋ।(ਵਿਘਨ)....... ਟੀਨੂ ਜੀ, ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬੋਲਣ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰੋ। ਜਿਹੜੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬੋਲਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਟਾਈਮ ਦਿਆ ਕਰੋ।

ਸਰਦਾਰ ਦਿਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਭੂੰਦੜ (ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ): ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਰਫਤ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਪਾਣੀ ਵੇਸਟ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰਿਸੋਰਸਿਜ਼ ਵੇਸਟ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਐਗਜ਼ਾਂਪਲ ਹੈ ਕਿ ਪਟਿਆਲੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਮਾਨਸਾ ਤੱਕ ਘੱਗਰ ਦਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਬਰਸਾਤਾਂ ਦਾ ਮੌਸਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਪਲਿਊਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਾਰਾ ਇਲਾਕਾ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੌਸਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਟਿਆਲੇ ਤੋਂ ਹੜ੍ਹ ਆਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਮਾਨਸਾ ਤੱਕ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਥੇ ਇੰਨੇ ਐਫਰਟਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਕੰਸੀਡਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੰਨਾ ਐਕਸੈਸ ਪਾਣੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸਟੋਰੇਜ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪਲਿਊਸ਼ਨ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰੋ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਧਾ ਮਾਲਵਾ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਇਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਇੰਨਾ ਹੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

**Expunged as ordered by the Hon'ble Speaker.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਕੁਝ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ? ਤੁਹਾਡੇ ਲੀਡਰ ਸਾਹਿਬ ਬੋਲ ਲਏ ਹਨ। ਹਾਂ ਜੀ, ਬੋਲੋ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ (ਕੋਟਕਪੂਰਾ): ਤੁਸੀਂ ਮਾਈ-ਬਾਪ ਹੋ ਜੀ। ਧੰਨਵਾਦ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਘੱਟ ਰਿਹਾ ਪੱਧਰ ਇੱਕ ਬੜਾ ਵੱਡਾ ਇਸ਼ੂ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪਲਿਊਸ਼ਨ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਇਸ਼ੂ ਹੈ, this is a crime against humanity. ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਤਸਲੀਮ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਮਾਨਯੋਗ ਸੀ.ਐਮ ਇੰਨੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਸੀਂ ਪਾਣੀ ਨਾ ਸਾਂਭਿਆ ਤਾਂ ਸਾਡੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਸਾਨੂੰ ਕੋਸਣਗੀਆਂ। ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਤੁਕਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ:

ਇਕੁ ਸੰਸਾਰੀ ਇਕੁ ਭੰਡਾਰੀ ਇਕੁ ਲਾਏ ਦੀਬਾਣੁ॥

ਜਿਹੜਾ ਸੰਸਾਰੀ ਹੈ ਆਪਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਦੇ, ਜਿਹੜਾ ਭੰਡਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਖਾਣ ਪੀਣ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ। ਬ੍ਰਹਮਾ ਭਗਵਾਨ ਜੀ ਦਾ ਵੀ ਇੱਕ ਹੀ ਮੰਦਿਰ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਦੀਬਾਣ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਸਹੀ-ਗਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਭੋਲੇ ਨਾਥ ਜੀ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਜੋਂ ਮਾਲਾ ਵਿੱਚ ਲਾਕਟ ਪਾ ਕੇ ਗਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਨਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਬਣੀ ਰਹੀ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੇ-ਜਿਹੜੇ ਇੰਡਸਟਰੀਲਿਸਟ, ਜਿਹੜੇ-ਜਿਹੜੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਮੁਆਫ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ। ਬਠਿੰਡੇ ਦੀ ਇੱਕ ਐਗਜ਼ਾਂਪਲ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰੌਲਾ ਪਾਇਆ ਕਿ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਥੋਂ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਨੇ, ਉਹ ਮਾਨਯੋਗ ਤਾਂ ਹੁਣ ਕਿਹੜਾ ਰਹਿ ਗਿਆ, ਜਿਹੜਾ ਕੰਮ ਹੀ ਗਲਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਵਾਏਗਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਹੈ। ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ-

ਪਵਣੁ ਗੁਰੂ ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਧਰਤਿ ਮਹਤੁ॥

ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੌਲਾ ਪਾਇਆ ਕਿ ਧਰਤੀ ਥੱਲੇ ਪਾਣੀ ਪਾਉਣਾ sin ਹੈ, ਇਹ ਪਾਪ ਹੈ, ਇਹ ਹਿਊਮੈਨਿਟੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਾਪ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਪਰਚਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜੇ ਆਪਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਫਸਰ ਲਗਾ ਕੇ

[ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ]

ਰੱਖਾਂਗੇ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਮਰੇਗਾ ਪਰ ਮੇਰੀ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੜਾ ਵਧੀਆ ਦਿਲ ਹੈ, (ਥੰਪਿੰਗ) ਮੈਂ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਵਾਅਦੇ ਵੀ ਚੰਗੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕੰਮ ਵੀ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾ ਦਿਓ। ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹਨ ਪਰ ਕੋਈ ਐਕਸ਼ਨ ਵੀ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾ ਦਿਓ। ਕੋਈ ਬੇਅਦਬੀ ਵਾਲਾ ਫੜ੍ਹ ਲਓ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਛਿਣਕਣੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਵੱਜਣੇ ਸੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਬੈਠੋ, ਬੈਠੋ।

ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ : ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਤਾਂ ਸੀ. ਐਮ. ਸਾਹਿਬ, ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਛਣਕਣੇ ਵੱਜਣੇ ਸੀ, ਜਿਹੜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੱਲ੍ਹ ਇੱਥੇ ਖੜਕਾਏ ਹਨ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗ ਰਹੇ ਸਨ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਟੀਨੂ ਜੀ, ਤੁਹਾਡੇ ਕਈ ਮੈਂਬਰ ਬੋਲ ਲਏ ਹਨ। ਅੱਛਾ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਜਨਰਲ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਬੋਲ ਲਓ। ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਬੋਲ ਲਓ ਪਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਪਣੀ-ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਟ੍ਰੈਂਥ ਮੁਤਾਬਿਕ ਟਾਈਮ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਿਆ ਕਰੋ। ਮੈਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਨਾ ਕਰੋ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਨਾ ਕਰੋ। ਬੋਲੋ, ਬੋਲੋ। ਮੈਂ ਮੁੱਦੇ ਵੀ ਦੇਖਣੇ ਹਨ, ਸਟ੍ਰੈਂਥ ਵੀ ਦੇਖਣੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਟਾਈਮ ਦੀ ਵੰਡ ਵੀ ਦੇਖਣੀ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂ: ਤੁਸੀਂ ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵੀ ਕਰਨ ਦਿਓ। ਤੁਸੀਂ ਫਿਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਵੀ ਚੁੱਕਣ ਦਿਓ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਸ ਬਿਲ ਉੱਪਰ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪਾਣੀ ਤੇ ਬਹਿਸ ਬਹੁਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਜਿੰਨੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਜੋ ਲੀਡਰ ਆਫ ਦਿ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਨੇ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਸਬੰਧੀ ਆਲਰੇਡੀ ਇਨਵੀਟੇਸ਼ਨਜ਼ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਔਰ ਅਸੀਂ ਵੀਰਵਾਰ 23 ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਆਲ ਪਾਰਟੀ ਮੀਟਿੰਗ on this

water issue ਸੱਦੀ ਹੋਈ ਹੈ (ਥੰਪਿੰਗ) ਇਹ ਇਨਵੀਟੇਸ਼ਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਬੜੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਦੇਖਾਂਗੇ। ਐਸ.ਵਾਈ.ਐਲ. ਦੇ ਇਸ਼ੂ ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਆਉਣੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਹਾਲਾਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸੇ ਹਨ, they are correct. ਗਲੇਸ਼ੀਅਰ ਮੈਲਟ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਥੱਲੇ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ ਡੂੰਘਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਿਤੇ-ਕਿਤੇ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਪੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ ਨੀਚੇ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ ਬੜਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਸਾਨੂੰ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਲਿਆਉਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਇੱਧਰਲੇ ਪਾਸੇ ਮੁਕਤਸਰ ਵਗੈਰਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਫੀ ਖਰਾਬ ਪਾਣੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੈਂਸਰ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਵੀ ਪਾਣੀ ਲਿਆਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਸੋ, ਇਹ ਕੋਈ ਛੋਟਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਤੇ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਸੀਂ ਹੱਲ ਕੱਢਾਂਗੇ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ we have already engaged a consultant i.e. Mekorot ਜੋ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਪਰ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦਾ ਅਗਲੇ 15 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰਾ ਪਾਣੀ ਮੁੱਕ ਜਾਵੇਗਾ, ਸਾਰੇ ਦਰਿਆ ਸੁੱਕ ਜਾਣਗੇ ਲੇਕਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈ, ਉਹ ਡੀਸੈਲੀਨੇਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਤਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੋ, ਸਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੀ conscience ਨੂੰ ਪੁੱਛੀਏ ਕਿ ਆਪਾਂ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਟਿਊਬਵੈਲਾਂ ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਬਿਲ ਤਾਂ ਦਿਓ। ਉਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਬਿਜਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਰਹੇ। ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਾਂ ਦੱਸ ਦਿਓ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਦਾ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਇੱਕ ਵੀ ਬਿਲ ਭਰਨ ਲਈ ਹਾਮੀ ਭਰੀ ਹੋਵੇ। ਦੱਸੋ ਮੈਨੂੰ, ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਵੀ ਉਠ ਕੇ ਕਹਿ ਦੇਵੇ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਟਿਊਬਵੈਲ ਦਾ ਬਿਲ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

(ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ: ਸਾਡੇ ਨਾਂ ਤੇ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ।)

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ: ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਵੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਤਾਂ ਬੋਲ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਹਨ।

(ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਅਵਾਜ਼: ਮੈਂ ਤਿੰਨ ਟਿਊਬਵੈਲਾਂ ਦਾ ਬਿੱਲ ਛੱਡਿਆ ਹੈ।)

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ: ਮੈਂ ਵੀ ਛੱਡਿਆ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਛੱਡਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਛੱਡਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ (ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਪੁੱਛ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਇਹ ਆ ਕੇ ਲੰਮੀਆਂ-ਲੰਮੀਆਂ ਤਕਰੀਰਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਲੇਕਿਨ ਥੋੜ੍ਹੀ ਕੰਟਰੀਬਿਊਸ਼ਨ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਦੱਸੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇੰਨਾ ਹੀ ਕਹਿਣਾ ਸੀ। (ਥੰਪਿੰਗ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂ ਜੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂ (ਆਦਮਪੁਰ, ਐਸ.ਸੀ.): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਧੰਨਵਾਦ। ਪੰਜਾਬ ਵਾਟਰ ਰਿਸੋਰਸਿਜ਼ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਐਂਡ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਬਿਲ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਉਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਅਕਤ ਕੀਤੇ ਹਨ।ਸਾਡੇ ਮੈਂਬਰ ਵਡਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਥੱਲੇ ਲੈਵਲ ਤੇ ਜਿਹੜੀ ਸਾਡੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਹੈ, ਐਡਮਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੇਸਟੇਜ਼ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਆਮ ਕਰਕੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੁਰੱਪਸ਼ਨ ਦਾ ਰੌਲਾ ਪੈ ਜਾਵੇ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀਆਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋ-ਚਾਰ ਖਬਰਾਂ ਲੱਗ ਜਾਣ ਤਾਂ ਵੱਡਾ ਅਫਸਰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਇੱਕ-ਅੱਧਾ ਸਿਪਾਹੀ ਜਾਂ ਹੌਲਦਾਰ ਰਗੜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਹ ਲਓ ਜੀ, ਫੜ੍ਹ ਲਿਆ ਜੀ, ਕੁਰੱਪਸ਼ਨ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ। ਰੈਵੇਨਿਊ ਬਾਰੇ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਰੌਲਾ ਪੈ ਜਾਵੇ ਕਿ ਤਹਿਸੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਚਲਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਪਟਵਾਰੀ ਰਗੜ ਦਿਓ। ਇਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਾਣੀ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬਾਂ, ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਕਾਨ ਪੰਜ ਮਰਲੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿੱਲ ਲਗਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਪੀਣਾ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹਾਉਣਾ ਵੀ ਹੈ, 2 ਬਾਲਟੀਆਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ 4 ਲੱਗ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਬਿੱਲ ਸਿਰਫ ਪਾਣੀ ਬਚਾਉਣ ਲਈ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਸਿਰਫ ਗਰੀਬਾਂ ਤੇ ਗਾਜ ਡਿੱਗੀ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਲ 2009 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 18.09.2009 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਦਾ ਘਰ 5 ਮਰਲੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦਾ ਬਿੱਲ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪਰ ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿੱਲ ਲਗਾ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਕੌਂਸਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਤੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਕਾਂਗਰਸ ਵਾਲੀਆਂ ਨਗਰ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਗਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਚਲੀ ਗਈ ਕਿ ਛੋਟੇ ਮਕਾਨਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮਤੇ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਭੇਜੋ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਜ਼ਿਆਦਤੀ ਹੈ। ਡਾਈਵਰਸੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੀ

ਗੱਲ ਹੋਈ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਮੱਕੀ ਲਾਉਣ, ਗੰਨਾ ਲਾਉਣ, ਕਮਾਦ ਲਾਉਣ ਪਰ ਜੇ ਗੰਨਾ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਪੈਸਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਲਗਾ ਲਏ ਗਾ, ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਲਗਾ ਲਏਗਾ, ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਲਗਾ ਲਏਗਾ ਪਰ ਫਿਰ ਉਹ ਵੀ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਝੋਨੇ ਤੇ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉੱਧਰ ਵੀ ਸੋਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੇਮੈਂਟ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੈਸਾ ਦੇ ਵੇ, ਉਹ ਕਰਜ਼ਾਈ ਹੋਈ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਤੀਜਾ, ਹੁਣੇ ਐਸ.ਵਾਈ.ਐਲ. ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਈ ਹੈ, ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ ਅਸੀਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ (ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਤੇ ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਆਲ ਪਾਰਟੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਾਂਗੇ , ਆਲ ਪਾਰਟੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਤਾਂ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਹੀ ਹਿੱਸਾ ਹਨ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਐਸ.ਵਾਈ.ਐਲ. ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਮੇਰੇ 'ਆਪ' ਵਾਲੇ ਭਰਾ ਇਹ ਦੱਸ ਦੇਣ ਕਿ ਐਸ.ਵਾਈ.ਐਲ. ਤੇ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕੀ ਸਟੈਂਡ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਗਿਆ ਹੈ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ) ਦੂਜਾ, ਮੈਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਐਸ.ਵਾਈ.ਐਲ. ਤੇ ਟੱਕ ਕਿਸ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਸੀ? ਉਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ? (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ) ਉਦੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸ ਦੀ ਸੀ? ਉਦੋਂ ** ਮੁੱਖੀ ਸੀ ਤੇ ਟੱਕ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਵੀ ਇੱਧਰ ਹੀ ਬੈਠੇ ਹਨ। (ਵਿਘਨ..ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਬੈਠੋ, ਬੈਠੋ। ਪਲੀਜ਼ ਬੈਠੋ, ਪਲੀਜ਼ ਬੈਠੋ।ਸਰਕਾਰੀਆ ਸਾਹਿਬ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ, ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਜ਼ਰਾ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਲਈਏ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਤੇ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਈ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

**Expunged as per the ruling dated 13.03.2013 given by the Chair.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਇੰਟਰਵੀਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਇੰਟਰਵੀਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬੈਠੋ, ਅਮਨ ਜੀ।

ਜਲ ਸਰੋਤ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰੀਆ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬੜਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਿਲ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਮਸਲਾ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਮਸਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹੀ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਪਾਣੀ ਰੀਚਾਰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ 60% ਵੱਧ ਥੱਲੇ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਜੇ ਇਹੋ ਹਾਲ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ 20 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਸੋਚ ਕੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਹ ਵਾਟਰ ਰਿਸੋਰਸਿਜ਼ ਦੀ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਅਥਾਰਿਟੀ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਬਿਲ ਅੱਜ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਹੋ ਸੋਚ ਕੇ ਬਣਾਈ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ।ਉਸ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਪਾਣੀ ਮਿਸਯੂਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ, ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਇਸ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਔਰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਬੜਾ ਕੰਸਰਨ ਵੀ ਸ਼ੋਅ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੋ, ਮੈਂ ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਬਿਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਲਿਆਉ। ਅਸੀਂ ਨਾਲ ਹਾਂ ਪਰ 5 ਮਰਲਿਆਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਬਿੱਲ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਓ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

> ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਜਲ ਸਰੋਤ (ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮ) ਬਿਲ, 2020 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹੁਣ ਸਦਨ ਬਿਲ ਤੇ ਕਲਾਜ਼-ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (2) ਅਤੇ (3)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (2) ਅਤੇ (3) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 39

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਕਿਉਂਜੋ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 39 ਤੱਕ ਕੋਈ ਸੋਧਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇ ਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੀ ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟ ਲਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ?

(**ਆਵਾਜ਼ਾਂ:** ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 39 ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (1)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (1) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਸਿਰਲੇਖ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਬਿਲ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹੁਣ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ।

ਜਲ ਸਰੋਤ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰੀਆ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ–

> ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਜਲ ਸਰੋਤ (ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮ) ਬਿਲ, 2020 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ–

> ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਜਲ ਸਰੋਤ (ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮ) ਬਿਲ, 2020 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ–

> ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਜਲ ਸਰੋਤ (ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮ) ਬਿਲ, 2020 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ: ਸਰ, ਬਿਲ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਨਹੀਂ ਜੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਉਠ ਕੇ ਸੋਧਨਾ ਕਹਿ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ : ਸਰ, ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਹੀ ਹੈ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਚੰਨੀ ਜੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਪਰਪੋਜ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਪਰਪੋਜ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ : ਸਰ, ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ: ਸਰ, ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਹੈ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪਾਸ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਹੋਇਆ। ਧੰਨਵਾਦ।

3.THE PUNJAB GOODS AND SERVICES TAX (AMENDMENT) BILL, 2020 *(Replacing Ordinance)*

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ, ਅਗਲਾ ਬਿਲ।ਹਾਂ ਜੀ, ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ।

ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਮਾਲ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਰ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2020 ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ-

> ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਾਲ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਰ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2020 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ-

> ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਾਲ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਰ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2020 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਬਹਿਸ। ਹਾਂ ਜੀ, ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ (ਕੋਟਕਪੂਰਾ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਸੋਧਨਾ ਬਿਲ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਰੈਵੇਨਿਊ ਇਕੱਠਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਬੜਾ ਵੱਡਾ ਰੋਲ ਹੈ।** ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਰੈਵੇਨਿਊ ਘੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਬੜੀ ਚਿੰਤਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਇਹ ਬੜਾ ਵੇਗ ਐਲੀਗੇਸ਼ਨ ਹੈ ਕਿ ** ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਲੀਜ਼, ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਾ ਕਹੋ।

ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਕਹਿ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ **

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਇਹ ** ਸ਼ਬਦ ਐਕਸਪੰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।

ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ: ਸਰ, ਤੁਸੀਂ ਐਕਸਪੰਜ ਕਰ ਦਿਓ। ਮੇਰੇ ਮਾਈ ਬਾਪ ਹੋ। ਮੈਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਥਾਂ ਦਾ ਦਰਦ ਬਿਆਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜੀ। ਸਪੀਕਰ

**Expunged as ordered by the Chair.

ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰੇਕ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਬਾਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕਰਵਾਉਣ ਵੇਲੇ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਬੰਦੇ ਵੱਲੋਂ ਪੈਸੇ ਮੰਗੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਬਾਕਸ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਫਸਰ ਵੱਲੋਂ ਨਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਰ ਇੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹਿੰਗਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰੈਵੇਨਿਊ ਦਾ ਘੱਟ ਆਉਣਾ ਇੱਕ ਚਿੰਤਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਸੋ, ਮੈਂ ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਬਾਕਸ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦਫਤਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ ਔਰ ਉਸ ਬਾਕਸ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਓਪਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਫਸਰ ਵੱਲੋਂ ਨਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਡੀ.ਸੀ. ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਗਾ ਦਿਓ। ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ। ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਰੂਲਿੰਗ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਲਗਾ ਦਿਓ। ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋਗੇ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਰੈਵੇਨਿਊ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਡਬਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸ ਦਿਓ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਬਿਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋ ਜਾਂ ਖਿਲਾਫ ਹੋ?

ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ: ਹਾਂ ਜੀ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹਾਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

> ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਾਲ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਰ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2020 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹੁਣ ਸਦਨ ਬਿਲ ਤੇ ਕਲਾਜ਼-ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (2)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

> ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (2) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 22

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕਿਉਂਜੋ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 22 ਤੱਕ ਕੋਈ ਸੋਧਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੀ ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟ ਲਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ?

(**ਅਵਾਜ਼ਾਂ :** ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 22 ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (1)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (1) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਸਿਰਲੇਖ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਬਿਲ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹੁਣ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ-

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਾਲ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਰ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2020 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ-

> ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਾਲ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਰ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2020 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

> ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਾਲ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਰ (ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2020 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ, ਢਿੱਲੋਂ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਹੈ?

ਸਰਦਾਰ ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੇ ਮਤੇ ਇੱਥੇ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਮਤਾ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਆ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਇਹ ਮਤੇ ਆਉਣੇ ਹਨ ਤਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅਸੀਂ ਸਟੱਡੀ ਤਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਪਾਣੀ ਦਾ ਮਤਾ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਮਤਾ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਅੱਗੇ ਵਾਸਤੇ ਮਤੇ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣੇ ਹਨ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ।

ਸਰਦਾਰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਰੂਲ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਮਤਾ 15 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਿੰਦਰਾ ਜੀ ਨੇ ਸਦਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੁਮਿਟਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਬਿਲ ਹਨ, ਉਹ 15 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸਦਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਘਰ-ਘਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਕਰਾਂਗੇ। ਇਹ ਕੁਮਿਟਮੈਂਟ ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਿੰਦਰਾ ਜੀ ਨੇ ਸਦਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਕੁਮਿਟਮੈਂਟ ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਸੀ ਲੇਕਿਨ ਦੋ ਘੰਟੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਲਾਂ ਦਾ ਆਉਣਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਤੇ ਕਿਹੜੀ ਪਾਜ਼ੇਟਿਵ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਹੋਣੀ ਹੈ, ਦੋ ਘੰਟੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਹੋਵੇਗਾ? ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਿੰਦਰਾ ਜੀ ਨੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅੱਜ ਵੀ ਉਹ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਦਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੁਮਿਟਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੋਣਾ ਕਿ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਬਿਲ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਘੰਟਾ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, 15 ਮਿੰਟ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ

ਇਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਫਿਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕੁਮਿਟਮੈਂਟ ਕਰਨ ਕਿ ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਬਿਲ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ 15 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨੂੰ ਘਰ-ਘਰ ਤੱਕ ਬਿਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਿੰਦਰਾ): ਸਰ, ਇਹ ਹਾਊਸ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਬੁਲਾਉਣਾ ਪਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਹੜੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵੱਲੋਂ constitutional ਐਸ.ਸੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵੱਲੋਂ ਰੈਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕਰਨੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਉਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਐਸ਼ੋਅਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਫਰਵਰੀ ਵਿੱਚ ਸੈਸ਼ਨ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਬਿਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਇਆ ਕਰੇਗਾ।

Mr. Speaker: Thank you, thank you. ਹਾਂ ਜੀ, ਸੰਧੂ ਜੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਕੰਵਰ ਸੰਧੂ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਤੀਸਰਾ issue ਟੇਕ-ਅੱਪ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਸਾਡੇ ਕਾਫੀ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਾਕ-ਆਊਟ ਵੀ ਹੋਇਆ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੈਸ਼ਨ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਰਟੀਕਲ 368 ਦੀ 126ਵੀਂ ਸੋਧ ਨੂੰ ਡਿਸਕਸ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਦਾ ਹਾਊਸ ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਪੜ੍ਹੀਏ, ਲਿਸਟ ਆਫ ਬਿਜ਼ਨਸ ਪੜ੍ਹੀਏ ਤਾਂ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਐਡ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਉਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀ ਕੰਵਰ ਸੰਧੂ : ਨਹੀਂ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ। ਆਪਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਿਲੈਕਟਿਵ ਚੀਜ਼ ਕਿਉਂ ਯੂਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ? ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੁਆਇੰਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਲ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੈਸ਼ਨ ਹੈ ਤੇ ਗਵਰਨਰ ਐਡਰੈੱਸ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਗਵਰਨਰ ਐਡਰੈੱਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਤੇ ਬਹਿਸ ਵੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਪਰ ਬਹਿਸ ਤਾਂ ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਬਿਲ ਪਾਸ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਫੇਰ ਜੇ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਬਿਲ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੇ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਲ ਅਟੈਂਸ਼ਨ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਜ਼ੀਰੋ ਆਵਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ?

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਇਹ ਸਟੇਜ ਲੰਘ ਗਈ ਹੈ। ਸਰਦਾਰ ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਢਿੱਲੋਂ ਸਾਹਿਬ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। (ਵਿਘਨ...ਸ਼ੋਰ) ਅਮਨ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਵਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਿਆ ਕਰੋ। ਢਿੱਲੋਂ ਸਾਹਿਬ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ।

ਸਰਦਾਰ ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਸੀਂ ਕੰਮ ਰੋਕੂ ਮਤਾ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਮਤਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਜਦਕਿ ਇਹ ਬੜਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਤਾ ਹੈ। ਇਹ 4300 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਰ, ਸਾਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰ ਲੈਣ ਦਿਓ, ਇਸ ਨਾਲ ਦੁੱਧ ਦਾ ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਆ ਗਈ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਚਿੱਠੀ ਪੜ੍ਹ ਲਓ।

ਸਰਦਾਰ ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ : ਸਰ, ਚਿੱਠੀ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਸਲਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੇ ਬਹਿਸ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

OFFICIAL RESOLUTION REG. URGING THE CENTRE GOVT. TO REPEAL THE CAA TO AVOID ANY DISCRIMINATION ON THE BASIS OF RELIGION IN GRANTING CITIZENSHIP IN INDIA AND TO AMEND THE FORMS/DOCUMENTATION ASSOCIATED WITH THE NPR AND ONLY THEREAFTER UNDERTAKE WORK OF ENUMERATION UNDER NPR

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਂ ਜੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਿੰਦਰਾ ਜੀ ਮਤਾ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ।

ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਿੰਦਰਾ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ–

"ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਨਾਗਰਿਕਤਾ (ਸੋਧਨਾ) ਐਕਟ, 2019 (ਸੀ.ਏ.ਏ.) ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਗੁੱਸਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਰਾਜਕਤਾ ਫੈਲ ਗਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਵਾਹੀ ਭਰੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫਿਰਕਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਮਬੰਦ ਹੋਕੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਕੀਤੇ।

ਸੀ.ਏ.ਏ. ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਸਾਡੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਵਖਰੇਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣ ਦੀ ਹਾਮੀ ਭਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨਤਾ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਧਰਮ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਛਾਣ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੀ.ਏ.ਏ. ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਣ।

ਸੀ.ਏ.ਏ. ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਖਰੇਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵੀ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸੀ.ਏ.ਏ. ਹਿੰਦੂਆਂ, ਸਿੱਖਾਂ, ਬੋਧੀਆਂ, ਜੈਨੀਆਂ, ਪਾਰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸਾਈਆਂ ਜੋ 31 ਦਸੰਬਰ, 2014 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਸ ਕਰ ਗਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਹੋਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ। ਸੀ.ਏ.ਏ. ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਸੁਭਾਵਕ ਤੌਰ ਤੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾਵਾਦ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਭਾਰਤ ਦੀ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਪਛਾਣ ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਮੂਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ, ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਦਨ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਤੋਂ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗਰੁੱਪਾਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਸਮਾਨਤਾ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਨੂੰ ਮਨਸੂਖ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨੁਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਾ ਪਕਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਨੈਸ਼ਨਲ ਰਜਿਸਟਰ ਆਫ ਸਿਟੀਜ਼ਨ (ਐਨ.ਆਰ.ਸੀ.) ਸਬੰਧੀ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਡਰ ਕਿ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਪੂਲੇਸ਼ਨ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਇਕ ਵਰਗ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਐਨ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਕਦਮ ਅਤੇ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਦਨ ਹੋਰ ਮਤਾ ਪਕਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਖਦਸ਼ੇ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਐਨ.ਪੀ.ਆਰ. ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫਾਰਮ/ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਐਨ.ਪੀ.ਆਰ. ਅਧੀਨ ਗਣਨਾ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ ਕਿ-

"ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਨਾਗਰਿਕਤਾ (ਸੋਧਨਾ) ਐਕਟ, 2019 (ਸੀ.ਏ.ਏ.) ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਗੁੱਸਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਰਾਜਕਤਾ ਫੈਲ ਗਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਵਾਹੀ ਭਰੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫਿਰਕਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਮਬੰਦ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਕੀਤੇ।

ਸੀ.ਏ.ਏ. ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਸਾਡੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਵਖਰੇਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣ ਦੀ ਹਾਮੀ ਭਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨਤਾ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇਣ

ਵਿੱਚ ਧਰਮ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਛਾਣ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੀ.ਏ.ਏ. ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਣ।

ਸੀ.ਏ.ਏ. ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਖਰੇਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵੀ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸੀ.ਏ.ਏ. ਹਿੰਦੂਆਂ, ਸਿੱਖਾਂ, ਬੋਧੀਆਂ, ਜੈਨੀਆਂ, ਪਾਰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸਾਈਆਂ ਜੋ 31 ਦਸੰਬਰ, 2014 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਸ ਕਰ ਗਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਹੋਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ। ਸੀ.ਏ.ਏ. ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਸੁਭਾਵਕ ਤੌਰ ਤੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾਵਾਦ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਭਾਰਤ ਦੀ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਪਛਾਣ ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਮੂਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ, ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਦਨ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਤੋਂ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗਰੁੱਪਾਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਸਮਾਨਤਾ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਨੂੰ ਮਨਸੂਖ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨੁਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਾ ਪਕਾਉਂਦਾ ਹੈ।

[ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ]

ਨੈਸ਼ਨਲ ਰਜਿਸਟਰ ਆਫ ਸਿਟੀਜ਼ਨ (ਐਨ.ਆਰ.ਸੀ.) ਸਬੰਧੀ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਡਰ ਕਿ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਪੂਲੇਸ਼ਨ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਇਕ ਵਰਗ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਐਨ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਕਦਮ ਅਤੇ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਦਨ ਹੋਰ ਮਤਾ ਪਕਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਖਦਸ਼ੇ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਐਨ.ਪੀ.ਆਰ. ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫਾਰਮ/ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਐਨ.ਪੀ.ਆਰ. ਅਧੀਨ ਗਣਨਾ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਹਾਂ ਜੀ, ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੋਗੇ?

ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ): ਹਾਂ ਜੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਮੁਹੱਬਤਾਂ ਲਈ ਸ਼ੁਕਰੀਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਅਹਿਮ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਉਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਨੁਕਤੇ-ਨਜ਼ਰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਕੱਲਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਹੀ ਨੁਕਤਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਅਸੀਂ ਤਮਾਮ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਜੋ ਮੌਕਿਫ਼ ਹੈ, ਅੱਜ ਉਹ ਇਸ ਸਦਨ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਸਰ, ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਜਿਹੜਾ ਹੈ, ਇਹ ਗੰਗਾ ਯਮੁਨਾ ਤਹਿਜ਼ੀਬ ਦਾ ਗੇਵਾਰਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਰਿਆ ਸਿੰਧ ਦੀ ਵੀ ਤਹਿਜ਼ੀਬ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਚਾਰ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਲੋਹੜੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਸੀ ਔਰ ਲੋਹੜੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਜਿਹੜਾ ਹੈ ਇਹ ਦੁੱਲਾ ਭੱਟੀ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਬੱਚੇ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ "ਸੁੰਦਰ ਮੁੰਦਰੀਏ ਤੇਰਾ ਕੌਣ ਵਿਚਾਰਾ"। ਇਹ ਸੁੰਦਰ ਤੇ ਮੁੰਦਰੀ ਦੋ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਸਨ, ਹਿੰਦੂ ਲੜਕੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਦੁੱਲਾ ਭੱਟੀ ਹੈ, ਭੱਟੀ ਰਾਜਪੂਤ ਸੀ । ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇਕ ਜਾਦੂ ਹੈ, ਇਸ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਇਕ ਵਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਇਕ ਸਰੂਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਲੋਕ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਇਸ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਵਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਕੋਈ ਕੂਕ ਮਾਰ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਧਰਤੀ ਉਸ ਦੀ ਕੂਕ ਜ਼ਰੂਰ ਸੁਣਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਜੋ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਨੁਕਤੇ-ਨਜ਼ਰ ਹੈ, ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੌਕਿਫ਼ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ CAA ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਇਸ ਬਗੀਚੇ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਲੱਖਾਂ ਕਿਸਮ ਦੇ ਫੁੱਲ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ

ਆਬਾਦ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕ ਦਰਾੜ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਸਾਲ ਗੁਜ਼ਰਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਵਾਸਤੇ commemorate ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਤਾਮੀਰ ਤਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ background ਕੀ ਹੈ? ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋਵੋਗੇ ਕਿ ਸਾਲ 1919 ਵਿੱਚ, ਅੱਜ ਤੋਂ 100 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਰਾਮ ਨੌਮੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਮਿੱਠੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਛਬੀਲਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੇ ਲਗਾਈਆਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਡਾਕਟਰ ਸੱਤਪਾਲ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੀ ਕੁਰਸੀ ਤੇ ਅੱਜ ਜਨਾਬ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਡਾਕਟਰ ਸੱਤਪਾਲ ਬੈਠਦੇ ਸਨ। ਜਿਹੜਾ Rowlatt Act ਬਣਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਵਿਖੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਸੱਤਪਾਲ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਜਲਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀਆਂ ਮਸੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭਾਈਚਾਰਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਜ਼ਹਬ, ਧਰਮ, ਨਸਲ, ਰੰਗ, ਇਲਾਕਾ, ਜ਼ੁਬਾਨ ਹੋਵੇ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਤੇ ਵੀ ਤੱਅਸੁਬ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਸੀ ਉਹ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਾਸਤੇ ਅਲੱਗ ਖਿੱਤੇ ਦੀ ਪੈਰਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 65% ਅਬਾਦੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਸੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਾਅਜ਼ੁੱਬ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ 1937 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1946 ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਦੀ 175 ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸੀ। ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਇਹ ਸੋਚ ਦਰਿਆ ਸਿੰਧ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵਿਚੋਂ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਕਿਤੋਂ ਵੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਮਾਰਚ, 1947 ਵਿੱਚ ਉਸ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚੀਫ ਮਨਿਸਟਰ ਸਰ ਖਿਜ਼ਰ ਹਯਾਤ ਟਿਵਾਣਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ Pakistan over my dead body, ਮੇਰੀ ਲਾਸ਼ ਉੱਪਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਬਣੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਦੇਣਾ। ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਤਾਂ ਕਦੇ ਇਹ ਮੰਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਹੈਰਤ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਤਕਸੀਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ 1947 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੈਫੂਦੀਨ ਕਿਚਲੂ ਸਨ।

[ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ]

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਹ ਤਾਮੀਰ ਇਸ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਤੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਬੰਨ੍ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ-ਕਦਮ ਤੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਜੁਅੱਰਤ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਤਕਸੀਮ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ ਸੀ, ਇਹ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਤਕਸੀਮ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਕਸੀਮ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਦਸ ਲੱਖ ਬੰਦਾ ਇਸ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਕਤਲ ਹੋਇਆ।ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਲੈ ਕੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜਿਹੜਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਾੜ ਪਾ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਪਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ , ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਇਹ ਅਵਾਜ਼ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਜਿਹੜੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਅਵਾਜ਼, ਪੰਡਿਤ ਰਾਮ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਿਸਮਿਲ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਬੜੇ ਵੱਡੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫੁਰਮਾਇਆ ਸੀ ਕਿ:

ਮਿਟ ਗਿਆ ਜਬ ਮਿਟਨੇ ਵਾਲਾ, ਫਿਰ ਸਲਾਮ ਆਯਾ ਤੋ ਕਯਾ?

ਦਿਲ ਕੀ ਬਰਬਾਦੀ ਕੇ ਬਾਦ, ਫਿਰ ਪਯਾਮ ਆਯਾ ਤੋ ਕਯਾ?

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜੇ ਇਹ ਐਕਟ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨਾਫਿਜ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਫਿਰ ਤਾਂ ਪੰਡਿਤ ਜੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਜੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਬਰਬਾਦ ਹੀ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਫਿਰ ਭਾਵੇਂ ਸਲਾਮ ਆਇਆ ਜਾਂ ਨਾ ਆਇਆ, ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਬਿਲ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਤ ਕੀ ਹਨ? ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੋ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਹੈ, ਪਨਾਹਗੁਜ਼ੀਰ ਹੈ, ਇਹ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਧਰਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਦਿਲ ਤਾਂ ਬੜਾ ਵਸੀਹ ਹੈ, ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੀ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਤੁਰਕ ਵੀ ਆਏ, ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨੀ ਵੀ ਆਏ, ਇਥੇ ਹੂਣ ਵੀ ਆਏ, ਇੱਥੇ ਫਾਰਸੀ ਅਤੇ ਆਰੀਅਨ ਵੀ ਆਏ। ਇਹ ਧਰਤੀ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਗੋਦੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਨੂੰ ਸਮਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਇਤਰਾਜ਼ਾਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਕੱਟ ਆਫ ਡੇਟ ਹੈ, ਉਹ ਦਸੰਬਰ 31, 2014 ਹੈ, ਜੋ ਲੋਕ 31 ਦਸੰਬਰ, 2014 ਤੱਕ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼, ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਹਿੰਦੂ, ਸਿੱਖ, ਜੈਨ, ਬੋਧ, ਪਾਰਸੀ ਤੇ ਇਸਾਈ ਧਰਮ ਦੇ ਲੋਕ, ਜਿਹੜੇ 31 ਦਸੰਬਰ, 2014 ਤੱਕ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ

ਮੁਲਕ ਦੀ ਸ਼ਹਿਰੀਅਤ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ । ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ, ਬਰਮਾ ਜਾਂ ਭੂਟਾਨ ਤੋਂ ਆਏ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਕਿਉਂ ਵਾਂਝੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ? ਜਿਹੜੇ ਛੇ ਧਰਮ ਹਨ, ਉਹ ਤਾਂ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਏ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ? ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇੰਡੀਅਨ ਸਬ-ਕੰਟੀਨੈਂਟ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਰੇਸਗੀਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਬਰੇਸਗੀਰ ਦੇ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਸ਼ੱਦਦ ਕਿਹੜੀਆਂ ਮਾਇਨਾਰਟੀਜ਼ ਤੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਤਾਮਿਲ ਹਨ, ਤਾਮਿਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵੀ ਹਨ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਵੀ ਹਨ। ਐਕਚੂਅਲੀ ਅਕਰਸ਼ੀਅਤ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਬਿਲ ਜਿਹੜਾ ਹੈ, ਇਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਸ਼ਹਿਰੀਅਤ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਤਾਮਿਲ ਹਿੰਦੂ ਹਨ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਤਾਮਿਲ ਹਿੰਦੂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰਮਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰੋਹਿੰਗਿਆ ਇੱਕ ਫਿਰਕਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬੇਦਖ਼ਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਅਹਿਮਦੀਆ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਲੋਕ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖ਼ਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜਿਹੜੇ ਸ਼ੀਆ ਪ੍ਰਸਤ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਬਲੋਚਾਂ ਤੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਵੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੇ ਭੂਟਾਨ ਦੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਚੀਅਨ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਤੋਂ ਬੇਦਖ਼ਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੋ, ਮੈਂ ਅੱਜ ਇਸ ਸਦਨ ਦੇ ਮੁਲਾਹਜ਼ੇ ਲਈ ਇਹੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਇਹ ਇੱਕ ਮੌਕਿਫ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਤਾਮਿਲ ਹਿੰਦੂ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਬੁੱਧੀਇਸਟ ਜਾਂ ਕਿਸਚੀਅਨ ਹਨ, ਵਗੈਰਾ ਵਗੈਰਾ, ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਬਿਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਖਦਸ਼ਾ

ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਇੱਕ ਫਿਰਕੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਸਲ ਪ੍ਰਸਤੀ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਬਿਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਡੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਨੁਕਤੇ-ਨਜ਼ਰ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਆਸਾਮ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਐਨ.ਆਰ.ਸੀ. ਜਾਂ ਐਨ.ਪੀ.ਆਰ. ਸਬੰਧੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ,ਅਸਾਮ ਵਿੱਚ 20 ਲੱਖ ਇਲਲੀਗਲ ਲੋਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਏਲੀਅਨ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਇਕੱਲੇ ਅਸਾਮ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਆਬਾਦੀ ਇੱਕ ਅਰਬ ਪੱਚੀ ਕਰੋੜ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬੜੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜੇ ਆਪਾਂ ਇੱਕ ਦੋ ਪਰਸੈਂਟ ਨੂੰ ਵੀ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਇੱਥੇ ਹਾਜ਼ਰ ਲਿਖ ਲਈਏ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਤਕਰੀਬਨ ਤਿੰਨ ਕਰੋੜ ਬਣ ਜਾਵੇ ਗੀ। ਫਿਰ ਤਿੰਨ ਕਰੋੜ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੜੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋਗੇ? ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, 3 ਕਰੋੜ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ 3 ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇੰਨੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ 12-13 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਲੱਗਣਗੇ, ਇਹ ਪੈਸੇ ਕਿੱਥੋਂ ਆਉਣਗੇ? 3 ਕਰੋੜ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਦੋ ਵਕਤ ਦੀ ਰੋਟੀ ਦੇਣ ਲਈ 3 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਕਿੱਥੋਂ ਆਏਗਾ? ਜਿਹੜੇ ਬੱਚੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੇ, ਉਹ ਤਾਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੇ, ਫਿਰ ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਬਾਸ਼ਿੰਦੇ ਮੰਨੇ ਜਾਣਗੇ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਬੀਅਤ ਕਿਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ? ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਬਿਲ ਦੇ ਵਿਚ ਇਹ ਖਾਮੀਆਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਮੁਹੱਜ਼ਬ ਮੁਲਕ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਹੱਜ਼ਬ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਜਿਹੜੀ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਟੈਰੀਟੋਰੀਅਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਨੇ ਜਾ ਕੇ ਇਹ ਪਰੂਵ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਮੁਲਕ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਾਂ, ਸਟੇਟ ਨੇ ਪਰੂਵ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਮੁਲਕ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਮੁਲਕ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਲੋਕ ਲਾਈਨਾਂ ਵਿਚ ਲੱਗਣਗੇ, ਕੋਈ ਆਪਣਾ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਬਾਪ, ਦਾਦਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦੇਵੇਗਾ, ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਨਸਲ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਕਰਵਾਏਗਾ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਕ ਦੇ ਗਰੀਬ ਤੋਂ ਗਰੀਬ ਲੋਕ ਇਸ ਜਾਲ ਵਿਚ ਫਸ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਕੁਰੱਪਸ਼ਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਬਿਲ ਵਿਚੋਂ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਤਕਸੀਮ ਕਰਨ ਦੀ ਬੋਅ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੁਲਕ ਬੜੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਦਿਨ ਮੁਲਕ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਲੋਕ ਦੋ ਵਕਤ ਦੀ

ਰੋਟੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨਾਲ ਖਾ ਸਕਣਗੇ, ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਸਰ ਕਰ ਸਕਣਗੇ, ਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਅਸੀਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਾਂਗੇ ਔਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੁਲਕ ਦਾ ਆਈਨ ਬਣਾਇਆ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾਇਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਕਈ ਮਰਤਬਾ ਪੜ੍ਹੀ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਉਸ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਅਬਾਦ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਹੱਕ-ਹਕੂਕ ਬਿਨਾਂ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਮਿਲਣਗੇ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਦਕਰ, ਪੰਡਿਤ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਜੀ ਔਰ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਪੌਣੇ ਛੇ ਸੌ ਦੇ ਕਰੀਬ ਮੈਂਬਰ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸੇ ਜ਼ਜ਼ਬੇ ਵਿਚੋਂ ਇਹ ਮੁਲਕ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਅੱਜ 100 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਹਾਂ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਦੁਸ਼ਮਣ, ਬਰਤਾਨੀਆ ਦਾ ਸਾਮਰਾਜ ਜਿਹੜਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਕੋ ਡਰ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਕ ਦੇ ਲੋਕ ਯਕ-ਜ਼ੁਬਾਨ ਅਤੇ ਯਕ-ਮੁਸ਼ਤ ਨਾ ਹੋ ਜਾਣ। ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਸਾਮਰਾਜ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹਿਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਏਕਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਵੀ ਇਸ ਮੁਲਕ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਸਟਰੈਂਥ ਹੈ, ਉਹ ਮੁਲਕ ਦੀ ਫੌਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਸਾਡਾ ਏਕਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਕੋਈ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸ ਦਾ ਐਕਸਪਰਟ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਪਰ ਜਿਹੜਾ ਡਾਕਟਰ ਹੈ ਉਹ ਖ਼ੂਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਦੱਸ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਵਿਚ ਕੀ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਦਾ ਬਾਸ਼ਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਜ਼ਹਿਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਸੈਕੂਲਰ ਹੈ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦਾ ਹਰ ਬੰਦਾ ਸੈਕੂਲਰ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਮਸੀਤ ਵਿਚ ਵੀ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਮੰਦਰ ਵਿਚ ਮੱਥਾ ਟੇਕਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਵੀ ਨਤਮਸਤਕ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਪੀਰਾਂ ਤੇ ਫਕੀਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਬਿਲ ਸਾਨੂੰ ਸੈਕੂਲਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਕਸੀਮ ਕਰਨ ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪਿਤਾ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਹਰ ਵਾਰ ਸਾਡੇ ਮੱਥੇ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਸਾਲ 1893 ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪਿਤਾ ਆਪਣੀ ਬੈਰਿਸਟਰੀ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਪੀਟਰ ਮੈਰਿਕਸ ਬਰਕਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਦੀ ਟਿਕਟ ਲੈ ਕੇ ਸਫਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ ਤਾਂ ਚਾਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਫੌਜ ਦੇ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਉਸ ਡੱਬੇ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ। ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਇਸ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਜਾਓ। ਆਪ ਨੇ ਫੁਰਮਾਇਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਤਾਂ ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਦੀ ਟਿਕਟ

[ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ]

ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਲਫਟੈਨ ਸਨ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਤੇਰਾ ਤਾਂ ਰੰਗ ਕਾਲਾ ਹੈ। ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਬੰਦਾ ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਸਫਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਚਾਰ ਲਫਟੈਂਨਾਂ ਨੇ ਮੋਹਨ ਦਾਸ ਕਰਮਚੰਦ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੂੰ ਲੱਤਾਂ ਤੇ ਬਾਹਵਾਂ ਤੋਂ ਫੜ ਕੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ, ਕੂਹਣੀਆਂ ਤੇ ਗੋਡਿਆਂ ਤੇ ਖਰੋਚ ਆਈ। ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਫਟੈਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਕਹੀ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਲਹੂ ਨਾਲ ਲਿਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਆਪ ਨੇ ਫੁਰਮਾਇਆ ਕਿ ਅੱਜ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਰੇਲ ਦੇ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ, ਕੋਈ ਦਿਨ ਆਏਗਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿਆਂਗਾ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਜਿਹੜੀ ਸੋਚ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਮਜ਼ਹਬ ਹੈ, ਕੋਈ ਰੰਗ ਹੈ, ਕੋਈ ਇਲਾਕਾ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਐਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਮੁਲਕ ਬਣਾਵਾਂਗੇ ਜਿਸ ਮੁਲਕ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੱਕਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੱਕ ਮਿਲੇ, ਕਿਸੇ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਨਸਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਦੀ ਤਜ਼ਲੀਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅੱਜ ਆਇਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਡੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਸੋਚ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਤੇਜ਼ਾਬ ਹੈ। ਨੁਕਸਾਨ ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਕ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅਫਰਾ-ਤਫਰੀ ਮੱਚੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਮੁਲਕ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਨਤਸ਼ਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਸਟੂਡੈਂਟ ਹਨ, ਉਹ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਆਏ ਪਏ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਮੁਲਕ ਦੀ ਸਾਲਮੀਅਤ, ਮੁਲਕ ਦੇ ਵਕਾਰ ਨਾਲ ਵੀ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸ਼ਰਮ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਪਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਈਮ ਮਨਿਸਟਰ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦੌਰੇ ਤੇ ਆਉਣਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦੌਰਾ ਰੱਦ ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਥੇ ਤਾਂ ਡਾਂਗਾਂ ਚੱਲੀ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਜਾਪਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਲਕ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅਫਰਾ-ਤਫਰੀ ਮਚੀ ਹੋਈ ਹੈ।ਜਾਪਾਨ ਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਆਰਥਿਕ ਤਾਅੱਲੁਕਾਤ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਇਸ ਦੌਰੇ ਦੇ ਕੀ ਅਸਰਾਤ ਹੋਣੇ ਸੀ? ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਝੱਲਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਕੋਈ ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਤੁਰਕੀ ਦਾ ਹੈ। ਕੱਲ੍ਹ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨੇ ਯੂ.ਐਨ. ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਮਸਲੇ ਤੇ ਬੈਠਕ ਰੱਖੀ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 60 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਕੱਲਾ ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਵੱਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਗੱਲ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਵੀ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਜ

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਇਕਾਨਮੀ ਹੈ, ਇਹ sink ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। Import 8.5% down ਹੈ, export 2.5% down ਹੈ। ਟੈਕਸ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਜਿਹੜੀ budget estimates ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਾਨਮੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬੇਤਹਾਸ਼ਾ slow down ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੈਂਕਾਂ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਇੰਡਸਟਰੀ ਨੂੰ ਕਰੈਡਿਟ ਦੇਣਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਰੋਥ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ। Manufacturing 3% down ਹੈ। Food inflation ਦਾ ਪਹਿਲੀ ਮਰਤਬਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਿਹੜੀ slowdown ਅੱਜ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ, 1978 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਲੋਅ ਡਾਊਨ ਆਈ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਿਲ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਕੰਡੇ ਬੀਜ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਸਾਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਚੁਗਣੇ ਪੈਣੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ , ਸਟੇਟ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਹ ਕੂਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਉਹ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕਰਨ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮੁਲਕ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਤਕਸੀਮ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਰ ਇਹ ਵੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਕਿ we have had the privilege of guarding India's fine and ancient civilization for thousands of years. ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਤਮਗੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਪਰਮਵੀਰ ਚੱਕਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਮਹਾਂਵੀਰ ਚੱਕਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਵੀਰ ਚੱਕਰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਭ ਤੋਂ ਸਰ-ਏ-ਫਹਿਰਿਸਤ ਸੂਬਾ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਤਾਂ ਢਾਈ ਫੀਸਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਬਹਾਦਰੀ ਵਿੱਚ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮੋਸਟ ਡੈਕੋਰੇਟਿਡ ਸਟੇਟ ਸਾਡੀ ਸਟੇਟ ਹੈ, ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਹਿਫਾਜ਼ਤ ਕਰਨਾ ਸਾਡੇ ਹਿੱਸੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜਾ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ ਦਾ ਸਟੇਟ ਹੈ, ਉਹ ਅੱਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, (ਥੰਪਿੰਗ) ਦੂਜੇ, ਤੀਜੇ ਤੇ ਚੌਥੇ ਸਟੇਟ ਜੇ ਆਪਣੇ ਮੈਡਲ ਇਕੱਠੇ ਵੀ ਕਰ ਲੈਣ ਤਾਂ ਵੀ ਬਹਾਦਰੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜੋ ਇਹ ਵਿਰਸਾ ਹੈ, ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਜੋ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਇਸ ਮੁਲਕ ਵਾਸਤੇ ਜੰਗ-ਏ-ਅਜ਼ਾਦੀ ਵਾਸਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ

[ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ]

ਇਹ ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਜ਼ਮ ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ, ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਅਜ਼ਾਦ ਦੀ ਤੌਹੀਨ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਗੁੰਮਨਾਮ ਹੋਣਗੇ। ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਜ਼ਮ ਇੱਕ ਗੱਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗੁਨਗੁਨਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸੀ ਕਿ-

उन्हें यह फिक है हर दम नई तर्ज़-ए-जफा क्या है

हमें यह शौक है देखें सितम कि इंतिहा क्या है।

ਇਹ ਉਸ ਮਰਦ-ਏ-ਕਾਮਿਲ ਦੀ ਤੌਹੀਨ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੇ ਅੱਜ 73 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਭਾਰਤ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਨਾਫਿਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਇੱਕ ਬੜੇ ਆਲ੍ਹਾ ਸ਼ਾਇਰ ਹਬੀਬ ਜਾਲਿਬ, ਹੋਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ੇਅਰ ਹੈ। ਆਪ ਨੇ ਫੁਰਮਾਇਆ ਹੈ ਕਿ-

जो शख्स तुझसे पहले यहां तख्त-ए-नशीं था

उसे भी अपने खुदा होने का उतना ही यकीं था।

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ, ਇਹ ਹਕੂਮਤਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਮੁਲਕ ਨੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲ ਜਿਊਣਾ ਹੈ। ਸੋ, ਮੈਂ ਆਪ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਹਾਊਸ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਬਿਲ ਆਇਆ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਆਪਾਂ ਪਾਸ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕ ਹਨ, ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਅੱਜ ਇਸ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਦਾ ਤਕਾਜ਼ਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੋ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਹੁਤਾ ਕੁਝ ਨਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਿਆਲ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਧੰਨਵਾਦ। (ਥੰਪਿੰਗ)

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਐਕਟ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵੈਸੇ, ਇਹ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਾਫੀ ਡਿਟੇਲਡ ਔਰ ਸੈਲਫ ਸਪੀਕਿੰਗ ਹੈ।

ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਫਾਈਨਾਂਸ ਮਨਿਸਟਰ ਨੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਤਫਸੀਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਤੋਂ ਹੱਟ ਕੇ ਇਸ ਮਸਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਸ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜ੍ਹਤਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜਾ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਐਕਟ ਹੈ, ਉਹ 11 ਦਸੰਬਰ, 2019 ਨੂੰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਨੇ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਐਕਟ ਆਫ 1955 ਨੂੰ ਅਮੈਂਡ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਪਹਿਲਾ ਐਸਾ ਕਾਨੂੰਨ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਤੱਕ ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਸੈਕੂਲਰ ਹੈ, ਸੈਕੂਲਰ ਸਾਡਾ Preamble, ਸਾਡਾ ਕਾਂਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਅੱਗੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰ ਥੋਮਸ ਜੈਫਰਸਨ, ਤੀਸਰੇ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਆਫ ਯੂ.ਐਸ.ਏ . ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ When injustice becomes law, resistance becomes duty. ਐਲਬਰਟ ਆਇਨਸਟਾਈਨ, ਬੜੇ ਵੱਡੇ ਸਾਇੰਟਿਸਟ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ the world will not be destroyed by those who do evil but by those who watch them without doing anything. ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ, ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ, ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ, ਇਹ ਅਨਿਆਂ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਲਿਆ ਹੈ। ਸਾਲ 1984 ਦੇ ਵਿੱਚ ਅਟੈਕ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਸਤੀਫਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਲਿਆ। ਪਾਣੀ ਦੇ ਮਸਲੇ ਦੀ ਗੱਲ ਆਈ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ, ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਮੋਸ਼ੀ ਝੱਲਣੀ ਪਈ ਲੇਕਿਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਾਸਤੇ ਟਕਰਾਅ ਲਿਆ। ਅੱਜ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਲੀਡਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਮਤਾ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨਿਆਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਤਾਰ-ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਛੇੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅੱਜ basic ਸਟਰੱਕਚਰ ਆਫ ਦਿ ਕਾਂਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਿਹੜਾ ਅੱਜ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਸਟੈਂਡ ਹੈ, ਇਹ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਸੀ। ਅੱਜ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਾਸਤੇ ਪਰਖ ਦੀ ਘੜੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਪਰ ਜਿਹੜਾ ਅੱਜ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜ੍ਹਤਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ, ਇਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮਨਸੂਬੇ ਸਾਨੂੰ ਫਿਰ ਉਸੇ ਕਿਨਾਰੇ ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ 1947 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਸੰਤਾਪ ਭੋਗਿਆ ਹੈ, ਅੱਜ ਫਿਰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਫਾਸਿਜ਼ਮ ਅਤੇ ਨਾਜ਼ੀਵਾਦ ਦੀ ਨੀਤੀ ਹਿਟਲਰ ਨੇ ਅਪਣਾਈ ਸੀ। ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜ੍ਹਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਂਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨ ਦੀ 14, 15, 16, 21, 25 ਅਤੇ 26ਵੇਂ ਆਰਟੀਕਲ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਜੋ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਦਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਡਿਤ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਪਰਵਾਨਿਆਂ ਦੀ ਸੋਚ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਉਲਟ ਹੈ।ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੇ ਸੈਕੂਲਰਿਜ਼ਮ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਰੱਖਣਾ ਹੈ, ਧਰਮਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉਠ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਆਪਣਾ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਉਸ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। ਜੋ ਗੱਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੋਲੀਆਂ ਹਨ, ਮੈਂ ਉਹ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਲੇਕਿਨ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇੱਕ ਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਅਸੀਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਰਾਦਰੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਹਿੰਦੂ, ਮੁਸਲਿਮ, ਸਿੱਖ, ਈਸਾਈ, ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਫਿਰਕੇ ਦਾ ਮਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅੱਛਾ ਧਰਮ ਹੈ, ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿੱਚ ਨਫਰਤ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਪਿਆਰ ਸਿਖਾਇਆ ਹੈ, ਨਫਰਤ ਸਿਖਾਈ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਲੇਕਿਨ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਤਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਦਕਿ ਇਹ ਟੋਟਲੀ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਗੇਂਸਟ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆ ਕੇ ਘੁਸਪੈਠੀਏ ਬਣ ਕੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਣਗੇ ਜਾਂ ਆਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਕੀ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ

ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ? ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਕੀ ਫਾਇਦਾ ਹੈ? ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ, ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ, ਸਿਟੀਜ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਫਾਇਦਾ ਹੈ? ਸਾਡੇ ਤਾਂ ਹੱਕ ਖੋਹੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਾਹਰ ਤੋਂ ਬੰਦੇ ਬੁਲਾ ਲਏ ਜਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕ ਆਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਪਰ ਸਾਡੇ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਰੋਟੀ ਦੇ ਲਾਲੇ ਪਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਇਕਾਨਮੀ ਕਿੱਥੇ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ? ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਪਾਸ ਜਗ੍ਹਾ ਕਿੱਥੇ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ, ਉੱਥੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਕਸਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਥੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਆਓ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਪਾਸ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਤਾਂ ਆਪ ਕੈਨੇਡਾ, ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲ ਦੌੜਨ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੋਚ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਟੋਟਲੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੋਚ ਦੇ ਨਾਲ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਗਰੇਜ਼ ਆਏ ਅਤੇ 1857 ਦਾ ਯੁੱਧ ਹੋਇਆ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਹਿੰਦੂ, ਸਿੱਖ, ਮੁਸਲਮਾਨ ਆਦਿ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਸਾਰੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਫਿਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਨੀਤੀ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ, ਉਹ "ਪਾੜੋ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕਰੋ" ਦੀ ਨੀਤੀ ਸੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ 'ਪਾੜੋ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕਰੋ' ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸੰਨ 1947 ਦੀ ਵੰਡ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ, ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਸ ਦਾ ਸੰਤਾਪ ਭੋਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਵੀ ਸਾਡੇ ਫੱਟ ਦੁੱਖ ਰਹੇ ਹਨ, ਰਿਸ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਸਾਨੂੰ ਸੰਨ 1947 ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਜ ਫਿਰ ਉਸੇ ਪਾਸੇ ਸਾਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ divide and rule policy ਲਿਆਂਦੀ ਸੀ, ਉਸੇ ਤਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਐਕਟ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਰਾਜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਿਰਫ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਇੱਕ ਐਸੀ ਜਮਾਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਬੈਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਹ ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਬੈਨ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਬੈਨ ਹੋਈ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਜ਼ਹਿਰ ਘੋਲ ਕੇ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ,

[ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ]
ਇਹ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਮੈਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਸਾਡੇ ਅਕਾਲੀ ਵੀਰਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਫਿਲਾਸਫੀ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਜਿਹਾ ਧਰਮ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਮੰਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਉਹ ਧਰਮ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਪੰਡਿਤਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ ਉਹ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਕੋਲ ਆਏ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਮਿਨਿਓਰਿਟੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਧੱਕਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਨਵਰਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਪੰਡਿਤਾਂ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕੀਤੀ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਉਹ ਧਰਮ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਫੁਰਮਾਇਆ ਕਿ:

ਮਾਨਸ ਕੀ ਜਾਤਿ ਸਬੈ ਏਕੈ ਪਹਿਚਾਨਬੋ॥

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੁਸਲਮਾਨ ਧਰਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪਈ ਹੈ, ਉਥੇ ਹਾਅ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਲਗਾਇਆ। ਜਦੋਂ ਸਾਡਾ ਰਾਜ ਆਇਆ, ਸਰਦਾਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਬਣੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਰਨੈਲ ਹਿੰਦੂ ਵੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵੀ ਜਰਨੈਲ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਦੰਗੇ ਨਹੀਂ ਹੋਏ , ਕਦੇ ਹਿੰਦੂ, ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡਾ ਰਾਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਉਸ ਧਰਮ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਜਮਾਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਮਝਦੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਬਿਲ ਆਵੇ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਉਹ ਮੇਜ਼ ਥਪਾ ਥਪਾ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਕਰੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿੰਨੀ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਗੱਲ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਾਰਟੀ ਹੈ। ਸੰਨ 1920 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਰੀਆਂ ਮਨਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਦੇ ਹੱਕ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਲੇਕਿਨ ਅੱਜ ਇੱਕ ਲੀਡਰ ਐਸਾ ਆਇਆ ਔਰ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਬੰਦੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ideology ਨੂੰ totally ਹੀ ਚੇਂਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜੋ ਵੱਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ, ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਕਰੀ-ਕੱਤਰੀ ਸੀ, ਉਹ ਸਾਰੀ ਖੂਹ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤੀ। ਜਦੋਂ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਆਈ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੋਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਰਹਿਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਗੱਲ ਆਈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਨਿਓਰਿਟੀ ਫਿਰਕੇ ਨੂੰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤੀ।

ਸਰਦਾਰ ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ: ਸਰ, ਜੇਕਰ ਸਾਡਾ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਤਾ ਦੇਖੋ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਮੌਕੇ ਵੀ ਧਾਰਾ 370 ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 370 ਖਤਮ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸਾਡਾ ਮਤਾ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਸਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ : ਮੈਂ ਬੜਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜ੍ਹਤਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਤਾ ਇਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਤਾ ਇਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਮਨਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਮਿਲੇ।ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਇਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਕਿਉਂ ਹੱਟ ਰਹੇ ਹੋ? (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਇਹੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵੋਟ ਤਾਂ ਪਾ ਆਏ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਹੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਸੂਬੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।(ਵਿਘਨ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਚੰਨੀ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਇੱਧਰ ਗੱਲ ਕਰੋ। ਤੁਸੀਂ ਉੱਧਰ ਗੱਲ ਨਾ ਕਰੋ। ਹਾਂ ਜੀ, ਮਜੀਠੀਆ ਸਾਹਿਬ।

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ this is very sensitive issue. ਇਹ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰ ਦਾ ਰੋਲ ਬੰਦ ਕਰਨ। ਇਹ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਐਡਵਾਈਸ ਕਰਨ। ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਐਡਵਾਈਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਐਡਵਾਈਸ ਲੈ ਲਵਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਹਾਲੇ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਧਾਰਾ 370 ਦੀ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੁਣੇ ਹੁੱਡਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਇਲੈੱਕਸ਼ਨ ਲੜੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 370 ਉੱਤੇ ਹਾਅ

[ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ]

ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਮਾਰਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ 25-30 ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ, ਜਿਹੜੇ ਧਾਰਾ 370 ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਉਸ ਦਿਨ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀ ਸੁਰ ਵੀ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲੀ। ਜਿਹੜੀ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਪ੍ਰਾਈਮ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਲਰੇਡੀ ਇਹ ਗੱਲ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਸਮਾਂ ਆਉਣ ਤੇ ਹਾਲਾਤ ਠੀਕ ਲੱਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਲੇਹ-ਲੱਦਾਖ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਟੈਰੇਟਰੀ ਦੀ ਡਿਮਾਂਡ ਬਹੁਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲੇ ਦੀ ਵੀ ਚਲਦੀ ਹੈ, they are celebrating ਜੰਮੂ ਯੂਨੀਅਨ ਟੈਰੇਟਰੀ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਜੰਮੂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, they are in celebration, ਸਿਰਫ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ੂ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਜਦੋਂ ਬੋਲਣਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦਿਓ।

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ: ਅਸੀਂ ਕਿਸ ਲਈ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੇ ਤੂੰ-ਤੂੰ, ਮੈਂ-ਮੈਂ ਤੇ ਪਵਾਂਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਐਸਿਉਰ ਕਰ ਲਵੋ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਠੀਕ ਹੈ, ਠੀਕ ਹੈ ਜੀ।

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ : ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ-

ਤੂੰ ਇਧਰ ਉਧਰ ਕੀ ਬਾਤ ਮਤ ਕਰ, ਬਤਾ ਯੇ ਕਾਫਲਾ ਲੁਟਾ ਕਿਉਂ ਹੈ।

ਮੁਝੇ ਰਾਹ ਜਨੋਂ ਸੇ ਗਰਜ ਨਹੀਂ, ਤੇਰੀ ਰਹਿਬਰੀ ਕਾ ਸਵਾਲ ਹੈ।

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਵਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਬੈਠ ਕੇ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਕਹਾਓ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਇਹ ਜਿਹੜੇ ਮੁੰਡੇ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣ ਗਏ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੁਣ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਮਨਿਸਟਰੀ ਪਿੱਛੇ ਸਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ।(ਵਿਘਨ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦਿਓ। ਇਹ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਆਪ ਕਰਨਗੇ । ਇਹ ਬੋਲਣਗੇ। ਇਹ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਆਪ ਕਰਨਗੇ।

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ : ਇੱਕ ਮਨਿਸਟਰੀ ਪਿੱਛੇ ਸਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ। ਇੱਕ ਮਨਿਸਟਰੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸਾਰਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਚੰਨੀ ਜੀ, ਇਹ ਬੋਲਣਗੇ। ਇਹ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਆਪ ਕਰਨਗੇ । ਬੈਠੋ, ਬੈਠੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਛੱਡੋ। ਇਹ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਆਪ ਕਰਨਗੇ।

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ : ਮੈਂ ਹੋਰ ਗੱਲ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ, ਹੋਰ ਗੱਲ ਕਰ ਲਓ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਛੱਡੋ।(ਵਿਘਨ)

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆ ਹਾਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਬੋਲਣਾ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਬੋਲਣਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਨਾ ਕਰੋ। ਰਹਿਣ ਦਿਓ।

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਰੇ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਸਾਰਾ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਰੈਲੀਆਂ ਵੀ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ) ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ) ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਜੀ, ਸੁਣੋ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਕੀ ਕਿਹਾ?

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ : ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਬੈਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਪੁੱਛਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜ੍ਹਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ? (ਵਿਘਨ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਇਹ ਜਦੋਂ ਬੋਲਣਗੇ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਕਰ ਲੈਣਗੇ। ਢਿੱਲੋਂ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਬੋਲਣਾ ਹੈ।ਢਿੱਲੋਂ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋ।

ਸਰਦਾਰ ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਰਨ। ਇਹ ਜਿਹੜੀਆਂ ਇੱਧਰ-ਉੱਧਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿਹੜੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾ ਕੇ ਦੱਸਣ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਢਾਹਿਆ ਕਿਸ ਨੇ ਸੀ? ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਢਾਹਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਨਾ ਬੋਲਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਰਮ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਇੰਨੀ ਹੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਬਿਆਨ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਮਨਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ, ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ, ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਕਰਵਾਉਣ ਤੱਕ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਹ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਰਾਜ ਮੰਗਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਬੈਨ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹਦਾ? ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਏਨੀ ਹੀ ਗੱਲ ਪੁੱਛੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਗਟਸ (guts) ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜੋ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਗਟਸ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਟੌਹੜਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਗਟਸ (guts) ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜੋ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਗਟਸ (guts) ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜੋ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਹ ਜਿਹੜੇ ਅੱਜ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਬਣੇ ਹਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਮਨਿਸਟਰੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਰੋਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ 1984 ਦੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੋ ਕੁਝ ** ਇਸ ਦੀ ਕੱਲ੍ਹ ਹੀ ਢੀਂਗਰਾ ਰਿਪੋਰਟ ਆਈ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਢੀਂਗਰਾ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਮੈਂ ਅੱਜ ਵੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ

** **Expunged as ordered by the Chair.

ਢਹਿ-ਢੇਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜਦੋਂ ਸਿੱਖ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾ ਰਹੇ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਟੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਤੋਪਾਂ ਨਾਲ ਗੋਲੇ ਚਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ) *** ਸਵਾਲ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੱਡਾ ਦਰੱਖਤ ਡਿੱਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਧਰਤੀ ਹਿੱਲਦੀ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਇਸ ਬਿਆਨ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦੇ ਹਨ? ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਮਹਾਨ ਹੈ, ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਹੈ। *** ਹੁਣ ਇਹ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨਗੇ? ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਨਾ ਬਣਾਓ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

Mr. Speaker : Please, ** **expunge these words. ਪਲੀਜ਼ ਬੈਠੋ, ਪਲੀਜ਼ ਬੈਠੋ, ਪਲੀਜ਼ ਬੈਠੋ। (ਵਿਘਨ)

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਾਈਂਡਲੀ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਤੇ ਰਹਿਣ ਦਿਓ, ਇਹ ਬੜਾ ਹੀ *** ਗੰਭੀਰ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੂੰ-ਤੂੰ, ਮੈਂ-ਮੈਂ ਨਾਲ ਗੱਡੀ ਨਹੀਂ ਚੱਲਣੀ ਬਲਕਿ ਮਾਹੌਲ ਖਰਾਬ ਹੋਣਾ ਹੈ।

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਲਖਾਈ ਮੰਤਰੀ : ***

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਚੰਨੀ ਜੀ, ਪਲੀਜ, ਚੇਅਰ ਨੂੰ ਐਡਰੈੱਸ ਕਰੋ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪਰਸਨਲ ਨਾ ਕਰੋ, ਇਸ ਨੂੰ ਪਰਸਨਲ ਨਾ ਬਣਾਉ, ਪਰਸਨਲ ਨਾ ਬਣਾਉ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ-ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਆਗਿਆ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਸਾਫ ਸੁਣਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ।)

** **Expunged as ordered by the Chair.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪਲੀਜ਼, ਪਲੀਜ਼, ਚੇਅਰ ਨੂੰ ਐਡਰੈੱਸ ਕਰੋ। ਮਜੀਠੀਆ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਪਰਸਨਲ ਨਾ ਬਣਾਉ, ਪਰਸਨਲ ਨਾ ਬਣਾਉ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ) ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਚੇਅਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬੋਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਸਪੰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਲਖਾਈ ਮੰਤਰੀ : ****

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਚੇਅਰ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਐਕਸਪੰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਂ ਜੀ, ਚੰਨੀ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਮਤੇ ਤੇ ਆ ਜਾਓ, (ਵਿਘਨ,ਸ਼ੋਰ) ਚੇਅਰ ਨੂੰ ਐਡਰੈਸ ਕਰੋ, ਚੰਨੀ ਜੀ, ਚੇਅਰ ਨੂੰ ਐਡਰੈਸ ਕਰੋ।(ਵਿਘਨ,ਸ਼ੋਰ) ਚੰਨੀ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ, ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ। (ਵਿਘਨ,ਸ਼ੋਰ) ਚੰਨੀ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਮਤੇ ਉੱਤੇ ਬੋਲੋ, ਮਤੇ ਤੇ ਬੋਲੋ, ਮਤੇ ਤੇ ਬੋਲੋ।

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਲਖਾਈ ਮੰਤਰੀ : ****

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਚੰਨੀ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਮਤੇ ਉਤੇ ਆ ਜਾਵੋ।

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਮਤੇ ਤੇ ਹੀ ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਜ਼ਾਦ ਵੀ ਜਿਤਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਹ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਅਜ਼ਾਦ ਲੜ ਕੇ ਦੇਖ ਲੈਣ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ? (ਵਿਘਨ)

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਦੇ ਕਈ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ-ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਦਨ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਚੰਨੀ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਮਤੇ ਤੇ ਆ ਜਾਉ। (ਵਿਘਨ) ਚੰਨੀ ਜੀ, ਮਤੇ ਤੇ ਆ ਜਾਉ, ਪਲੀਜ਼. (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ) ਤੁਸੀਂ ਬੋਲ ਲੈਣਾ। ਦੱਸੋ, ਮਜੀਠੀਆ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ? ਚੰਨੀ ਜੀ, ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਮਜੀਠੀਆ ਜੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕਹਿ ਲੈਣ ਦਿਉ। ਹਾਂ ਜੀ, ਮਜੀਠੀਆ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੋ ਜੀ।

** **Expunged as ordered by the Chair.

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ...(ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਅਸੀਂ ਚੀਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਲਈਏ, ਚੀਮਾ ਸਾਹਿਬ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਲਵੋ। ਚੀਮਾ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਹਾਂ ਜੀ, ਚੀਮਾ ਸਾਹਿਬ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਬੈਠ ਜਾਉ, ਜ਼ਰਾ ਚੀਮਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੋਲ ਲੈਣ ਦਿਉ।(ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਸਰਦਾਰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਹਾਊਸ ਦਾ ਡੈਕੋਰਮ ਮੇਨਟੇਨ ਕਰੋ। ਇਹ ਬੜਾ ਅਹਿਮ ਇਸ਼ੂ ਹੈ, ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਲੇਟਿਡ ਇਸ਼ੂ ਹੈ (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ) ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸੀ.ਏ.ਏ.ਦੇ ਉਤੇ ਬਹਿਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ,ਆਪਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ 1984 ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਢਾਹਿਆ, ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਪਰ ਕੀ ਇਸ ਦੇ ਉਤੇ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ? (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ) ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਜਣੇ ਬੈਠੋ। ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਮਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੋ । ਸੀ.ਏ.ਏ. ਜਿਹੜਾ ਹੈ, ਇਹ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਹੈ ਉਸ ਉਤੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੋ, ਉਸ ਉਤੇ ਪਰਸਨਲ ਮਾਮਲਾ ਨਾ ਬਣਾਉ। ਮੇਰੀ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਬੈਠ ਜਾਉ ਕਿਉਂਕਿ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ, ਪਲੀਜ਼। ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਰਲ ਡਾਇਰ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਕਿਸ ਨੇ ਖੁਆਈ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ 1984 ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਕਿਸ ਨੇ ਢਾਹਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।ਜੇ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਉਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਲੀਜ਼, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਉਤੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤੇ ਹਾਊਸ ਦਾ ਡੈਕੋਰਮ ਮੇਨਟੇਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਚੰਨੀ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰ ਦਿਉ, ਤੁਸੀਂ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰ ਦਿਉ। ਪਲੀਜ਼, ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰ ਦਿਉ।

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਹੁਣ ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਕੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਖਲਾਕ ਕੀ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਕਲੀਫ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਕਲੀਫ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਕਰਕੇ ...

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਮਤੇ ਦੇ ਉਤੇ ਆ ਜਾਉ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ) ਦੋ ਮਿੰਟ, ਦੋ ਮਿੰਟ। ਚੰਨੀ ਜੀ, ਛੇਤੀ ਬੋਲੋ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ.... (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ) ਸਰ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਬੋਲਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਇਹ ਡਿਸਟਰਬ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਠਾਉ ਜੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਫਿਰ ਇਥੇ ਭੜਾਕੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਅਸਲੀਅਤ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪਲੀਜ਼, ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਬੋਲੋ ਵੀ। ਹੁਣ, ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੋ ਤਾਂ ਸਹੀ।

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ: ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸੱਚ ਤਾਂ ਸੁਣ ਲਵੋ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਇੱਕ ਮਿੰਟ, ਇੱਕ ਮਿੰਟ, ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਰੁਕ ਜਾਉ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।) ਚੰਨੀ ਜੀ, ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੋ।

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਦਲੇਰਾਨਾ ਕਦਮ, ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜਿਹੜੀ ਖੜ੍ਹਨ ਦੀ ਜੁਰੱਅਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਸ ਜੁਰੱਅਤ ਨੂੰ ਅੱਜ ਫਿਰ ਵਧਾਈ ਦੇਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। (ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਥੰਪਿੰਗ) ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਜ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ) ਮੈਂ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਖਰੜ ਮਿਉਂਸਿਪਲ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਮੈਂਬਰ ਸੀ ..

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਦੇ ਕਈ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ-ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸੀ ਅਤੇ ਸਦਨ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪਲੀਜ਼, ਰੁਕ ਜਾਉ, ਪਲੀਜ਼ ਰੁਕ ਜਾਉ। ਹਾਂ ਜੀ, ਚੰਨੀ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ।

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਖਰੜ ਮਿਉਂਸਿਪਲ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਮੈਂਬਰ ਸੀ । ਇੱਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਤਿੰਨ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ 'ਹਾਂ' ਕਰ ਲਈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਸਾਲ ਮੇਰੇ, ਅਗਲਾ ਇੱਕ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ।(ਵਿਘਨ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪਲੀਜ਼ ਬੈਠੋ, ਪਲੀਜ਼ ਬੈਠੋ, ਪਲੀਜ਼ ਬੈਠੋ। ਹਾਂ ਜੀ, ਚੰਨੀ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਵਾਈਂਡ ਅੱਪ ਕਰੋ ਜੀ।

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਦ ਪਹਿਲੇ ਦਾ ਸਾਲ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਮੁੱਕਰ ਗਿਆ। (ਵਿਘਨ) ਅਗਲੇ ਦੋ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਤੇਰਾ ਹੀ ਮੁਕਰਿਆ ਹੈ, ਸਾਡਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਮੁਕਰਿਆ। ਜਦ ਦੂਜੇ ਦਾ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਮੁਕਰ ਗਿਆ, ਅਗਲਾ ਕਹਿੰਦਾ, ਤੇਰਾ ਮੁਕਰਿਆ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦ ਤੀਜੇ ਦਾ ਆਇਆ ਤਾਂ ....(ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਬੋਲਣਾ ਹੈ ਜੀ, ਬੋਲਣਾ ਹੈ ਜੀ, (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਇਸ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀਂ ਬੈਠ ਜਾਉ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਬੋਲਣਾ ਹੈ ।

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ: ਜਦ ਤੀਸਰੇ ਦਾ ਨੰਬਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਤੀਸਰਾ ਕਹਿੰਦਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਲੱਗੋ, ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਜਦ ਸਾਡੀ ਕਟਾਈ ਹੋਈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਤਾਂ ਲੱਗੇ ਨਹੀਂ । ਸਰ, ਹੁਣ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਰਾਦਰੀ ਦੀ ਕਟਾਈ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਫਿਰ ਇਹ ਕੀ ਕਰਨਗੇ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਅੱਜ ਦੱਸੋ? (ਥੰਪਿੰਗ) ਇਹ ਕੋਈ ਇਕੱਲਾ ਮੁਸਲਿਮ ਦਾ ਮਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ...

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ।

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ: ਇਹ ਮਨਿਓਰਿਟੀ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ, ਅੱਜ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਕੁਟਾਈ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਫਿਰ ਕਿੱਥੇ ਖੜ੍ਹਾਂਗੇ ?

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹੁਣ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ ।

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ: ਫਿਰ ਇਹ ਕਿਥੇ ਖੜ੍ਹਨਗੇ? ਫਿਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਕਿੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇਗਾ?

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਠੀਕ ਹੈ, ਠੀਕ ਹੈ, ਧੰਨਵਾਦ।

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ: ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਮਨੂਵਾਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਫਗਵਾੜੇ ਦੇ ਦਲਿਤਾਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ** ਮੰਦਿਰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨਾਲ ਹੋ ਕੇ ਖੜ੍ਹ ਗਏ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੰਗੇ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਅੱਜ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਦਾ ਨੰਬਰ ਲਾਉਣਾ ਹੈ। ਮਨੂਵਾਦੀ ਸੋਚ ਵਾਲੀ RSS ਨੇ ਫੇਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਨੰਬਰ ਲਾਉਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਲਿਤਾਂ ਦਾ ਨੰਬਰ ਲਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਅੱਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਨਾ ਲੱਗਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਏ। ਇਸ ਲਈ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ RSS ban ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਅੱਜ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਜ਼ਹਿਰ ਘੋਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਇਸ ਮਤੇ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜ੍ਹਤਾ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਜੀ। (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਘਨ) ਤੁਸੀਂ ਬੋਲਣਾ ਹੈ, ਫੇਰ ਆਪਣੀ ਵਾਰੀ ਤੇ ਬੋਲ ਲੈਣਾ। ਹਾਂ ਜੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੋ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ (ਸੁਨਾਮ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ। ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਬਹੁਤ ਹੀ ਇੰਪਾਰਟੈਂਟ ਮਤੇ ਉੱਪਰ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਤੇ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜ੍ਹਤਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਉਥੇ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਸਪੋਰਟ

** **Expunged as ordered by the Chair.

ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਲਫਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਐਫ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ, ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਰੱਖ ਕੇ ਗਏ ਹਨ, ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਅੱਜ ਦਾ ਇਸ਼ੂ ਹੈ ਇਹ ਕਿਸੇ ਧਰਮ, ਜਾਤੀ, ਮਜ਼ਹਬ ਦਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੂਰੇ ਮੁਲਕ ਦਾ ਮਸਲਾ ਬਣ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਸਹੀ ਮਾਅਨੇ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਇਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਿਲਾਂ ਨੂੰ, ਚਾਹੇ ਉਹ CAA ਹੈ ਜਾਂ NRC ਹੈ ਜਾਂ NPR ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਿਲਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਕੀ ਸੀ? ਜੇਕਰ ਮੋਟੀ-ਮੋਟੀ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ ਇਕ ਹੀ ਮਕਸਦ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਪੂਰੇ ਮੁਲਕ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਇਕਾਨਮੀ ਤੋਂ ਧਿਆਨ ਭਟਕਾਉਣ ਲਈ, 15 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ ਕਿ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਲੋਕ ਨਾ ਪੁੱਛਣ, ਦੋ ਕਰੋੜ ਨੌਕਰੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਨਹੀਂ, ਲੋਕ ਇਹ ਨਾ ਪੁੱਛਣ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਿਰਫ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਧਿਆਨ ਡਾਈਵਰਟ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਲਾਅ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਘਰ-ਘਰ ਨੌਕਰੀ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ।

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜੇਕਰ ਆਪਾਂ ਗੱਲ ਕਰੀਏ, ਮੋਟੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ CAA ਹੈ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਵਿਚੋਂ ਅਸੀਂ ਛੇ ਧਰਮਾਂ-ਹਿੰਦੂ, ਕ੍ਰਿਸਚੀਅਨ, ਜੈਨੀ, ਬੋਧੀ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਵਾਂਗੇ ।ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਢੇ ਚਾਰ ਕਰੋੜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਅੱਧੇ ਵੀ ਆਉਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਉਸ ਢਾਈ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਕਰੋੜ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਰੱਖਣਗੇ? ਕਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇਣਗੇ? ਕਿੱਥੇ ਵਸਾਉਣਗੇ? ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਸਾਉਣਗੇ ਜਾਂ ਦਿੱਲੀ ਜਾਂ ਮੁੰਬਈ ਵਸਾਉਣਗੇ? ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੈਂਟਰ ਗੌਰਮਿੰਟ ਨੂੰ ਕੱਖ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜੇਕਰ NRC ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਜਿਹੜੇ ਇਥੋਂ ਦੇ ਜੱਦੀ-ਪੁਸ਼ਤੀ ਬਾਸ਼ਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਆਈਡੈਂਟਿਟੀ ਪਰੂਵ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਥੋਂ ਦੇ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਹੋ। ਸਪੀਕਰ ਸਹਿਬ, ਅੱਧਿਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਧਿਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦੇ ਹਨ। ਸੋ, ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

[ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ]

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, CAA ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਕਾਂਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨ ਬੜਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ religion, sex, creed ਦੇ basis ਤੇ discrimination ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, Constitution ਦੇ Fundamental Rights and Right to Equality ਦੀਆਂ ਧੱਜੀਆਂ ਉਡਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੇਸ਼ਵਾਨੰਦ ਭਾਰਤੀ ਜੱਜਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਅਮੈਂਡ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ alter ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਪੀਕਰ ਸਹਿਬ, ਇਸ ਨੂੰ alter ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਹ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਕਟ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਕੀ ਇਹ judicial scrutiny ਨਾਲ stand ਕਰ ਸਕੇਗਾ? ਮੈਂ ਪੂਰੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਬਾਂਹ ਵਿੱਚ ਬਾਂਹ ਪਾ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਅਗੇਂਸਟ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ NRC and NPR ਰਾਹੀਂ States ਨੂੰ by pass ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ federal structure ਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸੱਟ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ।

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਾਂਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਆਰਟੀਕਲ 5 to 11 ਵਿੱਚ citizenship define ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਸ ਸਬੰਧੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਹੈ, ਉਹ ਚਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਬਾਇ ਬਰਥ, ਬਾਇ ਡਿਸੈਂਟ, ਬਾਇ ਨੈਚੂਰਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਇ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਇਹ ਮਿਲਣੀ ਹੀ ਮਿਲਣੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਜੇ ਸੈਂਟਰਲ ਗੌਰਮਿੰਟ ਨੂੰ ਪੁੱਛੀਏ ਕਿ ਜੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਨੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਕੀ ਉਸ ਉਪਰ ਬੈਨ ਹੈ? ਕੋਈ ਬੈਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੀ। ਹੁਣ ਵੀ ਇਹ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਲਈ, ਪੂਰੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਲਾਉਣ ਅਤੇ ਧਰਮ ਮਜ਼ਹਬ ਦੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ/ਲਕੀਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਇਹ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਲ 2003 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਰੂਲਜ਼ ਬਣਾਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੂਲਜ਼ ਦੀ ਜਦੋਂ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜਿਹੜਾ ਰੂਲ 3 ਅਤੇ 4 ਹੈ, ਉਹ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਦੀ ਡਿਟਰਮੀਨੇਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜੋ ਸਟੇਟਸ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

ਰਾਈਟ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਡਾਟਾ through NPA for the purpose of NRC ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੁਲੈਕਟ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪਈ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰ, ਹੁਣ ਆਪਾਂ ਐਨ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਲਈਏ। ਉਸ ਐਨ.ਪੀ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਜੇ ਕੋਈ ਕਮੀ-ਪੇਸ਼ੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਲਾਜ਼ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਡਾਟਾ ਕੁਲੈਕਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਡਾਟਾ ਕੁਲੈਕਟ ਹੋਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਪੋਜ਼ ਉਸ ਵਿੱਚ 20 ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਪੰਜ ਉਸ ਨੂੰ ਕਲੀਅਰ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਜਿਹੜੇ ਬਾਕੀ 10 ਰਹਿ ਗਏ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਐਕਟ ਹੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਾਊਟਫੁੱਲ ਕੈਟਾਗਰੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦੇਣਗੇ। ਸਰ, ਡਾਊਟਫੁੱਲ ਕੈਟਾਗਰੀ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ, ਮੁਸਲਮਾਨ, ਸਿੱਖ, ਇਸਾਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਰਮ ਤੇ ਮਜ਼ਹਬ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਜੇ ਆਪਾਂ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਲਈਏ, ਇਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਕੈਟਾਗਰੀਜ਼ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਓ.ਬੀ.ਸੀ., ਦਲਿਤ, ਆਦਿ ਵਾਸੀ ਤੇ ਸਾਊਥ ਦ੍ਰਾਵਿੜੀਅਨ ਹਨ। ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ worry ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਲੈ ਕੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਬਾਕੀ ਹਨ, ਉਹ ਆਰੀਅਨਜ਼ ਹਨ, ਸਾਊਥ ਈਸਟ ਏਸ਼ੀਆ ਤੋਂ ਆਏ ਹਨ। ਸਰ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਹੋਣੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਐਨ.ਪੀ.ਆਰ. ਹੋਣਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੈਂਸਿਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਲਰੈਡੀ ਐਨ.ਪੀ.ਆਰ. ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ ਜੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਦਿੱਤੇ ਸੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ: ਸਰ, ਸਿਰਫ ਦੋ ਮਿੰਟ ਜੀ। ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਡਾਊਟਫੁੱਲ ਕੈਟਾਗਰੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਐਡਮਿਟ ਕਰਨਾ ਪੈਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਮਾਈਗ੍ਰੈਂਟ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਬੰਦਾ ਇੱਥੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਾਈਗ੍ਰੈਂਟ ਐਡਮਿਟ ਕਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਦੇ ਰਾਈਟਸ ਖੋਹ ਲੈਣੇ ਹਨ। ਮਾਈਗ੍ਰੈਂਟ ਜੋ ਹੈ, ਉਹ ਰੈਜੀਡੈਂਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਤੇ ਦਾ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਸਾਰੇ ਫੰਡਾਮੈਂਟਲ ਰਾਈਟਸ ਹਨ, ਉਹ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣੇ ਹਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਧੰਨਵਾਦ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ: ਸਿਰਫ ਲਾਸਟ ਮਿੰਟ ਹੈ ਜੀ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਮੁਸਲਿਮਜ਼, ਜਿਊਜ਼ ਔਰ ਬਾਕੀ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਫੋਰਸਏਬਲ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਰਾਹ ਛੱਡ ਰਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੁਲਕ ਛੱਡ ਜਾਵੋ ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਈਗ੍ਰੇਂਟ ਡਿਕਲੇਅਰ ਕਰੋ ਜਾਂ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਜਿਹੜੇ ਬਾਕੀ ਮੈਜਾਰਿਟੀ ਧਰਮ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਨਵਰਟ ਹੋ ਜਾਵੋ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਹੀ ਪਹਿਲਾ ਮੁਲਕ ਹੈ ਜਿਥੇ ਕਿ burden of proof of citizenship ਦਾ onus ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਉਪਰ ਸ਼ਿਫਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਮੈਜਾਰਿਟੀ ਵੋਟਾਂ, 33-34% ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੇ ਉਹ 67% ਮੁਲਕ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਕਹੇਗੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਰਾਈਟ ਪੂਰੇ ਕਰੋ, ਇਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਾ ਅਸੀਂ ਰਾਸ਼ਨ ਕਾਰਡ ਮੰਨਣਾ ਹੈ, ਨਾ ਵੋਟਰ ਕਾਰਡ ਮੰਨਣਾ ਹੈ, ਨਾ ਬਰਥ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਕੂਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਮੰਨਣਾ ਹੈ....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ: ਸਿਰਫ ਲਾਸਟ ਪੁਆਇੰਟ ਹੈ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਨਹੀਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰੋ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ: ਸਰ, ਪਲੀਜ਼, ਲਾਸਟ ਹੈ ਜੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜੇ ਵੋਟਰ ਕਾਰਡ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਣਾ, ਜੇ ਵੋਟ ਕਾਰਡ ਹੀ ਇਲਲੀਗਲ ਹੈ ਫਿਰ ਤਾਂ ਜਿਹੜੇ 33-34% ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾਇਆ ਹੈ ਫਿਰ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਇਲਲੀਗਲ ਹੋ ਗਈ, ਫਿਰ ਇਹ ਤਾਂ ਇਲਲੌਜੀਕਲ ਹੋ ਗਈ, ਫਿਰ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਵਾਲੇ ਆਪ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ। ਜੇ ਵੋਟਰ ਕਾਰਡ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਣਾ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਖੁਦ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੋ, ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ, ਪੂਰੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜ੍ਹਤਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਔਰ ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਾਈਪਾਸ ਕਰਕੇ, ਆਪਣੇ ਫੰਡਾਮੈਂਟਲ ਰਾਈਟਸ ਨੂੰ ਬਾਈਪਾਸ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਐਨ.ਆਰ.ਸੀ. ਜਾਂ ਐਨ.ਪੀ.ਆਰ. ਦਾ ਸਰਵੇ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ

ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਸੀਂ ਜੋ ਸੈਂਟਰਲ ਗੌਰਮਿੰਟ ਬਿਲ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਜੋ ਮਤਾ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰੋੜ੍ਹਤਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ। (ਥੰਪਿੰਗ)

WELCOME ANNOUNCEMENT BY THE SPEAKER

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਮੈਂ ਸਦਨ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਅਮਰ ਸਿੰਘ, ਮੈਂਬਰ, ਲੋਕ ਸਭਾ ਅੱਜ ਸਦਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵੇਖਣ ਲਈ ਆਏ ਹਨ। ਆਓ, ਆਪਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਜੀ ਆਇਆਂ' ਕਹੀਏ। (ਥੰਪਿੰਗ)

OFFICIAL RESOLUTION REG. URGING THE CENTRE GOVT. TO REPEAL THE CAA TO AVOID ANY DISCRIMINATION ON THE BASIS OF RELIGION IN GRANTING CITIZENSHIP IN INDIA AND TO AMEND THE FORMS/DOCUMENTATION ASSOCIATED WITH THE NPR AND ONLY THEREAFTER UNDERTAKE WORK OF ENUMERATION UNDER NPR *(Resumption)*

ਸਰਦਾਰ ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ (ਸਾਹਨੇਵਾਲ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਮਤੇ ਬਾਰੇ ਜਿੰਨੀ ਮਰਜ਼ੀ ਬਹਿਸ ਕਰੀ ਜਾਓ, ਗੱਲ ਦੋ ਲਾਈਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਮੁੱਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਮਤਾ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ, ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਚਨਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋ, ਬੋਧੀਆਂ, ਪਾਰਸੀਆਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋ? ਇਥੇ ਕੇਵਲ ਇਹ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬਿਲ ਵਿਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿਚ ਇਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ

ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਿਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਾ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਗੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਨਾਲ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਬਿਲ ਬਾਰੇ ਸਿਆਸਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਹ ਉਹ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਾਂਝੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਭੈੜੀ ਹਾਲਤ ਹੋ ਗਈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਬਿਲ ਲਿਆਉਣਾ ਪਿਆ।ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ 800-900 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਰਿਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਿਲ ਤਹਿਤ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਮਿਲਣੀ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕ 31 ਦਸੰਬਰ, 2014 ਤੋਂ ਇੱਥੇ ਵਸੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ।ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੀ ਤਕਲੀਫ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਇਹ ਇਸ ਬਿਲ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ 1984 ਦਾ ਵੇਲਾ ਯਾਦ ਕਰਵਾਉਣਗੇ। ਉਸ ਮੌਕੇ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਗਲਾਂ ਵਿਚ ਜਲਦੇ ਟਾਇਰ ਪਾਏ ਗਏ, ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਬੁਰੀ ਹਾਲਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਧੱਕਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਥੇ ਖਜ਼ਾਨਾ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਐਨ.ਪੀ.ਆਰ. ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਐਨ.ਪੀ.ਆਰ. ਸ਼੍ਰੀ ਅਟੱਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਜੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸਾਲ 2003 ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਸੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2004 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 2014 ਤੱਕ ਡਾਕਟਰ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਗਲਤ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਜੈਕਟ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਪਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਾਲ 2010 ਵਿਚ ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ ਐਨ.ਪੀ.ਆਰ. ਦਾ ਸਰਵੇ ਕਰਵਾਇਆ ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ ਤਾਂ ਦੱਸੋ, ਇਹ ਆਨ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਥੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਆਪਣੀਆਂ ਕੱਛ ਵਿਚ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਥ ਵਿਚ। ਇਸ ਤੇ ਐਵੇਂ ਸਿਆਸਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਮਤਾ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੀ ਦੱਬ ਕੇ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਸਲਾਹਕਾਰ/ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੁਆਇੰਟ ਆਫ਼ ਆਰਡਰ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਹ-ਮਖਾਹ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਕਿ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਕਿਉਂ ਲਿਆਂਦਾ? ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟਸ ਕਰਨੀਆਂ, ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ

ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਕੇਵਲ ਤਿੰਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਰਨਾ, ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦਿਓ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੋ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਨਾਮ ਨਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਕੇਵਲ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਰੁਣ ਨਾਰੰਗ ਜੀ।

ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਜ਼ੀਆ ਸੁਲਤਾਨਾ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਰਜ਼ੀਆ ਜੀ, ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬੋਲਣ ਲੱਗੇ ਹਨ, ਤੁਸੀਂ ਦੋ ਮਿੰਟ ਰੁਕ ਲਓ।

ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਗੱਲ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਐਨ.ਪੀ.ਆਰ. ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਐਨ.ਪੀ.ਆਰ. ਜ਼ਰੂਰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਆਇਆ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਇੰਨੀਆਂ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਪੁੱਛੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਗਰੀਬ, ਅਨਪੜ੍ਹ ਲੋਕ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਕਦੋਂ ਤੇ ਕਿੱਥੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੀ ਕਸੂਰ ਹੈ? ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਇਕ ਸਾਜਿਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਠੀਕ ਹੈ ਜੀ। ਹਾਂ ਜੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਰੁਣ ਨਾਰੰਗ ਜੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਰੁਣ ਨਾਰੰਗ (ਅਬੋਹਰ): ਧੰਨਵਾਦ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਮਤੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਬੋਲਣ ਵਾਸਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। (ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੇਮ-ਸ਼ੇਮ ਦੀਆਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਮੈਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਅਰੁਣ ਨਾਰੰਗ ਜੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬੋਲਣ ਲੱਗੇ ਹਨ, ਪਲੀਜ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦਿਓ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕਰ ਲੈਣਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਰੁਣ ਨਾਰੰਗ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਵੇਂ ਖਜ਼ਾਨਾ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਸਿਸਟਮ ਅਤੇ ਬੈਕਗਰਾਊਂਡ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਬੈਕਗਰਾਊਂਡ ਵੀ ਦੇਖ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਸਲਿਮ ਦੇਸ਼ ਬਣਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਧਰਮ ਮੁਸਲਿਮ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਸੰਨ 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਡੇ ਹਿੰਦੂ, ਸਿੱਖ, ਜੈਨ, ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦੇ ਭਰਾ ਜਿਹੜੇ ਉਥੇ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਪੜਤਾਨਾਵਾਂ ਹੋਈਆਂ, ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ, ਕੁੱਟਿਆ ਗਿਆ, ਇਹ ਬਿਲ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੁਸਲਿਮ ਤੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੂ ਤੇ, ਸਿੱਖ ਤੇ , ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਤੇ ਲੱਗਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਉਥੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਪੜਤਾਨਾਵਾਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਕੇ ਆਏ ਹਨ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਕੋਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗਾ। ਐਫ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪਿਤਾ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੀ ਗੱਲ ਕੋਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗਾ । 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਇਆ। 26 ਸਤੰਬਰ, 1947 ਨੂੰ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਤੌਰ ਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ- "पाकिस्तान में रहने वाले हिंदू और सिक्ख हर नजरिए से भारत आ सकते हैं। अगर वे वहां निवास नहीं करना चाहते, उस स्थिती में उनको नौकरी देना, उनका जीवन सामान्य बनाना, भारत सरकार का पहला कर्तव्य है।"

ਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇਗੀ? ਕੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇਗੀ? ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਈ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਵੀ ਕੁਮੈਂਟਸ Communist Party and Socialist Party ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਆਏ ਹਨ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਸਾਥੀ, ਸਾਡਾ ਜਿਹੜਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਜੋ ਧਾਰਮਿਕ ਆਧਾਰ ਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇਣਾ, ਇੱਥੇ ਵਸਾਉਣਾ ਸਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਮਾਹੌਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਇੱਕ ਦਰਦ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਕੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੈ? ਇੱਕ ਡਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਮਤੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਖਦਸ਼ੇ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਡਰ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਮੈਂ ਪੂਰੇ ਸਦਨ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਡਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਇੱਥੋਂ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ, ਇਥੋਂ ਦਾ ਜੰਮਪਲ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਇੱਥੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ....

ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ: ਸਪਕਿਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੁਆਇੰਟ ਆਫ਼ ਆਰਡਰ ਜੀ। ਮੇਰੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਦੋਸਤ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਥੇ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਡਰਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, 1984 ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਟਾਇਰ ਪਾ ਕੇ ਜਿਊਂਦੇ ਜੀਅ ਸਾੜਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਕੁੱਲ ਦੁਨੀਆਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ।ਇਸ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਵੀ ਇਨਸਾਫ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਿਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਨੰਬਰ ਆਉਣਾ ਹੈ, ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਆਉਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹੜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਇਹ ਤਾਂ ਦੱਸ ਦੇਣ ਜੀ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਬੋਲਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਤਰਾ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਸ਼੍ਰੀ ਅਰੁਣ ਨਾਰੰਗ ਜੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬੋਲਣ ਲੱਗੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲ ਲੈਣ ਦਿਓ।ਪਲੀਜ਼, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲ ਲੈਣ ਦਿਓ।

ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ: ਜੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬੋਲਣ ਲੱਗੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕੀ ਗਲਤ ਹੀ ਬੋਲੀ ਜਾਣ ਜੀ?

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦਿਓ, ਜਦੋਂ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲ ਤਾਂ ਲੈਣ ਦਿਓ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਰੁਣ ਨਾਰੰਗ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਹਾਊਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਡਰ ਦਿਖਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਵਾਈਂਡ-ਅੱਪ ਕਰੋ ਜੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਰੁਣ ਨਾਰੰਗ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਨੂੰ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਹੋਰ ਦੇ ਦਿਉ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਨਹੀਂ ਜੀ, ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੇ। ਮੈਂਬਰਜ਼ ਦੀ ਸਟਰੈਂਥ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਹੁਣ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੇ, ਤੁਸੀਂ ਫਿਨਿਸ਼ ਕਰੋ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਰੁਣ ਨਾਰੰਗ: ਮੈਂ ਫਿਨਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੀ। ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਡਰ ਦਿਖਾ ਕੇ ਮਾਹੌਲ ਕਰੀਏਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਮਾਹੌਲ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਭਰਾ ਹਿੰਦੂ, ਸਿੱਖ, ਜੈਨ, ਬੋਧੀ ਆਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਇਹ ਚੀਜ਼ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। Uganda ਤੋਂ ਲੋਕ ਆਏ, ਹਿੰਦੂ ਆਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਫੇਰ ਹੁਣ ਕੀ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਹੈ? ਮੈਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ।

ਡਾਕਟਰ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਵੇਰਕਾ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੱਛਮੀ, ਐਸ.ਸੀ.): ਧੰਨਵਾਦ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜਾ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸੋਧ ਬਿਲ ਲਿਆ ਕੇ ਤਕਲੀਫ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਦੰਗੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਫਸਾਦ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਹ ਗੈਰ-ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਬਿਲ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਹਾਂ, ਸਾਡੇ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਸਿਖਾਈ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਜਿਸ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ, ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਪਾਵਨ ਧਰਤੀ ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਚਾਰੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ, ਚਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵਕਤ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਪੀਰ ਸਾਈਂ ਮੀਆਂ ਮੀਰ ਕੋਲੋਂ ਨੀਂਹ ਰਖਵਾਈ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਇੱਟ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਮੀਆਂ ਮੀਰ ਨੇ ਲਗਾਈ, ਸੱਚੇ ਪੀਰ ਨੇ ਇਨਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਦੀ ਰਾਹ ਦਿਖਾਈ, ਅੱਲ੍ਹਾ ਤਾਅਲਾ ਤੇ ਰੱਬ ਕੋਲੋਂ ਖੈਰ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਮੰਗੀਏ, ਇਹ ਧਰਤੀ ਪੰਜ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਜਿਵੇਂ ਗੋਦੀ ਹੋਵੇ ਮਾਵਾਂ ਦੀ। (ਥੰਪਿੰਗ)

ਇਹ ਉਸ ਮਾਂ ਦੀ ਗੋਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜੁਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੇ ਸ਼ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੀ ਕਿਸੇ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਉੱਪਰ ਵੀ ਪੈਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੱਲ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤਿੰਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼, ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਜਿਹੜੇ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਹੋਣਗੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਕਾਗਜ਼ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿਆਂਗੇ ਲੇਕਿਨ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦਾ ਕੀ ਕਸੂਰ ਹੈ? ਮੈਂ ਹੁਣੇ ਬੀ.ਜੇ .ਪੀ. ਦਾ ਪੱਖ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਭੂਟਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਤਦਾਦ ਵਿੱਚ

ਹਿੰਦੂ, ਮੁਸਲਿਮ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਵੀ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਤਾਮਿਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਜਿਹੜੇ ਈਸਾਈ ਔਰ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਫਿਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਉੱਪਰ ਇਹ ਠੇਕੇਦਾਰ ਕਿਉਂ ਚੁੱਪ ਹਨ? ਇਸ ਗੱਲ ਵਾਸਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੈਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਹ ਲੋਕ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂ-ਸ਼ਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 52 ਸਾਲ ਤੱਕ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਿਰੰਗੇ ਨੂੰ ਤਿਰੰਗਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਲਡਿੰਗਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ 52 ਸਾਲ ਤੱਕ ਤਿਰੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲਹਿਰਾਇਆ ਲੇਕਿਨ ਉਹ ਅੱਜ ਇਸ ਗੱਲ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਬਿਲ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਿਰੰਗੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ:-

ये पेड़, ये पौधे, ये फूल भी परेशान हो जाते
अगर परिंदे भी हिंदू, मुस्लमान हो जाते,
सूखे मेवे भी देख के हैरान हो गए
न जाने कब नारीयल हिंदू और खजूर मुस्लमान हो गए।
ना मस्जिद को जानते हैं ना शिवालों को जानते हैं,
यह भूखे पेट तो सिर्फ निवालों को जानते हैं
यही मेरा अंदाज़ ज़माने को खलता है
कि मेरा अंदाज़ हवा के खिलाफ क्यूं रलता है
मैं देश का संविधान हूं मेरे शहर में दंगा रहने दो,
इसे भगवा या हरे में मत बांटो, मेरे सर पे तिरंगा रहने दो।

ਇਸ ਸਿਰ ਦੇ ਉੱਪਰ ਤਿਰੰਗਾ ਹੈ (ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਥੰਪਿੰਗ)। ਇਸ ਸਿਰ ਦੇ ਉੱਪਰ ਤਿਰੰਗੇ ਦੀ ਲਾਜ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਇਹ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਗਰ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਵੀ ਖਾਮੋਸ਼ ਬੈਠ ਗਏ, ਅੱਜ ਵੀ ਅਸੀਂ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਬੈਠ ਗਏ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਸਾਨੂੰ ਮਾਫ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਇਹ ਗੱਲ ਭੁੱਲ ਜਾਣ। ਹੁਣੇ ਚੰਨੀ ਜੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸੀ ਕਿ ਵਾਰੀ ਸਭ ਦੀ ਆ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਲੋਕ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਧਰਮ, ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਸ ਬਿਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਔਰ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਵਾਸਤੇ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਹੈ, ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਰਾਖਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਸੀ ਲੇਕਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕੁਰਸੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਾਸਤੇ ਲੜਾਈ ਲੜੀ। ਅੱਜ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਹੀ ਗੱਲ ਹੈ। (ਥੰਪਿੰਗ) ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ।ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਇਹ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਇੱਥੇ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਹੋਵੇ, ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਹੋਵੇ।ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਬਿਲ ਆਇਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਲ ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕਰੀਏ.....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਮਤੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰੋ, ਬਿਲ ਦਾ ਨਹੀਂ।

ਡਾਕਟਰ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਵੇਰਕਾ: ਹਾਂ ਜੀ, ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਲੋਕ ਇਹ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ।ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਐਕਟ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਧੰਨਵਾਦ।

ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ (ਕੋਟਕਪੂਰਾ): ਧੰਨਵਾਦ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਦੁਬਿਧਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਧਿਆਨ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਇੱਕੋ ਗੱਲ ਹੀ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ:-

ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਆਪਣੇ ਦਿਉਹਾੜੀ ਸਦ ਵਾਰ॥

ਜਿਨਿ ਮਾਣਸ ਤੇ ਦੇਵਤੇ ਕੀਏ ਕਰਤ ਨ ਲਾਗੀ ਵਾਰ॥

ਉਸ ਗੁਰੂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਐਸੀ ਮੁਕੱਦਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ, ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੁਸਤਕਬਿਲ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਸਿਖਾਇਆ ਹੀ ਇਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਹੁਕਮ ਹੀ ਇਹ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ-

ਸਭੇ ਸਾਝੀਵਾਲ ਸਦਾਇਨਿ ਤੂੰ ਕਿਸੈ ਨ ਦਿਸਹਿ ਬਾਹਰਾ ਜੀਉ॥

ਮੈਂ ਇਸ ਮੁਕੱਦਸ ਹਾਊਸ ਸਾਹਮਣੇ ਗੱਲ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਸ ਬਿਲ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜਿਹੜੇ ਸਾਥੀ ਇਸ ਬਿਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਉਹ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਹਾਲ ਹੋਇਆ। ਉੱਥੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣ-ਚੁਣ ਕੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਾਲਜਾ ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ, ਕੁੱਟਿਆ ਗਿਆ, ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ, ਉੱਥੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਹੋਏ, ਕਾਲਜਾ ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਕਿਉਂ ਹੋਇਆ? ਉਹ ਕਿਸ ਦੇ ਕਰਕੇ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਗੰਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰਕੇ ਹੋਇਆ। ਉਦੋਂ ਵੀ ਉਹੀ ਸਰਕਾਰ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਸਰਕਾਰ ਹੁਣ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ਖਮਾਂ ਤੇ ਮਲ੍ਹਮ ਲਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਬਦਲਾ ਲੈ ਲਓ। ਬਦਲਾ ਵੀ ਕਿਵੇਂ? ਕਿਸ ਕੀਮਤ ਤੇ? ਭਾਰਤਵਰਸ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਤਾਂ 20 ਕੋਹ ਤੇ ਬੋਲੀ ਦਾ ਫਰਕ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਆਰੀਅਨਜ਼ ਅਤੇ ਦ੍ਰਾਵਿੜਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਫਰਕ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਥੀ ਇੱਥੇ ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ ਨੂੰ ਮਹਾਨ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਸਾਊਥ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੈ। ਸਾਡੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ, ਸਾਡੇ ਮਸਲੇ ਵੱਖਰੇ ਹਨ, ਸਾਡਾ ਪਹਿਨਣਾ ਵੱਖਰਾ, ਸਾਡੇ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ ਵੱਖਰੇ ਔਰ ਭਾਰਤ ਇਕੱਠਾ ਰਹਿ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਪਰ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਜਿਹੜੀ ਮੁਕੱਦਸ ਚੀਜ਼ ਹੈ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਹ ਸਾਡਾ ਆਈਨਾ ਹੈ, ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਇੰਨਾ ਯਕੀਨ ਹੈ, ਮੈਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਉੱਪਰੋਂ ਹੀ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਕਦੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਜਿੰਨੇ ਇੱਥੇ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਕਈਆਂ ਨੇ

[ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ]

ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਹੋਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਲੇਕਿਨ ਹਰੇਕ ਬੰਦੇ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ (ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ ਮੈਬਰਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਸਿਰਫ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਾਸਤੇ ਕਰਦੇ ਹੋ? ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਕੁਝ ਕਿਤਾ। ਤੁਸੀਂ ਪੋਲਰਾਈਜ਼ ਕੀਤਾ, ਤੁਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਾੜਿਆ, ਤੁਸੀਂ ਲੜਾਇਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 1984 ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਹੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਕੋਈ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਲੜਿਆ ਸੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਧਰਮ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੜਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜੇ, ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਲੜੇ।ਉਹ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਖਿਲਾਫ ਲੜੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਤਾਂ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਿਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਸੀ ਪਰ ਅਨਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਪੋਰਟਰੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਲੜਾਈ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਨਾ ਤਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਸੀ, ਨਾ ਕਦੇ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਲਾਵੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਮਲਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਗਲਤ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਖੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ। ਜੇ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਤਿਲਕ-ਜੰਞੂ ਲਹਿਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਪੈਣ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਜੰਗਜੂ ਕੌਮ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਵੀ ਓਨੇ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹਨ, ਜਿੰਨੇ ਸਿੱਖ ਹਨ, ਜਿੰਨੇ ਹਿੰਦੂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇੱਕੋ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਘੁਟਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਤਾਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਬਲੋਚ ਵੀ ਹਨ, ਅਹਿਮਦੀਆ ਵੀ ਹਨ, ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਤਬਕੇ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਹਨ, ਚੀਨ ਵਰਗੇ ਸਟਰੌਂਗ ਸਟੇਟ ਦੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵੀ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੇ ਸਾਥੀ ਵੀ ਇੱਥੇ ਬੈਠੇ ਸਨ, ਉਹ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਔਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ? ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵੀ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਸੀਰੀਆ ਵਿੱਚ ਵੀ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਧੱਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਉਥੇ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਧੱਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਲੰਗਰ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕੋ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਸਾਡੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਮਜੀਠੀਆ

ਜੀ ਬੈਠੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਭੈਣ ਜੀ ਔਰ ਮੇਰੇ ਵੀ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਭੈਣ ਜੀ ਹੀ ਲਗਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਜੀਜਾ ਜੀ ਹਨ, ਉਹ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਜਾ ਕੇ ਵੋਟ ਪਾ ਆਏ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਕੰਡੀਸ਼ਨ ਤੇ ਪਾ ਕੇ ਆਏ ਹਾਂ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਦੱਸੋ ਕਿ ਕਦੀ ਕੰਡੀਸ਼ਨ ਉੱਤੇ ਵੀ ਵੋਟ ਪੈਂਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ......(ਵਿਘਨ, ਸ਼ੋਰ)

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ-ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਆਗਿਆ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਗੱਲ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ: ਸਰ, ਮੈਂ ਗੱਲ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜੀ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ.....(ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਟੀਨੂ ਜੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਬੋਲਣਾ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ: ਸਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਕਦੇ ਵੀ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਬੈਠੋ, ਜੀ ਬੈਠੋ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ: ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਸਿੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਡੰਮੀ ਹੋ। ਗੱਲ '84 ਦੇ ਅਟੈਕ ਬਾਰੇ ਹੋਈ ਹੈ, '84 ਦੇ ਅਟੈਕ ਬਾਰੇ ਚਿੱਠੀਆਂ ਕਿਸ ਨੇ ਲਿਖੀਆਂ? ਹੱਥ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਕੇ ਕੌਣ ਆਏ? ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਖ ਸਭ ਤੋਂ ਜੰਗਜੂ ਕੌਮ ਹੈ, ਉਹ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪੰਗਾ ਲੈ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਇਹ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਰਵਾਇਆ। (ਥੰਪਿੰਗ) ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੇ ਕਰਵਾਇਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ **** ਜਿਹੜਾ ਕਤਲੇਆਮ ਕਰਵਾਇਆ, ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ **** ਸੱਚੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਕਤਲੇਆਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿਵਾਉਂਦੇ।

**Expunged as ordered by the Chair.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਐਕਸਪੰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ: ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਕਰਕੇ ਹੋਇਆ ਹੈ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ) ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ। ਉਹੀ ਕੰਮ ਹੁਣ *** ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। (ਵਿਘਨ,)(ਸ਼ੋਰ)

*वाज़िब है कि हम देखेंगे, जब ** ** और ** ** के तख्त गिराए जायेंगे,*
ऐसे लोग जो न्यां की बात करते है, वह तख्त पर बिठाए जायेंगे, (विघ्न)

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।(ਥੰਪਿੰਗ)

ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂ (ਆਦਮਪੁਰ, ਐਸ.ਸੀ.): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸੰਧਵਾਂ ਜੀ ਦੀ ਗੱਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਡੇ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਔਰ ਬਾਹਰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇੱਥੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਗਲਤ ਹਨ, ਜੋ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਆਵੇ , ਉਹ ਬੋਲੀ ਜਾਈਏ, ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਬਲਕਿ ਇਸ ਹਾਊਸ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਔਰ ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਦਾ ਲੈਵਲ ਹੈ, ਉਹ ਗਿਰਦਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੀ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗਵਾਓ। ਦੂਜੀ ਗੱਲ, ਜਿਹੜਾ ਸੀ.ਏ.ਏ. (ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਐਕਟ) ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਮਤਾ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਲੀਡਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਖਿਆਲਾਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਹਿੰਦੂਆਂ, ਸਿੱਖਾਂ, ਪਾਰਸੀਆਂ, ਬੋਧੀਆਂ, ਜੈਨੀਆਂ, ਕ੍ਰਿਸਚੀਅਨਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ? ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਫਿਰ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਮੰਗੀਏ। ਹਾਲਾਂਕਿ

** **Expunged as ordered by the Chair.

ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਲਰੇਡੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਿਲ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਐਕਟ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹੁਣੇ ਹੀ ਅਮਨ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਗਰੋਥ ਰੇਟ ਗਿਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਨਇੰਪਲਾਇਮੈਂਟ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਲੈ ਆਏ ਹਨ, ਐਨ.ਆਰ.ਸੀ. ਲੈ ਆਏ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਲਗਦਾ ਹੈ..

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ: ਸਰ, ਪੁਆਇੰਟ ਆਫ ਆਰਡਰ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਨਹੀਂ, ਤੁਸੀਂ ਬੋਲ ਲਏ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਬੈਠ ਜਾਓ, ਪਲੀਜ਼ ਬੈਠੋ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਕੁਝ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਨਹੀਂ, ਨਹੀਂ, ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਪਲੀਜ਼, ਤੁਸੀਂ ਬੈਠ ਜਾਓ।

ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂ: ਮੈਂ ਹੁਣ ਜਵਾਬ ਦੇ ਤਾਂ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਬੈਠ ਜਾਓ। (ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ, ਮੈਂਬਰ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਟੀਨੂ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੀ ਜਾਓ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ: ਸਰ, ਮੈਂ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਬੈਠੋ, ਬੈਠੋ, ਬੈਠੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਚੱਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਊਸ ਹੀ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਹਰ ਪੁਆਇੰਟ ਤੇ ਇੰਟਰੱਪਟ ਕਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਹਾਊਸ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਦਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂ: ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਗਰੋਥ ਰੇਟ ਘੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਨਇੰਪਲਾਇਮੈਂਟ ਲੈ ਆਈ ਹੈ, ਕਿਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਆਪਣੀ ਨਾਕਾਮਯਾਬੀ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਲਈ, ਅਸਫਲਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਲਈ, ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਸਨ ਕਿ ਕਿਤੇ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਆ ਜਾਣ, ਉਸ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਧੱਕਣ ਲਈ ਇਹ

[ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂ]

ਇੱਥੇ ਅੱਜ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਲੈ ਕੇ ਆ ਗਏ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ 'ਘਰ-ਘਰ ਨੌਕਰੀ' ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ, ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ, ਫੋਨਾਂ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ, 51,000/- ਸ਼ਗਨ ਸਕੀਮ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ, ਢਾਈ ਹਜ਼ਾਰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ,ਘਿਓ-ਖੰਡ ਦੇਣ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਵੱਲ ਪਾ ਦਿਓ ਤਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਘੜ੍ਹੀ ਜਾਣ, ਸ਼ਾਇਰੋ-ਸ਼ਾਇਰੀ ਕਰੀ ਜਾਓ, this is wastage of time. ਜਿਹੜਾ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਘਪਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਭੁੱਲ ਜਾਣ, ਬੱਸ ਐਕਟ ਹੀ ਅਮੈਂਡ ਕਰੀ ਜਾਣ। ਰੋਟੀ ਖਾਂਦੇ ਵੀ ਇਹੀ, ਚਾਹ ਪੀਂਦੇ ਵੀ ਇਹੀ ਤੇ ਸੁੱਤੇ ਹੋਏ ਵੀ ਬੱਸ ਐਕਟ ਹੀ ਅਮੈਂਡ ਕਰੀ ਜਾਣ, ਇਹ ਇੱਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਪਣਾ ਸਟੈਂਡ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹੱਕ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਫ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਬੋਲ ਕੇ ਗਏ ਹਨ। ਆਪਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇੱਧਰਲੇ ਖਿੱਤੇ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਸਾਂਝਾਂ ਹਨ, ਇੱਥੇ ਭਾਈਚਾਰਾ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਮੁਹੱਬਤ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਪਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਨੂੰ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਦੂਜੀ ਗੱਲ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਾਂ ਏਨਾ ਵੱਡਾ ਮੁਲਕ ਕਿਵੇਂ ਚਲਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ? ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਜਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਜਾਣਗੇ । ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨੇਗਾ ਕੌਣ? ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਕੋਰਟਾਂ ਵੀ, ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਹੀ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਮੰਨਣਾ ਸਾਡਾ ਸਭ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਓ। ਸੋ, ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਕਰਕੇ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਭੇਜਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਹੈ।ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

Mr. Speaker: Thank you, thank you.

ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਹੋਰ ਕਹਿਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਹੁਣੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਈ ਹੈ

ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਨਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਰੇ 'ਹਾਅ' ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਮਾਰਿਆ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਅਤੇ ਦਲਿਤਾਂ ਲਈ ਵੀ 'ਹਾਅ' ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਮਾਰਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹੁਣੇ ਹੀ ਇੱਕ ਸਾਡੇ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਜੀ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਥੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਨਾਮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭੱਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਜਿਹੜਾ ਬਿਲਕੁਲ ਨਿੰਦਾਯੋਗ ਹੈ। ਉਹ ਸਹਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਉਹ ਐਕਸਪੰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਸਪੰਜ ਕਰਾਂਗੇ, ਐਕਸਪੰਜ ਕਰਾਂਗੇ।

ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂ: ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੱਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦਾ ਵੀ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ। ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਨਾਮ ਇੰਨੇ ਮਾੜੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਿਆ। ਇੱਕ ਆਮ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਦੀ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਮਾਫੀ ਮੰਗਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਸਪੰਜ ਕਰਾਂਗੇ, ਐਕਸਪੰਜ ਕਰਾਂਗੇ।

ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂ: ਠੀਕ ਹੈ, ਉਹ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮਾਜ ਦੇ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਰਹਿਬਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਸਿੱਖ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

Mr. Speaker: Thank you, thank you, thank you. ਹਾਂ ਜੀ, ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ (ਆਤਮ ਨਗਰ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਹੁਤ ਸ਼ੁਕਰੀਆ। ਜਿਹੜੀ ਇਸ ਮਤੇ ਤੇ ਬਹਿਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਮੇਰੀ ਤੁਹਾਡੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਨਿਮਰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਰਲ ਗੌਰਮਿੰਟ ਨੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਪੂਲੇਸ਼ਨ ਰਜਿਸਟਰ ਉੱਤੇ ਪੂਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕੇਰਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੌਰਮਿੰਟ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਜਨਗਣਨਾ ਜਾਂ ਐਨ.ਪੀ.ਆਰ. ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਜਿਹੜੀਆਂ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀਆਂ। ਜਿਵੇਂ ਸਾਡੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਭੈਣ ਜੀ ਕਹਿ ਕੇ ਗਏ ਹਨ। ਸੋ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਮਤਾ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਅਧੂਰਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਇਹ ਸਦਨ ਇਸ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇੰਪਲਾਈਜ਼/ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਜਾਰੀ ਕਰੇ ਕਿ ਉਹ ਐਨ.ਪੀ.ਆਰ. (ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਪੂਲੇਸ਼ਨ ਰਜਿਸਟਰ) ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀਆਂ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਦੇਣ। ਸੋ, ਫਿਰ ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਦਾ ਮਤਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ-

ਅਵਲਿ ਅਲਹ ਨੂਰੁ ਉਪਾਇਆ ਕੁਦਰਤਿ ਕੇ ਸਭ ਬੰਦੇ॥
ਏਕ ਨੂਰ ਤੇ ਸਭੁ ਜਗੁ ਉਪਜਿਆ ਕਉਨ ਭਲੇ ਕੋ ਮੰਦੇ॥
ਏਕੁ ਪਿਤਾ ਏਕਸ ਕੇ ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਤੂ ਮੇਰਾ ਗੁਰ ਹਾਈ॥
ਮਾਨਸ ਕੀ ਜਾਤਿ ਸਬੈ ਏਕੈ ਪਹਿਚਾਨਬੋ॥

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਕਿੰਨਾ ਮਹਾਨ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਥੇ *ਉਪਦੇਸ ਚਹੁ ਵਰਨਾ ਕਉ ਸਾਝਾ॥* ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਹੈਰੀਟੇਜ ਸਟਰੀਟ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਾਲੀ ਮਾਤਾ ਦਾ ਮੰਦਰ ਵੀ ਹੈ, ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਦਾ ਮੰਦਰ, ਉਦਾਸੀ ਮੱਠ ਵੀ ਹੈ । ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੋਕ ਉੱਥੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿਰ ਝੁਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਮਹਾਨ ਦੇਸ਼ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ 135 ਕਰੋੜ ਦੇ ਕਰੀਬ ਲੋਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਵੀ-ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੋਲੀਆਂ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਵੀ ਹਨ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਵੀ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੁੱਲ ਇੱਕ ਗੁਲਦਸਤੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ,

ਜਿਹੜਾ ਨਵਾਂ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸੋਧ ਬਿਲ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਹੈ, ਇਹ ਅਸਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟਬੰਦੀ ਆਈ ਤੇ ਲੋਕ ਬੇਵੱਸ ਜਿਹਾ ਹੋ ਕੇ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਸਹਾਰ ਗਏ। ਫਿਰ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 370 ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੂੰਹ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਤਾਂ ਉਹ ਗੱਲ ਹੋ ਗਈ ਕਿ ਇੱਕ ਰਾਜਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ, ਜਨਤਾ ਦੀ ਇੰਤਹਾ ਪਰਖਣ ਦਾ ਬੜਾ ਸ਼ੌਂਕ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਟੋਲ ਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਵੱਡਾ ਟੈਕਸ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਕੋਈ ਨਾ ਬੋਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਰਾਜ ਦੀ ਜਨਤਾ ਤਾਂ ਕੁਝ ਬੋਲਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਰ ਮਰ ਗਈ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜੇ ਨੇ ਟੋਲ ਲੈਣ ਲੱਗਿਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਛਿੱਤਰ ਫੜ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਟੋਲ ਦੇਵੇ ਉਸ ਦੇ ਪੰਜ ਛਿੱਤਰ ਮਾਰ ਕੇ ਲੰਘਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਬਕਸਾ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੋਈ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਦੁੱਖ-ਤਕਲੀਫ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਸੁਝਾਅ ਇਸ ਬਕਸੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋ-ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਲੰਘ ਗਏ...

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਸੀਂ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ, ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ।

ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਨਕਲੂਡ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆ ਹਾਂ। ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਚਿੱਠੀ ਨਿਕਲੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਵੇਰੇ ਅਸੀਂ ਟੋਲ ਦੇਣ ਲੱਗਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਬੜਾ ਜਾਮ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਛਿੱਤਰ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਗਾਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਾ ਦਿਓ। ਇਹ ਮੋਦੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪਈ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਥੈਂਕ ਯੂ, ਥੈਂਕ ਯੂ।

ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਨੂੰ ਗੱਲ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲੈਣ ਦਿਓ।ਤੁਸੀਂ ਟਾਈਮ ਦੇ ਦਿਆ ਕਰੋ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਨਿਬੇੜੋ, ਨਿਬੇੜੋ ਗੱਲ।ਪੂਰੀ ਕਰੋ ਗੱਲ ।

ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ : ਸੋ, ਮੇਰੀ ਸਨਿਮਰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਪਥਰਾਅ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਅਤੇ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਧਰਨਾ ਲਗਾਇਆ। ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਇਹ ਧਰਨੇ ਮਾੜੇ ਹਨ, ਇਹ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਧਰਨੇ ਲਗਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਇੱਥੇ ਮੰਗੂ ਮੱਠ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਢਾਹਿਆ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਿਆਨ ਗੋਦੜੀ ਸਾਹਿਬ ਢਾਹਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਇਹ ਦੋਸਤ ਕਿੱਥੇ ਸਨ? ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਤੇ ਹਮਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੋ, ਮੇਰੀ ਤੁਹਾਡੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਨਿਮਰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਰਕਾਰ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਹੈ ਤੇ ਜਿਹੜੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਪੂਲੇਸ਼ਨ ਰਜਿਸਟਰ ਵਾਸਤੇ ਜਨਗਣਨਾ ਸਟਾਰਟ ਹੋਣੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ/ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾ ਦੇਣ, ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਸੋ, ਸੀ.ਏ.ਏ. ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ (ਮਜੀਠਾ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ । ਮੇਰੀ ਤਾਂ ਇੱਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁਜਾਰਿਸ਼ ਰਹੇਗੀ ਕਿ ਅੱਜ ਤੁਸੀਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਲਗਦੇ ਹੋ, ਕੁਝ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਬਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਤੁਸੀਂ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਮਗਰ ਅੱਜ ਦਬੇ-ਦਬੇ ਜਿਹੇ ਜਾਪਦੇ ਹੋ। (ਹਾਸਾ) ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਦਲੇਰ ਬੰਦੇ ਹੋ, ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਆਏ ਹੋ ਤੇ ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੀ ਦਲੇਰੀ ਵਿਖਾਉਗੇ, ਜਿਹੜਾ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀਤਾ ਹੈ (ਹਾਸਾ) ਔਰ ਦਬੋਗੇ ਨਹੀਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਲਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਮੁੱਲੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ ਹਨ ਔਰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਦ ਮੈਂ ਇਥੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਰਿਪ੍ਰਜ਼ੈਂਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰਿਪ੍ਰਜ਼ੈਂਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ we are born in the society. ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਛੋਟੇ ਹੁੰਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਖੇਡਦੇ ਸੀ ਔਰ ਖੇਡਦੇ-ਖੇਡਦੇ ਵੱਡੇ ਹੋਏ, ਸਾਡੀਆਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀਆਂ ਵੀ ਹਨ,there are lots of friends and families, ਜਿਹੜੇ

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਚਾਚਾ ਜੀ ਇਥੇ ਬੈਠੇ ਹਨ (ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ) ** ** ਮੇਰੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਹੋਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਕ੍ਰਿਸਚੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਉਤੇ ਵੀ ਬੜਾ ਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲੀਡ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, they are an example how they lead their lives. (ਸਲਾਹਕਾਰ/ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਵੱਲੋਂ ਵਿਘਨ) ਤੁਸੀਂ ਸਵਾਦ ਨਾ ਲਵੋ, ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ (ਵਿਘਨ) ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਨੂੰ ਗੱਲ ਕਰ ਲੈਣ ਦਿਉ।

ਸਲਾਹਕਾਰ/ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਦੋਂ ਮਜੀਠੀਆ ਸਾਹਿਬ ਬੋਲਦੇ ਹਨ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਮੁਸਕਰਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ ਪਰ ਮੈਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਇਸ ਦਾ ਅੱਗਾ ਤੇ ਨਾ ਇਸ ਦਾ ਪਿੱਛਾ। ਫੇਰ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਨਰਲ ਡਾਇਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਰੇ ਜਣੇ ਹੀ ਉਠ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਦੇ ਮਗਰ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਕੁੱਤਾ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਿਹੇਵ ਕੀਤਾ। ਮੇਰੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਦਨ ਹੈ। ਇਥੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਹੂਦਾ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਬਿਲੋਅ ਦਾ ਬੈਲਟ ਹਿੱਟ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। (ਵਿਘਨ) ਅਗਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲੱਗ ਗਏ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਿਤੇ ਗੱਲ ਰੁਕਣੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਠੀਕ ਹੈ ਜੀ, ਠੀਕ ਹੈ।

ਸਲਾਹਕਾਰ/ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਡਿਊਟੀ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਠੀਕ ਹੋ, you are right. (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

**Expunged as ordered by the Hon'ble Speaker.

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣ ਲਵੋ। (ਵਿਘਨ) ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣ ਲਵੋ, I want to clarify.

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਦੇ ਕਈ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ-ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਦਨ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ: ਸਰ, ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਲਵੋ। ਜੇ ਗੱਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣਨੀ । (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਫਿਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਿਉਂ ਕਰਦੇ ਹੋ? (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ) ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤੁਸੀਂ, ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?(ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਇੰਨਾ ਗੁੱਸਾ ਕਿਉਂ ਖਾ ਗਏ? With all due respect ਇਹ ਚਾਚਾ ਜੀ, ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਇਥੇ ਬੈਠੇ ਹਨ, **** With all due respect I said that I am very proud of her. I am very proud of other religions.

ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ...

ਸਲਾਹਕਾਰ/ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇੱਕ ਮਿੰਟ। ਨਾਭਾ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੋਲਣਾ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਦਾ,ਸਿੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਇੱਕ ਮਜ਼ਾਕ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਚਾਚਾ ਜੀ, ਨਾਭਾ ਸਾਹਿਬ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਵੇਂ ਹੀ **** ਲੇਕਿਨ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਜਨਰਲ ਡਾਇਰ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਖੁਆਈ ਸੀ। ਉਵੇਂ ਸੇਮ, ਪਿਤਾ, ਭੈਣ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਫਾਈ ਨਾਲ ਝੂਠ ਬੋਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਭਰਾ ਵੀ ਬੋਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਵਿਘਨ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਤਾਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, 10 ਸਾਲ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਰਕਾਰ ਚਲਾਈ ਹੈ, ਇਹ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਨੂੰ ਘੁੰਮਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਾਹਿਰ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ? ਤੁਸੀਂ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਮਿਸਲੀਡ ਨਾ ਕਰੋ । ਜੋ ਮਤਾ ਆਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਕਹੋ।

**Expunged as ordered by the Hon'ble Speaker.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਮਜੀਠੀਆ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਐਕਟ ਉਤੇ ਆ ਜਾਉ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਸਲਾਹਕਾਰ/ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਹੈ ਤਾਂ ਜੁਆਕ ਲੈ ਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਚੱਲੋ। (ਵਿਘਨ)

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ: ਮੇਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਗੱਲ ਮੈਂ ਇਹ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਮਾਣ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਗਲਤ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਜੀ, ਨਾਭਾ ਜੀ ਕੁਝ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹਾਂ ਜੀ, ਨਾਭਾ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੋ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੇਰੀ ਵਾਈਫ ਉਸ ਖਾਨਦਾਨ ਵਿਚੋਂ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਖਾਨਦਾਨ ਨੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੇ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਅੱਜ ਬੜਾ ਦੁੱਖ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਮੈਂ ਬੋਲਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਸਰਦਾਰ ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਹ ਐਕਟ ਪਾਸ ਹੋਇਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ (ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਾਭਾ) ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਹੰਝੂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦਾ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਅਲਹਿਦਾ ਹੋਣ ਚੱਲਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ grandmother ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚੋਂ ਆਏ ਹਨ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਸੰਜੋਗ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਸਦਨ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣਾ ਡੈਕੋਰਮ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀਏ, rather than involving family into politics. ਮੇਰੀ ਇੰਨੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮਜੀਠੀਆ ਜੀ, ਪਰਸਨਲ ਰਿਮਾਰਕਸ ਨਾ ਦਿਓ।

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, please, let me clarify my point. ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਸਪੀਚ ਕੱਢਿਓ। I have said time and again that I am very proud of my friends and their religion.

Mr. Speaker: Why to go personal?

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ : ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਮਾਣ ਹੈ। ਕੀ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਮਾਣ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ? Is that possible? ਕਮਾਲ ਹੋ ਗਈ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਸੀਂ CAA ਸਬੰਧੀ ਗੱਲ ਕਰੋ।

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ : ਠੀਕ ਹੈ ਜੀ, ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। With all due respect, Chacha ji, with all due respect, I think you have misunderstood. I am very proud of her and that is what I have said. I am going forward now.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਚੇਅਰ ਨੂੰ ਐਡਰੈਸ ਕਰੋ।

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗੁਜ਼ਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇੱਥੇ ਹਰ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਰੰਗਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਲਫਜ਼ ਕੱਢਿਓ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਲਫਜ਼ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋਇਆ, ਮੈਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਮਾਫੀ ਮੰਗਾਂਗਾ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਰੂਰ ਪੜ੍ਹਿਓ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪਰਸਨਲ ਗੱਲ ਨਹੀਂ।

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ : ਬਿਲਕੁਲ ਪਰਸਨਲ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਹੁਣ ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਤੇ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ, we as Indians have grown up in a society. ਅਸੀਂ ਉਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਜੰਮੇ-ਪਲੇ ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਸਾਨੂੰ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਸਾਰੇ ਹੀ ਭਰਾ-ਭੈਣ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਸਾਰੇ ਹੀ ਆਪਣੇ ਹਨ। There are personal friends of mine, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਣ ਹੈ, ਮਗਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ।ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਚਾਨਣ-ਮੁਨਾਰੇ ਵਾਂਗ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਕੇ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ

ਜਦੋਂ CAA ਆਇਆ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ ਕਿ ਹੋ ਕੀ ਰਿਹਾ ਹੈ? It took time, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ before coming into this debate, everybody refreshed their memories. ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਤਹਿਕੀਕਾਤ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ country ਵਿੱਚ ਵੀ ਬੜੀਆਂ strong divisions ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਇਹ CAA ਠੀਕ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਗਲਤ ਹੈ? ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਬੜੀ ਤਸੱਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ CAA, NPR, NRC ਵਰਗੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੇ ਇੱਥੇ ਡਿਬੇਟ ਰੱਖੀ and we have no doubt because he has got families and relatives across communities and across religion. ਮੈਂ ਜੋ ਗੱਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ and one knows that his relationships are not bound by religion, not bound by what biradari they belong to but through friendship they believes in. ਇਸੇ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਸ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਏ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਕ ਨਜ਼ਰੀਆ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਕ ਮਾਹੌਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ everything is anti muslim. ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਢਵਾ ਲਓ and Lok Sabha's record ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਜ਼ਰੂਰ ਰੱਖਿਓ। ਮੈਂ ਅੱਜ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਕਨਫਿਊਜ਼ਨ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਨਫਿਊਜ਼ਨ ਪੈਦਾ ਨਾ ਕਰਨ। ਹਰ ਧਰਮ ਦੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਤੇ ਧੱਕਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਮਦਰਦੀ ਭਰੇ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਜਬਰ ਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦਾ ਹੋਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਥੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਧੱਕਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ effected ਹਨ, ਜਿਹੜੇ persecuted ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜ੍ਹਨ ਵਾਲਾ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਕਰੇਗਾ, ਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੱਖ ਕਰੇਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਬੜਾ ਮਾਣ ਵੀ ਹੈ। ਪਰ ਅੱਜ ਹਾਲਾਤ ਕੀ ਹਨ? What are we discussing? Where are we going? ਅੱਜ

[ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ]

ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਡਿਬੇਟ ਹੈ, I am sorry to say, ਉਹ ਪਾਰਟੀ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਡਿਵਾਈਡਿਡ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਉਹ ਸੋਚ ਜੋ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸੀ, ਜੋ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨੀ ਸੀ, ਉਹ ਪਾਲੀਟਿਕਸ ਅੱਜ ਵੀ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਬੜੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੋਈਆਂ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਾਲਾ ਕੀ ਕਰੇਗਾ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਭੈਣ ਜੀ ਬੈਠੇ ਹਨ (ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਜ਼ੀਆ ਸੁਲਤਾਨਾ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਈ ਤਾਂ ਅੱਜ ਜਿੰਨੇ 117 ਮੈਂਬਰਜ਼ ਇਸ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਹੱਕ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਮਾਰਨਗੇ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਪ੍ਰੰਤੂ ਜੇ ਆਪਾਂ ਇੰਨੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਭਾਸ਼ਣ ਇੱਥੇ ਬੈਠੇ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਅੱਜ ਹੀ ਕੈਟ ਦਾ ਆਰਡਰ ਆਇਆ ਹੈ, **** ਉਦੋਂ ਨਹੀਂ ਯਾਦ ਆਏ? (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਨਹੀਂ ਜੀ। No, no. This is again personal. I am sorry to say. This is again personal.

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ: ਬੀਬੀ ਜੀ ਬਹਿ ਜਾਵੋ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਕ ਦੀ ਗੱਲ ਹੀ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆ ਸੀ।

Mr. Speaker: This is again personal. This is again personal.

Sardar Bikram Singh Majithia: Sir, if you feel like this, I take my words back. ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲਫਜ਼ ਵਾਪਸ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵੀ ਹੱਕ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾ ਕਰੋ।

Sardar Bikram Singh Majithia: I apologize Bibi ji, with all due respect. (interruptions)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ, ਰਜ਼ੀਆ ਜੀ (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ) ਮਸਲਾ ਰਜ਼ੀਆ ਜੀ ਦਾ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਬੈਠ ਜਾਵੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਜ਼ੀਆ ਜੀ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦਿਉ।

****Expunged as ordered by the Hon'ble Speaker.

ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਜ਼ੀਆ ਸੁਲਤਾਨਾ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੇ ਵੀਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਮੇਰੇ ਤੇ ਕੋਈ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਆਈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦਾ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲੈ ਆਵਾਂਗੀ ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਗਰੀਬ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦਾ ਜਨਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਜਾਣਗੇ? ਦੂਸਰੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਸਤਫਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਡਾ ਆਪਣਾ ਮਸਲਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਘਰ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਆਪੇ ਹੀ ਨਿਪਟ ਲਵਾਂਗੇ। (ਥੰਪਿੰਗ)

Mr. Speaker: Very good, very good.

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ: ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਹੀ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ: ਹੁਣ ਸਾਲਵ ਕਰ ਦਿਉ ਜੀ। ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤਾਂ ਹੱਕ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਹੀ ਮਾਰਿਆ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਨੂੰ ਬੋਲ ਲੈਣ ਦਿਉ।**

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਹੁਣ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ, ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ 130 ਕਰੋੜ ਅਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਗਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਡਿੱਗਣ ਵਾਲੀ। ਮੈਂ ਬੀਬੀ ਜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਬੜੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਅਵਾਜ਼ ਮਾਰ ਲੈਣਾ, ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਹੋਏ। ਜਿਹੜਾ ਐਨ.ਆਰ.ਸੀ. ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਪ੍ਰਾਈਮ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ quote, un-quote ਹੈ, ਮੈਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਿਹਾ ਹੈ:

**Expunged as ordered by the Hon'ble Speaker.

[ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ]

"I want to tell the 130 crore people of India that ever since my Government came into power in 2014, from then, until now, there has been no discussion on NRC anywhere. We only have to implement in Assam to follow the Supreme Court directives."

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਅੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਐਨ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋਵੇਗਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ .....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹੁਣ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਗੱਲ ਤਾਂ ਮੁੱਕ ਲੈਣ ਦਿਉ ਜੀ। ਠੀਕ ਹੈ ਜੀ, ਮੈਂ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਜੀ। ਤੁਸੀਂ ਅੱਜ ਟਾਈਮ ਦੇਣ ਦੇ ਮੂਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਐਨ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਸਟੈਂਡ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗ ਕੇ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇਣਾ ਪਵੇ, ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਾ ਪਵੇ ਕਿ where were they born, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਾਂ। ਦੂਜੀ ਗੱਲ.....

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਬੋਲਣ ਵਾਸਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਵੀ ਕਈ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਵੀ ਬੋਲਣ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਚੰਨੀ ਜੀ, ਪਲੀਜ਼ ਤੁਸੀਂ ਬੈਠ ਜਾਵੋ। ਚੰਨੀ ਜੀ, ਮੈਨੂੰ ਹਾਊਸ ਚਲਾਉਣ ਦਿਉ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ) ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰ ਲੈਣ ਦਿਉ। ਹੁਣ ਖਹਿੜਾ ਛੱਡੋ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਉਣੀ। ਮੈਂ ਹਾਊਸ ਚਲਾਉਣਾ ਹੈ। ਪਲੀਜ਼, ਬੈਠ ਜਾਵੋ। (ਵਿਘਨ) ਚੰਨੀ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਲ ਲਏ ਹੋ।ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਲ ਚੁੱਕੇ ਹੋ। ਪਲੀਜ਼, ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਚੱਲਣ ਦਿਉ। ਮਜੀਠੀਆ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ।

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਐਨ.ਪੀ.ਆਰ. ਦੀ ਗੱਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਹ 1955 ਦਾ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਐਕਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ 2003 ਵਿਚ ਅਮੈਂਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਾਲ 2004 ਤੋਂ 2014 ਤੱਕ 10 ਸਾਲ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

ਜੀ ਦੀ ਯੂ.ਪੀ.ਏ.-1 ਅਤੇ ਯੂ.ਪੀ.ਏ.-2 ਸਰਕਾਰ ਚੱਲੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਐਨ.ਪੀ.ਆਰ. ਵਿਚ ਕੁਝ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਉਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਸੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 2005 ਵਿਚ ਖੁਦ ਐਨ.ਪੀ.ਆਰ. ਦਾ ਸੈਂਸਿਜ਼ ਕਰਵਾਇਆ। ਮੈਂ 'ਇੰਡੀਆ ਟੂਡੇ' ਰਸਾਲਾ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚਿਦੰਬਰਮ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹੋ ਗਿਆ ਜੀ, ਇਹ ਸਭ ਨੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਚਾਰ ਲਾਈਨਾਂ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਇਹ ਸਭ ਨੇ ਪੜ੍ਹ ਲਿਆ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਜ ਕੀ ਗੱਲ ਹੋ ਗਈ? ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣ ਲਓ, ਮੈਂ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਮਿੰਟ ਵਿਚ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰ ਦੇਣਾ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਹਾਡਾ ਟਾਈਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਸੁਣ ਲਓ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਹਾਡਾ ਟਾਈਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਬੈਠ ਜਾਓ।

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, let me conclude.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਇਕ ਲਾਈਨ ਵਿਚ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰ ਦਿਓ।

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, give me two minutes.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਇਕ ਲਾਈਨ ਵਿਚ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰ ਦਿਓ।

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, 'ਇੰਡੀਆ ਟੂਡੇ' ਰਸਾਲੇ ਵਿਚ former Home Minister has clearly said that the Citizenship Act passed in 1955 and amended by the Atal Bihari Vajpayee Government contemplates the NPR. Inherently, there is nothing wrong in it. One needs to know the population of the country and who the usual residents are.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਚੀਮਾ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੋ।

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, I am concluding, give me two minutes. ਮੇਰੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਐਨ.ਆਰ.ਸੀ. ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਐਨ.ਪੀ.ਆਰ. ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੈਂਸਿਜ਼ ਕਰਵਾਈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਦੱਸੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਤੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹੋ ਜਾਂ ਮਤੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ, ਇਹ ਦੱਸ ਦਿਓ।

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਬੋਲਣ ਲੱਗਿਆ ਹਾਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਨਹੀਂ, ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਦੱਸੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਤੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹੋ ਜਾਂ ਮਤੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ।

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੀ ਗੱਲ ਹੋ ਗਈ, ਕਾਹਲੀ ਕੀ ਹੈ? Sir, let me conclude.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਦੱਸ ਦਿਓ, ਇਕ ਲਾਈਨ ਵਿਚ ਦੱਸ ਦਿਓ।

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜੀ। Sir, Resolution passed by the Congress Working Committee in 1947. *(interruptions)* Congress is bound to afford full protection to all those non-muslims of India, who have crossed the border and coming to India. *(Interruptions)*

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਬੈਠੋ ਜੀ, ਚੀਮਾ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੋ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਲਾਹਕਾਰ/ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਅਤੇ ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਤੋਂ ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀਆਂ-ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗ ਰਹੇ ਸਨ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਰਾਜਾ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰਨਾ ਹੈ, you will be concluding. ਤੁਸੀਂ ਦੋ ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਬੋਲ ਲੈਣਾ।ਚੀਮਾ ਜੀ ਦੇ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਦੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਆਗਤ ਕੀਤਾ (ਵਿਘਨ...ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਬੈਠੋ ਜੀ, ਬੈਠੋ।

ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆਇਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਬੋਲਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ ਹੈ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ) (ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ) ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਾਨਦਾਨੀਆਂ ਸਿਖਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਦੋ ਮਿੰਟ ਬੈਠ ਜਾਓ, ਪਲੀਜ਼।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਮਜੀਠੀਆ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਬੈਠੋ ਜੀ, ਬੈਠੋ।

ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਬੋਲਣ ਲਈ ਰਿਕੁਐਸਟ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਆਇਆ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਆਇੰਟ ਆਫ ਆਰਡਰ ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਬਕਾਇਦਾ ਲਿਸਟ ਆਈ ਹੋਣੀ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਨਾਭਾ ਜੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਰ ਬੁਲਾਰੇ ਦਾ ਮਿੰਟ-ਮਿੰਟ ਗਿਣਦੇ ਹਾਂ, ਕੋਈ ਐਸੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਘੱਟ ਮਿਲਿਆ। ਤੁਸੀਂ ਸਤਿਕਾਰਤ ਮੈਂਬਰ ਹੋ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣੇ ਬੋਲ ਲਓ, ਵੈਸੇ ਮੈਂ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰਵਾਉਣ ਲੱਗਿਆ ਸੀ।

ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ.... (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਪਲੀਜ਼ ਹੁਣ ਬੈਠ ਜਾਓ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਸਰਦਾਰ ਹਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੰਦੂਮਾਜਰਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਕੇ.ਸ਼ਰਮਾ ਆਪਣੀਆਂ-ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਚੇਅਰ ਤੋਂ ਸਰਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਹਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਟਾਈਮ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਨਾਭਾ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੋ।

ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ (ਅਮਲੋਹ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਧੰਨਵਾਦ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਬਿਲ 2019 ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਬਿਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਦੋਂ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਮੈਂ ਸਕੂਲ ਪੜ੍ਹਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਬੈਠੋ, ਪਲੀਜ਼, (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ) ਤੁਸੀਂ ਬੋਲ ਲਏ, ਹੁਣ ਬੈਠ ਜਾਓ।

ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਿੰਦੂ, ਮੁਸਲਮਾਨ, ਸਿੱਖ, ਇਸਾਈ, ਸਾਰੇ ਭਾਈ ਭਾਈ। ਜਿਸ ਦਿਨ 1994 ਵਿਚ ਬਕਾਇਦਾ ਸਿੱਖੀ ਰਵਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਨੰਦ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਮੇਰਾ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤੇ ਮੇਰੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਘਰ ਆਈ ਸੀ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਪੂਜਨੀਕ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਬਾਈਬਲ ਭੇਂਟ ਕੀਤੀ। ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਾਈਬਲ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ? ਦੋ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣ ਦਾ ਹੌਂਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਾਤਾ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬਾਈਬਲ ਕਿਸ ਲਈ ਦਿੱਤੀ? ਉਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਹਰ ਧਰਮ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨਾ ਦੱਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਕੁਰਾਨ-ਏ -ਸ਼ਰੀਫ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨੁੱਖਤਾ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਬਟਵਾਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਸਾਡੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਘਾਟ ਹੈ । ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਦਾ ਐਕਟ ਸੰਸਦ ਨੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਡੀ ਬੇਸਿਕ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਨੂੰ ਪੂਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ 131 ਕਰੋੜ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ ਤੇ ਵੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਓਪਚਾਰਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਫਾਲੋ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।ਉਸ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਸਾਡੇ ਇਥੇ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਬੈਂਚਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਗਰੀਬ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਪੂਜਦੇ ਹਾਂ,

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਦਕਰ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਨੂੰ ਅੱਜ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੋਈ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਹੀ threaten ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਈ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਤੇ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੀ। ਮੈਂ ਸਾਡੇ ਸਾਥੀ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ, ਇਥੇ ਟੀਨੂ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ 10 ਲੱਖ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਿੱਤੀ, ਇਸ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਹੀਦ ਰਾਜਗੁਰੂ, ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸਥਾਨ ਤੇ ਆ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਪੂਜਦੇ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਸਦਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਾਂ। ਮੇਰੀ ਆਪਣੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਵੇਖਿਆ ਹੋਣਾ ਹੈ ਕਿ ਗੋਧਰਾ ਕਾਂਡ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਜ਼ੱਫਰਨਗਰ ਵਿਖੇ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਥੇ ਧਾਰਾ 370 ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਆਰਟੀਕਲ 370 ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਜਦੋਂ Triple ਤਲਾਕ ਸਬੰਧੀ ਬਿਲ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ, ਜੇ.ਐਨ.ਯੂ. ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਨੋਜਵਾਬ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਜਿਹੜਾ ਹਾਦਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਹ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਹੈ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਜਾਤ ਨੂੰ, ਪਰਟੀਕੁਲਰਲੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਰਾਦਰੀ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਨੂੰ ਠੇਸ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਸਥਾਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਅਤੇ ਏਕਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ 131 ਕਰੋੜ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਹੈ, ਕੀ ਐਫ.ਡੀ.ਆਈ. ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਅਤੇ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹੋਵੇ, ਕੀ ਉਸ ਖੂਹ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕ ਪੈਸੇ ਸੁੱਟਣਗੇ? ਕੀ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਉੱਨਤੀ-ਤਰੱਕੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦਾ ਬਕਾਇਦਾ ਇੱਥੇ ਜ਼ਿਕਰ

ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਪੂਜਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਇਸ ਸਦਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੀ ਬੜੀ ਇੱਜ਼ਤ ਤੇ ਮਾਣ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨੂੰ ਪੁਰਖਿਆਂ ਇਹ ਖਿਤਾਬ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰਾ ਘਰ ਤੁਹਾਡਾ ਘਰ।ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲੀ ਤਾਂ ਹਰ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ ਬਚਾ ਕੇ ਘਰੋ-ਘਰੀ ਪਹੁੰਚਾਏ ਗਏ ਲੇਕਿਨ ਅੱਜ ਉਸ ਅਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਬਕਾਇਦਾ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਕਾਇਦਾ ਇੱਕ ਧਰਮ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਮਾਰ ਕੇ, ਹੁੰਗਾਰਾ ਭਰ ਕੇ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਕਈ ਸਦੀਆਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਲੀਡਰ ਬਣਿਆ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂਵਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਦਾ ਸਾਡੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਸਾਡੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹੈ, ਇਸ ਗਲਤਫਹਿਮੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨਾ ਬਣਿਓ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਤਰਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਖਤਰਾ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਪੈਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੀ ਅਬਾਦੀ ਘੱਟਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।ਇਹ ਇਤਿਹਾਸ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਨੇ ਆਪ ਲਿਖਣਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਹੁਣੇ ਜਿਹੇ ਝਾਰਖੰਡ ਵਿਚ ਚੋਣ ਹੋਈ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਓ.ਬੀ.ਸੀਜ਼. ਨੇ ਬਕਾਇਦਾ sense of insecurity ਕਰਕੇ, consolidation ਕਰਕੇ ਵੋਟਾਂ ਪਾਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਨੂੰ ਵੋਟ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਠੇਸ ਹੈ, ਦਰਦ ਹੈ। ਮਜੀਠੀਆ ਸਾਹਿਬ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆ ਹਾਂ। ਮੇਰੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਉਸ ਰਾਜ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਸਾਰੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜਭਾਗ ਕੀਤਾ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਉਜੜਿਆ ਫਿਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਿਲ ਪਾਸ ਹੋਇਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਹੰਝੂ ਆ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਐਸਾ ਨਰਕ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਜਿਹੋ ਜਿਹਾ ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ (ਬਾਦਲ-ਮਜੀਠੀਆ ਪਰਿਵਾਰ) ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਮਹਾਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਵੀ ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਜੁੜਿਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਆਪਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਇਸ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸੀ ਰੋਟੀਆਂ ਸੇਕਣ ਲਈ ਲਿਆਂਦੇ ਹਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਸੋਚ ਦਿਖਦੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੈ।

Sardar Bikram Singh Majithia: Sir, I want to clarify. Speaker Sahib, let me clarify. I think without any reasoning do you take this clarification? With my all due respect, I have not said anything. With all due respect, with folded hands which part is at all derogatory? I am saying that we have grown up. We celebrated that wedding. We have grown up with there people. We did not see them as Hindu, Christian, Muslim. I was saying that I don't know.....

Sardar Randeep Singh: I appreciate your clarification. ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਬੁਰਾ ਕਿਉਂ ਮੰਨਿਆ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਦੱਸ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰੀ ਵਾਈਫ ਜਿਸ ਦਿਨ ਵਿਆਹ ਕੇ ਇੱਥੇ ਆਏ, ਉਸ ਦਿਨ 'ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ' ਦੀ ਖਬਰ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ 'ਨੇਸ਼ਨ ਵਾਈਡ' ਪੇਜ਼ ਤੇ ਕੋਟਾ ਨੀਲਮਾ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਜਭਾਗ ਘਰਾਣੇ ਦੀ ਲੜਕੀ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਸਿੱਖ ਨਾਲ ਵਿਆਹੀ। ਮੈਨੂੰ ਬਕਾਇਦਾ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਹਦਾਇਤ ਹੋਈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੋ।ਨਜੀਬਉੱਲਾਹ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਵੀ ਦਿੱਲੀ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਦੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਲੇਕਿਨ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਹੋਇਆ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਮੇਰੀ ਵਾਈਫ ਨੂੰ ਆਪ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਥ੍ਰੈਟ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਚੁੱਭਿਆ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਹੁਣ ਮੈਂ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਤੇ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਆ ਜਾਓ।

ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ: ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਜਿਵੇਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਤਰਾ ਹਿੰਦੂਵਤਾ ਨੂੰ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਜੀ.ਡੀ.ਪੀ. ਗ੍ਰੋਥ ਰੇਟ 4.23% ਤੇ 4.5% ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ (ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ): ਸਰ, that is inflated.

ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ: ਠੀਕ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਇਨਫਲੇਟਿਡ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਆਈ ਹੈ, ਅੱਜ ਤੱਕ ਸਾਡੀ ਜੀ.ਡੀ.ਪੀ. 6% ਤੋਂ ਥੱਲੇ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ। ਐਫ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਇੱਥੇ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਸਾਡੇ ਸਾਥੀ ਸਾਰੇ ਜਿਹੜੇ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਬਣ ਗਿਆ, ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ, ਦੇਸ਼ ਦਾ ਉਜਾੜਾ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਆ ਕੇ ਢੰਡੋਰਾ ਪਿੱਟਣਗੇ। ਜਿਹੜੀ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਨੀਂਹ ਇੱਕ ਸੋਚ ਤਹਿਤ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਘੁਲਾਟੀਆਂ ਨੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ, ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਅੱਜ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਐਕਟ ਲਿਆ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਸੀਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਰਾਦਰੀ ਵਿੱਚ sense of insecurity ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਔਰ ਉਮੀਦ ਇਹ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਲੀਹਾਂ ਤੇ ਚੱਲੇਗਾ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਐਸੇ ਹਾਲਾਤ ਅੱਜ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਾਂ ਇਨਸਾਨ ਹਾਂ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਪਾਂ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਾਂ। ਮਨੁੱਖਤਾ ਇਹ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਐਸੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਬਟਵਾਰਾ ਹੋਵੇ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਬਟਵਾਰਾ ਕਰ ਦੇਣਗੇ ਉਹ ਇਹੀ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਲੋਕ ਸੀ, ਇਹੀ ਨੌਜਵਾਨ ਸਾਥੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਇਸ ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਬਣਾਈ ਸੀ। ਅੱਜ ਦੇਸ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਉਤਰਿਆ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਹ ਸਮਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।ਜਦੋਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਸਾਥੀ, ਜਿਹੜੇ 40 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁੱਲ ਅਬਾਦੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ, ਇਹ ਮੋਦੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾ ਦੇਣਗੇ।ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਧੰਨਵਾਦ।

ਸਰਦਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਬਕਾਇਦਾ ਜਿਹੜਾ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜ੍ਹਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਔਰ ਜਿਹੜਾ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਬਿਲ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ, ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ।

Mr. Speaker: Thank you, thank you. ਹਾਂ ਜੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਜ਼ੀਆ ਸੁਲਤਾਨਾ ਜੀ।

ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਜ਼ੀਆ ਸੁਲਤਾਨਾ): ਸ਼ੁਕਰੀਆ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਸ ਮਸਲੇ ਤੇ ਮੈਂ ਬੋਲਣ ਲਈ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਹਾਂ, ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮੇਰੇ ਲਈ ਅਹਿਮ ਹੈ ਬਲਕਿ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦਾ ਹਾਮਿਲ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦਸਤੂਰ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਆਇਨ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਚਲਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸੰਨਤ ਤੇ ਫੈਂਸਿਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਦੀ ਆਇਨਸਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਕਦੇ ਗੁਮਾਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੋਣਾ ਕਿ ਇੱਕ ਦਿਨ ਇਸ ਦਸਤੂਰ ਦੀਆਂ ਧੱਜੀਆਂ ਉਡਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਜ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਹਿਜ਼ ਮਜ਼ਹਬ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਫਾਇਦੇ ਦੇ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣਾ, ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਅਤੇ ਘਟੀਆ ਸੋਚ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵੱਲ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੋ ਰਾਇ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਫਾਸੀਵਾਦੀ ਸੋਚ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਉਸ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਇਸ ਵੇਲੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਜਦੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਸੈਂਟਰ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ ਤਾਂ ਵਜ਼ੀਰ-ਏ-ਆਜ਼ਮ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਉੱਥੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਬੜੇ ਹੀ ਡਰਾਮਈ ਅੰਦਾਜ਼ ਨਾਲ ਸਿਜਦਾ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਮੌਜੂਦਾ ਹਕੂਮਤ ਦਾ ਅਸਲ ਚਿਹਰਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੇਨਕਾਬ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਆਇਨ ਦੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਤਹਿਸ-ਨਹਿਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਰਹੀ। ਮੁਲਕ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਨਵਾਂ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋਇਆ ਮੁਲਕ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ, ਇੱਕ ਮਿਸਾਲੀ ਸੈਕੂਲਰ ਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਮੁਲਕ ਬਣ ਕੇ ਉੱਭਰੇਗਾ। ਖੁਦ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਵਜ਼ੀਰ-ਏ-ਆਜ਼ਮ ਪੰਡਿਤ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ 16 ਸਾਲ ਦੇ ਲੰਮੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਡੱਟ ਕੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਅੱਜ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸ ਮੁਲਕ ਦੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਵਰਗੀਆਂ ਫਾਸੀਵਾਦ ਤਾਕਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੰਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਹਮਲੇ

[ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ]

ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅੱਜ ਵੀ ਬਚੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੱਚ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਜਮਹੂਰੀ ਸੈਕੂਲਰ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਚਿਹਰੇ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਦਿਲੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫਿਰਕੂ ਤਾਕਤਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਤੋੜਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਸਦੀਆਂ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੋਣ, ਈਸਾਈ, ਸਿੱਖ ਜਾਂ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਹੋਣ, ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ.-ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੇ ਇਸ ਖਤਰਨਾਕ ਏਜੰਡੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਇਸ ਸਿਆਸੀ ਜਮਾਤ ਦੇ ਉਸੇ ਨਫਰਤੀ ਏਜੰਡੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ, ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਮੁਲਕ ਦੇ ਵਜ਼ੀਰ-ਏ-ਆਜ਼ਮ ਵੱਲੋਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਖੋਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ ਪਰ ਸੱਚਾਈ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹੁਣ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਆਪਣੀ ਨਾਗਿਰਕਤਾ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਰੋੜਾਂ ਗਰੀਬ ਮੁਸਲਮਾਨ, ਈਸਾਈ, ਸਿੱਖ ਤੇ ਹੋਰ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਵਸਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣਾ ਘਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇ ਸਕਣ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਅਸਾਮ ਵਿੱਚ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਇਸੇ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਰਗੇ ਹੁਕਮਾਂ ਸਦਕਾ ਕੀ ਵਾਪਰਿਆ, ਉਸ ਤੋਂ ਸਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਕਿਫ ਹੈ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡੀਟੈਂਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਨੌਕਰੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਨੂੰ ਵੀ ਡੀਟੈਂਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਰਹਿਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਰ ਫੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਹ ਰਿਹਾਅ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਮੁਲਕ ਦੇ ਵਜ਼ੀਰ-ਏ-ਆਜ਼ਮ (ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ) ਅਤੇ ਵਜ਼ੀਰ-ਏ-ਦਾਖਿਲਾ (ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ) ਦੀ ਤਮਾਮ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅੱਜ ਮੁਲਕ ਦੇ ਲੋਕਾਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਖਤਰਾ ਸਾਫ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਤਕਲੀਫਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਮੁਲਕ ਭਰ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਤੇ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਫਿਰਕੇ ਨਾਲ

ਸਬੰਧਿਤ ਸੈਕੂਲਰ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਵੀ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਇਲਤਜ਼ਾਜ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਜੇ.ਐਨ.ਯੂ. ਤੋਂ ਹੋਣ, ਜਾਮੀਆ ਮਿਲੀਆ ਇਸਲਾਮੀਆ ਤੋਂ ਹੋਣ ਜਾਂ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਹੋਣ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਕਈ ਹੋਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਤੋਂ ਹੋਣ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਤਾਰ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਇਲਤਜ਼ਾਜ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਮਾਹੌਲ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਦਿੱਲੀ ਬੈਠੇ ਇਕ ਖਾਸ ਸੋਚ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੋ ਰਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਐਕਟ, ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਆਇਨ, ਇਸ ਦੀ ਰੂਹ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਮਾਜ ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਹਮਲਾ ਹੈ ਪਰ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਭ ਤਬਕਿਆਂ ਤੇ ਫਿਰਕਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਰਲ ਕੇ ਜਗ੍ਹਾ-ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦਾ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੀ ਜੋ ਪੁਖਤਾ ਬੁਨਿਆਦ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਹਰਗਿਜ਼ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕੇਵਲ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਧਿਰ ਦੀ ਹੀ ਸੁਣੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਰਾਇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕੁਚਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੰਗੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਰਾਇ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਮਿਲ ਕੇ ਚੱਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਹਕੂਮਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਿਆਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੇ ਤਕੱਬਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਰਾਇ ਬਲਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਕੁਚਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨੀਂਹਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਾਕਤ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੀ ਇਸ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਵਿਰੋਧ ਕਰੀਏ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਤਹਿ ਦਿਲ ਤੋਂ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹਾਂ

[ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ]

ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਜ ਜੋ ਇੱਕ ਕਦਮ ਉਠਾਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਕ ਸਰਾਹੁਣਾਯੋਗ ਕਦਮ ਹੈ। ਸੀ.ਐਮ.ਸਾਹਿਬ ਸਰਾਹੁਣਾ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹਨ। ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਅੱਜ ਸਪੀਚ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਅਲਫਾਜ਼, ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਬੜੇ ਅੱਛੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਾਂ। ਜੇ ਮੈਂ ਇੱਧਰ ਉੱਧਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਿਤੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਚੋਟ ਵੀ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਮੇਰੇ ਵੀਰ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਫਿਰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹਾਂਗੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਸਾਥ ਦੇਵੋ ਤਾਂ ਕਿ ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਮਿਲ ਕੇ, ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ, ਇੱਕ ਆਵਾਜ਼ ਬਣ ਕੇ ਉੱਭਰੀਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਬਣਾਈਏ ਤਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੱਸ ਸਕੀਏ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇੱਕ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਰਾਹਤ ਇੰਦੌਰੀ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਾਈਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗੀ:

***जो आज साहिबे मसनद है*ए *कल नहीं होंगे*ए**

***किराएदार हैं*ए *जाती मकान थोड़ी है*ए**

***सभी का खून है शामिल यहाँ की मिट्टी में*ए**

***किसी के बाप का हिन्दोस्तान थोड़ी है*ए**

***लगेगी आग तो आयेंगे घर कई ज़द में*ए**

***यहाँ पर सिर्फ हमारा मकान थोड़ी है*ण**

(ਇੱਕ ਅਵਾਜ਼: ਕਿਆ ਬਾਤ ਹੈ।)

ਮੇਰੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਵੀਰੋ! (ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਏ,)

मैं जानता हूं कि दुश्मण वी कम नहीं लेकिन

हमारी तरह हथेली पे जान थोड़ी है।

(ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਥੰਪਿੰਗ) ਜੈ ਹਿੰਦ।

EXTENSION OF TIME OF THE SITTNG OF THE HOUSE

Mr. Speaker: Thank you, thank you. (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ) No, no time, ਹੁਣ ਸਭ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਸਿਰਫ ਲੀਡਰ ਆਫ ਦਿ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਨੇ ਬੋਲਣਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਸਭ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ) ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅੱਜ ਦੀ list of business ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੰਮ-ਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਸਦਨ ਦੀ ਬੈਠਕ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵਧਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ?

(**ਅਵਾਜ਼ਾਂ:** ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਸਦਨ ਦਾ ਸਮਾਂ list of business ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੰਮ-ਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

OFFICIAL RESOLUTION REG. URGING THE CENTRE GOVT. TO REPEAL THE CAA TO AVOID ANY DISCRIMINATION ON THE BASIS OF RELIGION IN GRANTING CITIZENSHIP IN INDIA AND TO AMEND THE FORMS/DOCUMENTATION ASSOCIATED WITH THE NPR AND ONLY THEREAFTER UNDERTAKE WORK OF ENUMERATION UNDER NPR *(Resumption)*

ਸਰਦਾਰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ (ਦਿੜ੍ਹਬਾ, ਐਸ.ਸੀ.): ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੀ ਅੱਜ ਦੀ ਬਹਿਸ ਹੈ, ਉਹ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਤੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਹਿਮ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਨੇ ਆਪਣਾ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਏਜੰਡਾ ਨਹੀਂ

[ਸਰਦਾਰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ]

ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਵਰਗੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾਣਗੇ। ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ, ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਤ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਜਦੋਂ ਦੀ **** ਸਰਕਾਰ ਆਈ ਹੈ, 2014 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦਲਿਤਾਂ ਤੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਹਮਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।ਮੈਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਦਨ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਜਿਹੜਾ JNU ਤੇ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, Jamia Millia Islamia University ਵਿੱਚ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਹੋਰ ਵੀ ਜਿੱਥੇ ਜਿੱਥੇ ਸਾਡੇ ਸਟੂਡੈਂਟ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ condemn ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਹੜੇ ਬੱਚੇ ਹਨ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਵੀ ਹਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਵੀ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬੱਚੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਥੇ ਬਹੁਤ ਹੀ brilliant students ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ JNU ਸਾਡੀ ਉਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅੱਛੇ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਅੱਛੇ ਸਕਾਲਰ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ, ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀਆਂ, ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀ ਸਟੱਡੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਹਮਲਾ ਕਰਨਾ,ਇਹ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਦੀ ਸੋਚ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੀ ਸਟੂਡੈਂਟ A.B.V.P. ਵਿੰਗ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੋਚਿਆ-ਸਮਝਿਆ ਹਮਲਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਦਨ ਇਹ ਵੀ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰੇ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਹਮਲਾ ਸੀ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘਿਨੌਣਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ **ਸਾਹਿਬ ਜਦੋਂ ਆਏ ਸਨ ** ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਨਇੰਪਲਾਇਮੈਂਟ ਖਤਮ ਕਰਾਂਗਾ, ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਖਤਮ ਕਰਾਂਗਾ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੋ ਕਰੋੜ ਨੌਕਰੀਆਂ ਹਰੇਕ ਸਾਲ ਆਇਆ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 15 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹਰੇਕ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣਗੇ। ਕਾਲਾ ਧਨ ਵੀ ਬਾਹਰੋਂ ਆਵੇਗਾ ਪਰ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਲਾ ਧਨ ਬਾਹਰੋਂ ਆਇਆ, ਨਾ 15 ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਕਿਸੇ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦੋ ਕਰੋੜ ਨੌਕਰੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ ਬਲਕਿ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਤਾਂ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

****Expunged as ordered by the Hon'ble Speaker.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਨਾਂ expunge ਕਰ ਦਿਉ।

ਸਰਦਾਰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ: ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਨੂ ਸਿਮਰਤੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਦਾ ਸੈਂਟਰ ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਲਗਾਤਾਰ 70 ਸਾਲ ਤੋਂ ਸਾਡਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਝੰਡਾ ਉਥੇ ਨਹੀਂ ਲਹਿਰਾਇਆ। ਉਥੇ ਲਗਾਤਾਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਝੰਡੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲਗਾਤਾਰ 26 ਜਨਵਰੀ ਅਤੇ 15 ਅਗਸਤ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਉਪਜੀ ਹੋਈ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਰਾਜ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਐਫ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਭਾ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿ 1947 ਦੇ ਵਿੱਚ 10 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਗੁਆਉਣੀ ਪਈ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਵਾਲਾ ਮਾਹੌਲ, ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਵਾਲਾ ਮਾਹੌਲ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ, ਦੇ ਸ਼ ਦੇ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ, ਸਾਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਡੇ ਵੱਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਨੌਜਵਾਨ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਉਥੋਂ ਦੇ ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਉੱਥੇ ਵੀ ਲੋਕ ਨਸਲਵਾਦ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਸਾਡੀਆਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦਲਿਤਾਂ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਸਾਡੀ ਜੈਨਰੇਸ਼ਨ, ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਗਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਸਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣਾ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਮੰਦਰ ਢਾਹਿਆ ਗਿਆ, ਉਥੇ 7-8 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ., ਜਿੱਥੇ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ

** **Expunged as ordered by the Chair.

[ਸਰਦਾਰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ]

ਨਾਲ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 40 ਕਰੋੜ ਦੇ ਕਰੀਬ ਆਬਾਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਤੁਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤੁਗਲਕਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਸਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣਾ ਮੰਦਰ ਢਾਹਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਦੀ 7-8 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਈ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਵਾਲੇ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ 200 ਗਜ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਲੈ ਲਵੋ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਮੰਦਰ ਦੀ ਹੋਂਦ ਖਤਮ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਅਤੇ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀਆਨਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸੰਤ ਰਾਮਾਨੰਦ ਜੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਚ 34% ਆਬਾਦੀ ਐਸ.ਸੀ./ਐਸ.ਟੀ. ਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਸ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਐਸ.ਸੀ./ਐਸ.ਟੀ. ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਪਰਚੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ। ਇਹ ਬੜੇ ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਡੇਰਾ ਬੱਲਾਂ ਸਾਹਿਬ ਦੋ ਵਾਰ ਜਾ ਕੇ ਵਾਅਦਾ ਕਰਕੇ ਆਏ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਖਤਮ ਕਰਾਂਗਾ ਲੇਕਿਨ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੱਕ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਰਹੇ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਕਚਹਿਰੀਆਂ, ਥਾਣਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਨਸਾਫ ਲਈ ਜਾਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉੱਥੇ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ ਹੋਣੀ ਸੀ ਤਾਂ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਆਪਣੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਉੱਥੇ ਗਏ ਅਤੇ ਦੋ ਵਾਰ ਜਾ ਕੇ ਡੇਰਾ ਬੱਲਾਂ ਪ੍ਰਾਮਿਸ ਕਰਕੇ ਆਏ ਪਰ ਜਦੋਂ ਵੋਟਿੰਗ ਹੋ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਫਗਵਾੜਾ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ ਹੋ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੀ ਚੋਣ ਹੋ ਗਈ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਵਾਅਦੇ ਤੋਂ ਮੁੱਕਰ ਗਏ। ਮੈਂ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਯਾਦ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਐਸ.ਸੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਮਿਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤੇ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪ੍ਰਾਮਿਸ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਇਹ ** ਅਤੇ ** ਹਿਟਲਰਸ਼ਾਹੀ ਸੋਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਹਿਟਲਰਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਨਾਜ਼ੀਵਾਦੀ ਸੋਚ ਭਾਰੂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਤੇ ਹਮਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਇਹ ਸਦਨ ਇਹ ਵੀ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰੇ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ...

** **Expunged as ordered by the Chair.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ** ਐਕਸਪੰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸਰਦਾਰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ : ਉਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿਟਲਰ ਦੀ ਰੂਹ ਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਟੁਕੜਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਸਦਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਟੁਕੜਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੋ, ਮੈਂ ਅੱਜ ਇਸ ਮਤੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। (ਥੰਪਿੰਗ) ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਮਤੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਾ ਸਖਤ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅੱਜ ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਸੀ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਜੇ ਲੋੜ ਸੀ ਤਾਂ ਜੀ.ਡੀ.ਪੀ. ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਧਰਮ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਗੱਲਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੈਕੂਲਰ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 'ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਚਾਓ' ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਤੇ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅੱਜ ਖਤਰੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਰਾਜ ਕਰਦੇ ਲੋਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਤੋੜਨਗੇ। ਅੱਜ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਜਿਹੜਾ ਆਪਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਸਬੰਧੀ ਬਿਲ ਲੈ ਕੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਅੱਜ ਐਸ.ਸੀ./ਐਸ.ਟੀ. ਨੂੰ ਵੀ ਬੜਾ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੇ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੜੇ ਡਰ ਅਤੇ ਸਹਿਮ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿੱਚ ਤਕੜੇ ਐਡਵੋਕੇਟ engage ਕਰੇ ਔਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਚੈਲੇਂਜ ਕਰੇ। ਇਹ ਮਤਾ

ਵੀ ਅੱਜ ਪਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਇਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਜੇ.ਐਨ.ਯੂ. ਜਾਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਹੋਰ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ-ਜਿੱਥੇ ਹਮਲੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਹਾਊਸ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਕੰਡੈਮ ਕਰੇ। ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਮਤਾ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ, ਮੈਂ ਇਸ ਮਤੇ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜ੍ਹਤਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ। ਹਾਂ ਜੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਜੀ। ਰਾਜਾ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਸਲਾਹਕਾਰ/ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ): ਧੰਨਵਾਦ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦੇ ਉਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਕਾਫੀ ਗੱਲਾਂ ਬੋਲਣੀਆਂ ਸੀ ਪਰ ਮੇਰੇ ਸਾਥੀ ਬੁਲਾਰੇ ਕਾਫੀ ਚਿਰ ਚੱਲੀ ਇਸ ਬਹਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਬੋਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਲੇਕਿਨ ਫਿਰ ਵੀ ਮੈਂ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਨਮੁੱਖ, ਸਦਨ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਰੱਖਣੀਆਂ ਚਾਹਾਂਗਾ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸੀ.ਏ.ਏ. ਕਾਨੂੰਨ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੰਜ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਰਾਇਆ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਮੇਰੇ ਸਾਥੀ ਸੱਜਣਾਂ ਨੇ ਔਰ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਵਕਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ 1955 ਵਿਚ ਆਇਆ ਸੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ 1955 ਵਿਚ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਇਆ। ਢਿੱਲੋਂ ਸਾਹਿਬ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਨ.ਪੀ.ਆਰ. ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਡਾਕਟਰ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਆਇਆ, ਫਿਰ ਵਾਜਪਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ ਉਹ ਲਿਆਏ। ਸਰ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਪੂਲੇਸ਼ਨ ਰਜਿਸਟਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਸੈਂਸਿਜ਼ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੀ ਅਬਾਦੀ ਬਾਰੇ ਉਸ ਵਿਚ ਰਜਿਸਟਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਦੋਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰੌਲਾ ਪਾਇਆ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਇੱਕ ਟੋਟਲ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਦਨ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਜਾਣੂੰ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਕਈ ਜਾਤਾਂ, ਕਈ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਬੋਲੀ, ਵੱਖ ਵੱਖ

ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ, ਵੱਖ ਵੱਖ ਧਰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ । ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਧਰਮ ਨੇ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੇ ਇਹੀ ਸਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਵੇਖਣਾ ਕਿ ਜਾਤ ਕਿਹੜੀ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਵੇਖਣਾ ਕਿ ਕੋਈ ਕੁਰਾਨ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਵੇਖਣਾ ਕਿ ਕੋਈ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਤ ਗੀਤਾ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਇਨਸਾਨ ਹੈ ਔਰ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਖੂਨ ਦਾ ਰੰਗ ਲਾਲ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੀ ਤੇ ਸਾਡੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ:

ਮਾਨਸ ਕੀ ਜਾਤਿ ਸਬੈ ਏਕੈ ਪਹਿਚਾਨਬੋ॥ **

ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂ (ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ): ਇਹ ਠੀਕ ਕਰ ਲਵੋ।

ਸਲਾਹਕਾਰ/ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਟੀਨੂ ਜੀ, ਧੰਨਵਾਦ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਪੰਦਰਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਵਾਰਾਨਸੀ ਵਿਚ ਹੋਇਆ, ਜਿਥੋਂ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਲੜਦੇ ਹਨ। ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਉਹ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਦਾ ਸਲੋਕ ਸਮਝ ਲੈਂਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ :

ਅਵਲਿ ਅਲਹ ਨੂਰੁ ਉਪਾਇਆ ਕੁਦਰਤਿ ਕੇ ਸਭ ਬੰਦੇ ॥

ਏਕ ਨੂਰ ਤੇ ਸਭੁ ਜਗੁ ਉਪਜਿਆ ਕਉਨ ਭਲੇ ਕੋ ਮੰਦੇ॥

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਵੀ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਯਾਨੀ ਹਰੀ ਦਾ ਮੰਦਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਮਹਾਨ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਨੀਂਹ ਇੱਕ ਮੁਸਲਮਾਨ ਫਕੀਰ ਸਾਈਂ ਮੀਆਂ ਮੀਰ ਜੀ ਵਲੋਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਮੀਆਂ ਮੀਰ ਜੀ ਕੋਈ ਵੱਡੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਸੀ ਲੇਕਿਨ ਇਕ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ, ਇੱਕ ਸੁਨੇਹਾ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ, ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਅੱਜ

** ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਪੰਕਤੀ ਠੀਕ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਉਤੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੀਆਂ ਮੀਰ ਜੀ ਨੇ ਸਾਡੇ ਉਸ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ । ਇੱਥੇ ਹੀ ਬਸ ਨਹੀਂ, ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ, ਕਲਗੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਵੱਲੋਂ 1699 ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਜਦੋਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਸਾਜੇ ਗਏ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਹ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਕੌਣ ਸਾਜੇ ਗਏ ਸਨ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਇਸ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦਇਆ ਰਾਮ ਜੀ ਜੋ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹੋ ਗਏ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦਇਆ ਰਾਮ ਜੀ, ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਇੱਕ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਧਰਮ ਦਾਸ ਜੀ ਮੇਰਠ ਤੋਂ ਸਨ ਅਤੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਮੋਹਕਮ ਚੰਦ ਜੀ, ਗੁਜਰਾਤ ਤੋਂ, ਦਰਜ਼ੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਹਿੰਮਤ ਰਾਏ ਜੀ, ਉੜੀਸਾ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਪਿਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਹਾਰ ਬਰਾਦਰੀ ਨਾਲ ਤਾਅਲੁੱਕ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨਾਮ ਸਾਹਿਬ ਚੰਦ ਜੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਤੀ ਆਪਾਂ ਜੇ ਕਰ ਕਹਿ ਲਈਏ, ਉਹ ਪਿਛੜੀ ਜਾਤੀ ਨਾਈ ਵਿਚੋਂ ਕਰਨਾਟਕਾ, ਬਿਦਰ ਤੋਂ ਸਨ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਸਨ। ਸਾਡਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਸਾਡੇ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ, ਇਹ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਜਗਤ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਬੈਠੇ ਮੇਰੇ ਭਰਾ, (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਜਿਹੜੇ ਪੰਥ ਦੇ ਵਾਰਸ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸਿਰਮੌਰ ਆਗੂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਹਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੇ ਕਾਬਲ ਦੋਸਤ ਤੋਂ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਬੈਠੇ ਦੋਸਤ ਪੰਥ ਦੇ ਵਾਰਸ ਹਨ। ਛੋਟੇ ਵੀਰ, ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਥ ਦਾ ਵਾਰਸ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ ਮੇਰਾ ਗੁਰੂ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਤਾਂ ਕਈ ਆਉਣਗੇ ਤੇ ਕਈ ਚਲੇ ਜਾਣਗੇ। (ਥੰਪਿੰਗ)

ਸਲਾਹਕਾਰ/ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਧੰਨਵਾਦ, ਬੈਂਸ ਸਾਹਿਬ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੰਥ ਦਾ ਵਾਰਸ ਕਹਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਇਹ ਪੰਥ ਦੇ ਵਾਰਸ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੰਥ ਦਾ ਵਾਰਸ ਕਹਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੜੀਆਂ ਡੀਂਗਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ

ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਇੱਥੇ ਕਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ 'ਹਾਅ ਦਾ ਨਾਅਰਾ' ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਉੱਠ ਕੇ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਗੱਲ ਕਹਿਣੀ ਅਤੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾ ਦੇਣੀ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਅਗਰ ਮੈਂ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬੋਲਾਂਗਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੋਟ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਵਾਂਗਾ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਵੋਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਤੇ ਫੇਰ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ...(ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਘਨ...) ਇਹ ਕਹਿ ਦੇਣਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਸਤੇ ਅਸੀਂ ਕੇਵਲ ਹੱਥ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਰੱਖੀ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਸਾਡੀਆਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਹਨ, ਉਹ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਾ ਕੇ ਆਏ ਹਾਂ। ਇਹ ਗੱਲ ਆਨ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿ ਦੇਣ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੋਟ ਨਹੀਂ ਪਾਈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੋਟ ਪਾਈ ਹੈ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਥੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਰੱਖੀ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਈ ਹੈ।

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮਾਫੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗੇ ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਰਹੇ। ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਾ ਹੈ, ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇਕੱਠੇ ਹਨ ਲੇਕਿਨ ਜਿੱਥੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਗੱਲ ਆਈ, ਜਿੱਥੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਆਈ, ਨਿਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਬਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਕਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, 1857 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 90 ਸਾਲ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਮੰਗਲ ਪਾਂਡੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1947 ਤੱਕ, ਜੰਗ-ਏ-ਅਜ਼ਾਦੀ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹੁਕਮਰਾਨ ਹੋਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਦਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਹੜਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਲ ਕੋਠੜੀ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। 90 ਸਾਲ ਦੀ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਅਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲੀ ਹੈ ਐਫ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਠੀਕ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਜ਼ਮ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗੱਲ

ਕੀਤੀ, ਰਾਜਗੁਰੂ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਅਨੇਕਾਂ ਹੋਰ ਸੂਰਬੀਰ ਯੋਧੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਜਾਤ ਦੇਖੀ, ਨਾ ਪਾਤ ਦੇਖੀ ਅਤੇ ਨਾ ਧਰਮ ਦੇਖਿਆ, ਨਾ ਬੋਲੀ ਦੇਖੀ, ਨਾ ਮਜ਼ਹਬ ਦੇਖਿਆ ਅਗਰ ਉਹ ਸਭ ਲੋਕ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਅੱਜ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣੀ ਸੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਹੁਣ ਐਨ.ਆਰ.ਸੀ. ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਢਿੱਲੋਂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਐਨ.ਪੀ.ਆਰ. ਆਇਆ ਹੈ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਪੂਲੇਸ਼ਨ ਰਜਿਸਟਰ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਾਡੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਲੇਕਿਨ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਕੁਤਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਲੇਕਿਨ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਐਨ.ਆਰ.ਸੀ. ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਰਜਿਸਟਰ ਆਫ ਸਿਟੀਜਨ...

(ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਕੁਝ ਅਵਾਜ਼ਾਂ: ਉਹ ਤਾਂ ਅਜੇ ਆਇਆ ਹੀ ਨਹੀਂ।)

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੀ ਸਾਨੂੰ ਸਿਟੀਜਨ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ? ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਕਹਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਫਾਰਮ ਭਰਨਾ ਪਵੇਗਾ? ਕੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪਾਸਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਕੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਵੋਟਰ ਕਾਰਡ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਨ ਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਕੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਧਾਰ ਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਫਿਰ ਇਹ ਨਵੀਂ ਚੀਜ਼ ਕੀ ਹੈ? ਕੀ ਨਵਾਂ ਫਾਰਮ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਕੀ ਹਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜੋ ਇੱਥੇ ਸੌ ਸਾਲ ਦਾ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਪ ਦਾਦੇ ਇੱਥੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਟੀਨੂ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਹੀ ਕਹਿਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਸਾਮ ਵਿੱਚ ਹੁਣ 31 ਅਗਸਤ, 2019 ਨੂੰ ਉਹ ਐਨ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੀ ਲਿਸਟ ਤਿਆਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਵਿੱਚ 19 ਲੱਖ ਲੋਕ ਐਨ.ਆਰ.ਸੀ. ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਏ। ਅਸਾਮ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜਾ ਰੌਲਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਜਾ ਕੇ ਤਾਂ ਰੌਲਾ ਨਹੀਂ ਪਵਾ ਦਿੱਤਾ? ਅਸਾਮ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸ ਦੀ ਹੈ? ਉਥੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ, ਉਥੇ 19 ਲੱਖ ਲੋਕ ਐਨ.ਆਰ.ਸੀ. ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਐਨ.ਆਰ.ਸੀ. ਤੋਂ 19 ਲੱਖ ਲੋਕ ਬਾਹਰ ਹੋਏ ਹਨ, ਫਿਰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ 19 ਲੱਖ ਵਿਚੋਂ ਸਾਢੇ

14 ਲੱਖ ਬੰਗਾਲੀ ਹਿੰਦੂ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਢੇ 4 ਲੱਖ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹਨ। ਹੁਣ ਇਹ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਲਿਆ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਢੇ 14 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਕੇ, ਫਾਰਮ ਭਰਵਾ ਕੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗੇ। ਫਿਰ ਬਾਕੀ ਦਾ ਸਾਢੇ 4 ਲੱਖ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿੱਥੇ ਜਾਵੇਗਾ? ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹਨ, ਉਹ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ੰਕਾ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਆਪਣੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸਾਬਤ ਨਾ ਕਰ ਸਕਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਸ਼ੱਕੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਸ਼ੱਕੀ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਕੋਲ ਤਿੰਨ ਹੀ ਤਰੀਕੇ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਪਸ ਜਾਣਾ, ਡਿਟੈਂਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਜਾਣਾ ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਸਨੂੰ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਕੀ ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ? ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਢੇ ਚਾਰ ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰੋਗੇ? (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ) ਉਸ ਨੂੰ ਫਾਰਮ ਭਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਰਾਜਾ ਜੀ, ਚੇਅਰ ਨੂੰ ਐਡਰੈਸ ਕਰੋ, ਪਲੀਜ਼।

ਸਲਾਹਕਾਰ/ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਸ ਸੀ.ਏ.ਏ. (ਸਿਟੀਜਨ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਐਕਟ) ਦੀ ਵੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸਿਰਮੌਰ ਆਗੂ, ਮੈਂ ਫਿਰ ਕਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਵਾਰਸ ਹਨ, ਉਹ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਵਾਰਸ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਪੰਥ ਦੇ ਵਾਰਸ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ। ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਵਾਰਸ ਕਹਾਉਂਦੇ ਹਨ।** ਜੀ ਉਥੇ ਬੈਠੇ ਹਨ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਸਰਦਾਰ ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਤੇ ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ।)

**Expunged as ordered by the Chair.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪਲੀਜ਼, ਰਨਿੰਗ ਕੁਮੈਂਟਰੀ ਨਾ ਕਰੋ।

ਸਲਾਹਕਾਰ/ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਦੋ ਲੱਖ ਤੇ ਜਿੱਤੇ ਹੋਣ ਭਾਵੇਂ ਅੱਠ ਲੱਖ ਤੇ ਜਿੱਤੇ ਹੋਣ।ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉੱਥੇ ਦੋ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਮਿਆਰ ਤੋਂ ਗਿਰ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਕਹਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਉਥੇ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਬਿਕਰਮ ਮਜੀਠੀਆ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਜਿਹੜੇ ਹਾਊਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਨਾ ਲਵੋ। ਇਹ ਨਾਮ ਐਕਸਪੰਜ ਕਰ ਦਿਉ ਜੀ।

ਸਲਾਹਕਾਰ/ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਸ ਸਦਨ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਹੋ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸੀ.ਏ.ਏ. ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚੋਂ ਲੈ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਉਹ ਧਾਰਮਿਕ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ? ਕੀ ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ, ਨੇਪਾਲ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ? ਅਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਧਾਰਮਿਕ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹੋ ਕਿ ਜਿਥੇ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ, ਬਰਮਾ ਵਿਚ ਹੋਵੇ, ਭੂਟਾਨ ਵਿਚ ਹੋਵੇ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦਿਆਂਗੇ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਕੇਵਲ ਤਿੰਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਇਸ ਕਰਕੇ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਆਮ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਿੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਕਹੇਗਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਵੇਂ ਸਰਜੀਕਲ ਸਟਰਾਈਕ ਕਰਕੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸੈਪਸ਼ਨ ਕਰੀਏਟ ਕਰਕੇ ਧਾਰਾ 370 ਖਤਮ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੂਰਖ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਸੀਂ ਬੈਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਪੋਲਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਿੰਦੂਤਵ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਅਸੀਂ ਅਗਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤੀਏ, ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਸੂਬੇ ਹਨ। ਇਸੇ

ਕਰਕੇ ਐਨ.ਆਰ.ਸੀ. ਅਤੇ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜੇ.ਐਨ.ਯੂ. ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਾਮੀਆ ਇਸਲਾਮੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਬੱਸਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗਾਂ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸਗੋਂ ਉਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਧੱਕਾ ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਤੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਾਡੇ ਕੁਝ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 370 ਤੋੜਨ ਵਿਚ ਹਾਮੀ ਭਰੀ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੁੱਡਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਆ ਹੈ ਪਰ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਕਿੱਥੋਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ? ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਤੁਸੀਂ ਹਾਮੀ ਭਰਦੇ ਹੋ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਕੀਤਾ ਉਹ ਸਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਥੇ ਕਰਫਿਊ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਆਰਮੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ? ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਅਮਨ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਟੇਟ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਫੈਸਲਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਤਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਤੁਰੰਤ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।ਮੇਰੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਹੈ ਮਤਲਬ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 370 ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਬਹੁਤਾ ਮੁਸਲਮਾਨ ਭਰਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਹਾਂਗੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਕ ਵਿਚ 'ਹਾਅ ਦਾ ਨਾਅਰਾ' ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਲਵਾਂਗੇ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਈਵਾਲ ਹਨ ਅਤੇ ਇਥੇ ਡਬਲ ਸਟੈਂਡਰਡ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਕਿਸ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ? ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਾਂ ਹਰ ਬੰਦਾ ਕਹੇਗਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੌਣ ਕਰੇਗਾ? ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਚੰਗੇ ਕੰਮ-ਕਾਰ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਆ ਜਾਣ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਲੋਕ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਸਤੇ ਯੂ.ਐਸ.ਏ. ਤੇ ਯੂਰਪ ਜਾਣ ਲਈ ਇੱਥੇ ਆ ਜਾਣ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਜਸੂਸੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵੀ ਆ ਜਾਵੇ, ਇਹ ਕਹਿਣਗੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਡਿਫਾਈਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਰਾਜਾ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਹੋਰ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਬੋਲਣਾ ਹੈ?

ਸਲਾਹਕਾਰ/ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ: ਜੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਧਾਰਮਿਕ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ 1971 ਵਿਚ ਲੱਖਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਭਰਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਛੱਡ ਕੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਆਏ ਹੁੰਦੇ। ਇਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਾਹਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੇ ਅਸੀਂ ਹਿੰਦੂ ਨੇਸ਼ਨ ਬਣਾਈਏ। ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਕੋਈ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਐਨ.ਆਰ.ਸੀ. ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਹੋਰ ਮਕਸਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਇਕ ਹੀ ਮਕਸਦ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ, ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਹਾਨ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਕਰ ਦੇਈਏ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਹਿੰਦੂ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਵੇ, ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਵੇ, ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਦੂਜੇ ਧਰਮ ਦੇ ਲੋਕ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਤੇ ਅਸੀਂ ਆਖੀਏ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਜਮਾਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਰਾਜਾ ਜੀ, ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ ਬੋਲਣਾ ਹੈ। ਰਾਜਾ ਜੀ, ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ ਬੋਲਣਾ ਹੈ।

ਸਲਾਹਕਾਰ/ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਲਾਸਟ ਹੈ ਜੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਭੈਣ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗਾ, ਟੀਨੂ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਬੀਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਕਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਊਥ ਦਿੱਲੀ, ਲਾਜਪਤ ਨਗਰ, ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ ਹੈ, ਉਥੇ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਨਜ਼ੀਬ ਉੱਲਾ ਨਾਮ ਦਾ ਮੁਸਲਮਾਨ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਨ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਛੇ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਆਇਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ, ਇਹ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਭੈਣ ਲਾਜਪਤ ਨਗਰ ਦੇ ਸਿਟੀ ਹਾਰਟ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੇ ਨਾਲ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਕੋਲ ਆਈ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹੋਏਗਾ? ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਸਰਕਾਰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦੇਵੇਗੀ? ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹ ਲਏ ਜਾਣਗੇ? ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ detention centre ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ? ਤਮਾਮ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਨੇ ਤਮਾਮ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਕੋਈ ਸਾਡੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਰੌਲਾ ਨਹੀਂ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰੌਲਾ ਇਸ ਕਰਕੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੁਝ ਲੀਡਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸਮਰਥਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ? ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਮਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਖੜ੍ਹੀ

ਰਹੇਗੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਤਾਂ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਜਮਾਤ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕਰਨਾ ਸੌਖਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਜਮਾਤ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਦੇਸ਼ ਉੱਤੇ ਅਸੀਂ ਰਾਜ ਚੰਗੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਲਾਸਟ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਸੀ.ਐਮ.ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿਆਂਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਹੋਣ ਲੱਗਿਆ ਹੈ? ਸੋ, ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ । ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਸ ਮਤੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਇਸ ਮਤੇ ਨੂੰ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।ਮੈਂ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜ੍ਹਤਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਦੋ ਲਾਈਨਾਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਸ਼ਾਇਦ ਮੇਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝ ਆਵੇ , ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝ ਆਵੇ, ** ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝ ਆਵੇ : *"मैं मुस्लिम हूं तो तूं हिंदू है, हैं दोनों इंसान, ला मैं तेरी गीता पढ़ लूं, तूं पढ़ ले कुरान, अपने तो दिल में है दोस्त बस एक ही अरमान, एक थाली में खाना खाए सारा हिंदुस्तान"* ਧੰਨਵਾਦ ।

ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਬੋਲਣਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਬੋਲਣਾ ਹੈ ਜੀ। (ਵਿਘਨ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਟੀਨੂ ਜੀ, ਸੀ.ਐਮ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬੋਲਣਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਬੈਠ ਜਾਓ। ਟੀਨੂ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਬੋਲ ਲਏ ਹੋ। ਟੀਨੂ ਜੀ, ਹਰ ਗੱਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਹੋਣਾ। ਪਲੀਜ਼, ਬੈਠ ਜਾਓ। ਸੀ.ਐਮ ਸਾਹਿਬ ਹੁਣ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ, ਪਲੀਜ਼, ਬੈਠ ਜਾਓ। ਪਲੀਜ਼ ਬੈਠ ਜਾਓ। ਪਲੀਜ਼, ਪਲੀਜ਼, ਪਲੀਜ਼, ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਹੈ, ਬੈਠ ਜਾਓ। It will be never ending. Leader of the House ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ, it will be never ending. ਪਲੀਜ਼, ਪਲੀਜ਼, ਪਲੀਜ਼। ਹਾਂ ਜੀ, ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ।** ਐਕਸਪੀਜ ਕਰ ਦੇਣਾ।

**Expunged as ordered by the Chair.

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਜ ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ ਆਪਾਂ ਇਸ ਇਸ਼ੂ ਤੇ ਇੱਥੇ ਬਹਿਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ । ਇਹੀ indication ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿੰਨਾ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੇ ਪੂਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨੂੰ ਹਿਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੱਧਰ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਖਬਾਰ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਹਾਂ, ਕਦੇ ਇਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਝਗੜਾ, ਕਦੇ ਉਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਝਗੜਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਝਗੜਾ ਕੀ ਹੈ? ਉਹ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਾਂਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਗਲਤ ਹੈ। ਲੋਕ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਲੇਕਿਨ ਪਾਲੀਟੀਸ਼ਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਮਾਰ-ਕੁਟਾਈ ਕਿਉਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ? ਯੂ.ਪੀ. ਵਿੱਚ 15-16 ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ, ਜੇ.ਐਨ.ਯੂ. ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ, ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਵੀ ਝਗੜਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਅੱਜ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਪਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਔਰ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ 1930 ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਗੱਲਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਹਿਟਲਰ ਅੱਗੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਸੀ, ਸਾਰੇ concentration camps ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਅੰਦਰ concentration camps ਵਿੱਚ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ crematorium ਜਿਹੜੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਸੀ ਉੱਥੇ ਡੇਅਲੀ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਬੰਦਾ ਜਾਂ ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਬੰਦਾ ਰੱਖ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਇਨਸਾਨ ਕੁਝ ਸਿਖਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਆਪਾਂ ਕੁਝ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ? ਉੱਥੇ ethnic cleansing, ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਸੀ, ਇੱਥੇ religious cleansing ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋ, what is all this is going on in this country?

ਇਹ ਸਾਡਾ ਮੁਲਕ 72 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸੈਕੂਲਰ ਫੈਬ੍ਰਿਕ ਦੇ ਉੱਪਰ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੀ ਆਪਣਾ Preamble-ਸੋਸ਼ਲਿਸਟ, ਸੈਕੂਲਰ, ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ, ਰਿਪਬਲਿਕ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ? ਕੋਈ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਬਣਾਓ, ਆਪਣਾ ਘਰ ਬਣਾਓ, ਘਰ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਨੀਂਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੀਂਹ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਓ ਕਿ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਨੀਂਹ ਕੱਢ ਕੇ ਇੱਕ ਅਲਮਾਰੀ ਬਣਾਉਣੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੁਝ

ਹੋਰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੇ ਉੱਥੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਵੀ ਭੂਚਾਲ ਆਇਆ ਤਾਂ ਇਹ ਡਿੱਗ ਪੈਣਾ ਹੈ। We are doing this to ourselves. ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਸੈਕੂਲਰ ਫੈਬ੍ਰਿਕ ਨੂੰ ਹੀ ਚੇਂਜ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਆਰਟੀਕਲ 14 ਜੋ ਗਾਰੰਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਉਡਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਜਿਵੇਂ ਅੱਜ ਕਈ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, my young friend, ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਨੇ ਹੁਣੇ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੈ, it is a very sad case ਕਿ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਤੋੜੋ।ਉਹ ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ what are we. ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਦਿਨ ਯਾਦ ਹੈ, when I went as a young Cadet on 1st July, 1959. ਮੈਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਡਿਫੈਂਸ ਅਕੈਡਮੀ, ਖੜਗਵਾਸਲਾ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਉੱਥੇ ਬਿਠਾ ਲਿਆ। ਉਦੋਂ ਅਸੀਂ ਯੰਗਸਟਰ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਮੇਰੀ ਸਾਢੇ 16-17 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਸੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਫਾਰਮ ਭਰੋ ਤੇ ਉੱਥੇ ਉਸ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਕਾਸਟ ਦਾ ਕਾਲਮ ਆਇਆ ਸੀ। I said I don't know what my caste is. You know, Speaker Sahib, what the officer said, "You don't know your caste! You are a foolish man, Speaker Sahib, on that I told the officer, Yes, I don't know what my caste is." ਕਦੇ ਵੀ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੈ, ਕੋਈ ਸਿੱਖ ਹੈ, ਕੋਈ ਮਜ਼ਹਬੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਰਾਮਦਾਸੀਆ ਹੈ, nobody thought. ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਖੇਡਦੇ ਸੀ, ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਪਿਆਰ ਸੀ, everybody was together. ਇਹ ਸਾਡੀ ਇੱਕ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਹੈ, it has been going on for centuries and centuries ਔਰ ਹੁਣ ਆ ਕੇ ਕੀ ਆਪਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਿਆਸਤ ਵਾਸਤੇ ਤੋੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ? We should be ashamed. ਅਸੀਂ ਬਤੌਰ ਪਾਰਟੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਲੈਵਲ ਤੇ ਆਪਣਾ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ashamed ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਮੁਲਕ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਨ। We have learnt from Hitler, we have seen Germany in 1930s. ਉੱਥੋਂ ਆਪਾਂ ਕੁਝ ਸਿੱਖਿਆ ਤਾਂ ਲਈਏ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਲੜਾਈ ਮੁੱਕੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਰਮਨਜ਼ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਦੋਂ ਬੋਲੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ? They were quiet and said that we should have spoken up but we did

[ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

not speak up. Therefore, this is the time for us to speak. ਇਸ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਜੇ ਆਪਾਂ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵਾਲੇ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਾਂ ਔਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪਤਾ, ਕਦੇ ਕੁਝ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਕਦੇ ਕੁਝ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। (ਹਾਸਾ) ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਅੱਜ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਉਲਟਾ ਪਲੜਾ ਮਾਰ ਗਏ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸੋਚੋ ਤਾਂ ਸਹੀ, ਇੱਥੇ ਜਿਹੜਾ ਇਸ਼ੂ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ wherever else it is ਤਾਂ ਕਿ ਇਕ ਮਜ਼ਹਬ ਦੇ ਲੋਕ ਨਾ ਆ ਜਾਣ, ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆ ਜਾਣ। ਕੌਣ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਨਾ ਆਉਣ ਜਾਂ ਹੋਰ ਮੁਲਕਾਂ ਜਾਂ ਕਮਿਊਨਟੀਜ਼ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾ ਆਉਣ, ਕੌਣ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ? We are saying ਕਿ ਜੋ ਸਿਸਟਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਵਿਘਨ ਪਾ ਰਹੇ ਹੋ, what is the point? What are we gaining from this? What are we doing? We are just going to push aside 20 million Muslims. ਧੱਕਾ ਮਾਰ ਕੇ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿਉ ਕਿ ਇੱਥੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹੋ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਖ਼ੂਨ ਡੁੱਲ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ 1965 ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਅਬਦੁਲ ਹਾਮਿਦ ਕੌਣ ਸੀ? ਜਿਹੜਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਚਾਰ ਟੈਂਕ ਨਸ਼ਟ ਕਰਕੇ ਆਪ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਇਆ। ਮੁਸਲਮਾਨ from where? Small little family from U.P. (ਥੰਪਿੰਗ) 1947 ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਡੇ ਬੜੇ ਬਹਾਦਰ ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਸੀ, ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਓਸਮਾਨ, ਪੈਰਾ-ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਦੀ ਕਮਾਂਡ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਕਬਾਇਲੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ, ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। He was caught, ਉਸ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹ ਲਿਆ ਸੀ, ਪੈਰਾ-ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਦਾ ਘੇਰਾ ਪੈ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਦਰੱਖਤ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ, ਉਸ ਦੀ ਜਾਨ ਕੱਢੀ ਸੀ। These were the things that people have given for what? ਆਪਣੇ ਮੁਲਕ ਵਾਸਤੇ ਕੀਤਾ। ਅਗਰ ਉਹ ਕਹਿ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਜਿਊਣਾ ਹੈ, ਕਬਾਇਲੀਆਂ ਨਾਲ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਤੁਰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਫਰਕ ਪੈ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। There have been so many instances ਜਿੱਥੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ what about the Yahudis. ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ। ਯਹੂਦੀ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ।

1971 ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ General Jacob, he was Chief of Staff of Eastern Command. ਜਨਰਲ ਅਰੋੜਾ ਕਮਾਂਡ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਸਟਾਫ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਸੀ। ਈਸਟ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਖਤਮ ਕੀਤਾ, ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਬਣਾਇਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੱਥ ਸੀ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿੱਚ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ NDA ਜੁਆਇਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਮੇਰਾ ਕਮਾਂਡੈਂਟ Admiral BA Samson ਸੀ। ਉਹ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਆਏ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਮੁੱਕੇ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚਲੇ ਗਏ। Where did he go in 1965? He was commanding the Indian fleet which was aligned against Pakistan. ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿਉ, What is going on? ਜਿਵੇਂ ਰਜ਼ੀਆ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਹੋਣ, ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਕੋਲ ਤਾਂ birth ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਦੋਂ birth ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਹੁੰਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਫੇਰ ਗਰੀਬ ਕਿਥੋਂ ਆਪਣੇ birth ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੈਦਾ ਕਰਨਗੇ? ਆਪਾਂ ਤਾਂ ਕਿਤੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਲਿਆ ਦਿਆਂਗੇ but what happens to poor people? ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਛੱਡ ਦਿਉਗੇ? ਅਸਾਮ ਦੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ 19 ਲੱਖ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ, they have to be thrown out. Where will they go? ਜੇ ਉਹ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆਏ ਹਨ ਤਾਂ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਤਾਂ ਕੀ ਸਦਾ ਵਾਸਤੇ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬਿਠਾ ਕੇ ਰੱਖੋਗੇ? This is the great tragedy and I am very sorry to say that in my life time, I wish I was not here that this is happening to my country where we are going to be in a situation like this. ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਸਿਆਸਤ ਵਾਸਤੇ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਦਾ ਭਾਈਚਾਰਾ ਤੋੜਨ ਤੇ ਆਏ ਹੋਏ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨੀ ਸਿਆਸਤ ਕਰ ਲਵੋਗੇ? ਬਥੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਿਆਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਿਹੜੀ ਦਿਲ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਹੈ ਔਰ ਇੱਕ ਉੱਪਰ ਵੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਗੱਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ, ਆਪਾਂ 550ਵੇਂ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਇਆ ਹੈ। ਆਪਾਂ ਹੁਣੇ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਜਾ ਕੇ ਆਏ ਹਾਂ, ਉਥੇ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਵੇਈਂ ਨਦੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਤਪੱਸਿਆ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਬੈਠੇ ਰਹੇ ਪਰ ਜਦੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੇ ਤਾਂ ਇੱਕੋ ਹੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਕਿ

[ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਨਾ ਕੋਈ ਮੁਸਲਮਾਨ, ਨਾ ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ, ਸਭ ਰੱਬ ਦੇ ਬੰਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲ ਭੁੱਲ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਤਾਂ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਥੰਪਿੰਗ) ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਹ ਬਾਹਰ ਆਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਲੇਕਿਨ ਇਨ੍ਹਾਂ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਵਾਸਤੇ ਤਾਂ ਉਹ ਲੋਕ ਬਥੇਰੇ ਨੇੜੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਲੈਕਸ਼ਨਾਂ ਬਚਾਉਣੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਜਿਤੱਣੀ ਹੈ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਸਤੇ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।ਇਹ ਆਪਣਾ ਧਰਮ ਵੀ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਹੁਕਮ, ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਸਭ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹੋ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਤੁਸੀਂ ਪਛਤਾਓਗੇ । ਅੱਜ ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੇ ਬੈਠੇ ਹੋ ਲੇਕਿਨ ਕੱਲ੍ਹ ਨਾ ਮੈਂ ਹੋਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਤੁਸੀਂ ਹੋਵੋਗੇ ਸਿਰਫ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ historians ਪੜ੍ਹਨਗੇ ਪਰੰਤੂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਇਸ਼ੂ ਤੇ ਆਪਣੀ conscious ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ, ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ। ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਹੀ ਦੇਖਿਆ। ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਫਾਈਨਾਂਸ ਮਨਿਸਟਰ ਬਣਾਂ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਬਣਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ but this is the sad part, ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਹਿਣੀਆਂ ਪੈਰਹੀਆਂ ਹਨ I don't like saying these things ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ when we go to the Cellular Jail in Andaman Islands, ਉਥੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਹਨ, ਉਹ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਹਨ? ਉਹ ਸਿਰਫ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਸਨ। These are the things which we cannot forget ਅਗਰ ਆਪਾਂ ਫਾਰਗੈੱਟ ਕਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ ਪਛਤਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। Look at the history, ਹਿਟਲਰ ਦੀ ideology ਦੀ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂਗਾ? It is called "MEIN KAMPF" ਮੈਂ ਉਹ "MEIN KAMPF" ਲੈ ਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਭੇਜਾਂਗਾ ਤਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਪੜ੍ਹ ਲਵੋ।

ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਿੰਦਰਾ)(ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ): ਸਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਟਰਾਂਸਲੇਟ ਵੀ ਕਰਵਾ ਦਿਓ। (ਹਾਸਾ)

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ: ਉਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਠੀਕ ਹੈ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾ ਦਿਆਂਗੇ।ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆ ਨੂੰ ਭੇਜਾਂਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੋ।ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਹੁਣ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਰਾ ਨਿਚੋੜ ਕੱਢ ਕੇ ਇੱਥੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। You must realize ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦੱਲ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਇਲੈਕਸ਼ਨਾਂ ਵਾਸਤੇ ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਉਥੇ ਕੁਝ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਮੁਲਕ ਦਾ ਜਿਹੜਾ 72 ਸਾਲ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ ਉਸ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਇਥੇ ਕੀ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਓਗੇ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੇ ਵੈਰ ਪਵਾਉਣਾ ਹੈ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰਾ ਭਾਈਚਾਰਾ ਖਤਮ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ? ਇੱਥੇ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਵਿਆਹ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਾਈਮ ਮਨਿਸਟਰ ਦੇ ਬਿਹਾਫ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਔਰ ਤਿੰਨ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਥੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਦਾ ਸੀ।ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਮਹਾਰਾਜ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਥੇ ਸਰੋਵਰ ਦੀ ਸੇਵਾ 90% ਹਿੰਦੂ ਕਰਦੇ ਸੀ, ਇਹੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਨਹੀਂ ਵਿਗਾੜ ਸਕਦੇ। What are you getting? ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰੋਗੇ? Twenty million ਕੋਈ ਛੋਟੀ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹਨ। We have to think about this, ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਾਡਾ ਭਾਈਚਾਰਾ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਡੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਹੈ। We are all people from this continent. It doesn't matter which religion or which caste we belong to. ਜਦੋਂ ਮੇਰੀ 17 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਸੀ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰੀ ਜਾਤ ਕਿਹੜੀ ਹੈ we never thought ਲੇਕਿਨ ਹੁਣ ਇਸ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਆਪਾਂ ਕਿਉਂ ਪਏ ਹਾਂ? ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਆਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਜਿੱਥੋਂ ਮਰਜ਼ੀ ਆਉਣ।ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਰਸਤਾ ਖੋਲ੍ਹੋ, why only Afghanistan, Pakistan and Bangladesh only. ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਤੋਂ ਆਉਣ, ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆਉਣ, ਅੱਜ ਕਿਹੜਾ ਅਜਿਹਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਸਾਊਦੀ ਅਰੇਬੀਆ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਜੋਰਡਨ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਯੂ.ਕੇ. ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਹੈ, wherever it may be ਅਗਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਰਸਤਾ ਖੋਲ੍ਹੋ। ਅਸੀਂ 1914 ਤੋਂ ਦੇਵਾਂਗੇ why? ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

[ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]

ਕਿ ਕੋਈ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਚਲਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਮੈਂ ਉਥੇ ਆਪਣਾ ਨਵਾਂ ਘਰ ਵਸਾਵਾਂਗਾ ਲੇਕਿਨ ਜਦੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਰਹਿ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਮਨ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਤੋਂ ਅੱਕ ਗਿਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਇੱਥੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਵਾਪਸ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੇ? ਤੁਸੀਂ ਜੰਮੇ ਹੋ, ਪਲੇ ਹੋ, ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪਰੂਫ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਪਾਂ ਪਰੂਫ ਕਿੱਥੋਂ ਦੇਵਾਂਗੇ? ਜਿਹੜੇ ਕਰੋੜਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਗਰੀਬ ਲੋਕ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਿੱਥੋਂ ਪਰੂਫ ਦੇਣਗੇ? ਤੁਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਬਾਹਰ ਮਾਰਨਾ ਹੈ? ਕਿੱਧਰ ਭੇਜੋਗੇ? ਅਗਰ ਨਾਲ ਦੇ ਮੁਲਕ ਨਾ ਲੈਣ ਤਾਂ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਰਹਿਣਗੇ? ਜਦੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ 1971 ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੱਗੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 93,000 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜੀ ਸਾਡੇ ਕੈਂਪਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਮਲਾ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ, between Mr. Bhutto and Mrs. Gandhi ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਜਿਹੜੀ weigh ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ on the part of the Indian Administration ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ the cost of feeding and maintaining 93,000 people was becoming prohibitive. ਹੁਣ ਤਾਂ 19 ਲੱਖ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾਉਣਾ ਹੈ, ਕਿੱਥੇ ਕਿੱਥੇ ਬਿਠਾਓਗੇ? How will you feed them? How will you look after them.? ਫਿਰ ਕਰੋਗੇ ਕੀ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮੁਲਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗਾ। Have these people and Mr. Amit Shah have thought about the administrative aspects of it? So, I do not want to prolong this debate. ਹੁਣ ਡਿਬੇਟ ਬਹੁਤ ਹੋ ਗਈ, ਬਹੁਤ ਗੱਲਾਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ we want to know who is coming. Census will be done. It will be done in the old way. We will not follow this new Act, ਜਿਹੜਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। *(Thumping)* ਅਸੀਂ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹਨ, ਕਿੰਨੇ ਯਹੂਦੀ ਹਨ, ਕਿੰਨੇ ਪਾਰਸੀ ਹਨ, ਕਿੰਨੇ ਸਿੱਖ ਹਨ, ਕਿੰਨੇ ਹਿੰਦੂ ਹਨ Whatever castes are there and it will done as it has been done in the past. And I want to make this absolutely clear. This is one and the second is that I hope unanimity in the House. Other than BJP, I don't blame their members. ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸਟੈਂਡ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਥੋੜ੍ਹਾ introspect ਕਰੋ। Do not only think of your political future. Think of the future of our country, our people and your families and your children. Thank you.

ਸਰਦਾਰ ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ: ਸਰ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸ ਮਤੇ ਬਾਰੇ ਸੋਧਨਾ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ ਪਰ ਤੁਸੀਂ accept ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਸੋ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਪੜ੍ਹ ਲੈਣ ਦਿਓ। ਤੁਸੀਂ ਵਿੱਚ ਐਡ ਕਰ ਦਿਓ। "ਇਹ ਸਦਨ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵੱਲੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਜ਼ਬਰ-ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਹਿੰਦੂ,ਸਿੱਖ,ਬੁੱਧ, ਜੈਨ, ਈਸਾਈ ਅਤੇ ਪਾਰਸੀ ਧਰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਅਤੇ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਦਨ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ, ਸਿੱਖ, ਜੈਨ, ਬੁੱਧ, ਇਸਾਈ ਅਤੇ ਪਾਰਸੀ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਜੀ,ਇੱਕ ਮਿੰਟ। ਸੁਣੋ ਜ਼ਰਾ। ਤੁਹਾਡੀ ਇਹ ਸੋਧਨਾ ਨਿਯਮ 148 ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ accept ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਨਿਯਮ 148 ਤੋਂ ਉਲਟ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਐਕਸੈਪਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਬੈਠੋ, ਬੈਠੋ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ ਕਿ-

"ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਨਾਗਰਿਕਤਾ (ਸੋਧਨਾ) ਐਕਟ, 2019 (ਸੀ.ਏ.ਏ.) ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਗੁੱਸਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਰਾਜਕਤਾ ਫੈਲ ਗਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਵਾਹੀ ਭਰੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫਿਰਕਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਮਬੰਦ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਕੀਤੇ।

ਸੀ.ਏ.ਏ. ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ

[ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ]

ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਸਾਡੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਵਖਰੇਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣ ਦੀ ਹਾਮੀ ਭਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨਤਾ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਧਰਮ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਛਾਣ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੀ.ਏ.ਏ. ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਣ।

ਸੀ.ਏ.ਏ. ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਖਰੇਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵੀ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸੀ.ਏ.ਏ. ਹਿੰਦੂਆਂ, ਸਿੱਖਾਂ, ਬੋਧੀਆਂ, ਜੈਨੀਆਂ, ਪਾਰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸਾਈਆਂ ਜੋ 31 ਦਸੰਬਰ, 2014 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਸ ਕਰ ਗਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਹੋਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ। ਸੀ.ਏ.ਏ. ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਸੁਭਾਵਕ ਤੌਰ ਤੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾਵਾਦ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਏ.ਏ . ਭਾਰਤ ਦੀ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਪਛਾਣ ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਮੂਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ, ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਦਨ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਤੋਂ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗਰੁੱਪਾਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਸਮਾਨਤਾ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੀ.ਏ.ਏ . ਨੂੰ ਮਨਸੂਖ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨੁਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਾ ਪਕਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਨੈਸ਼ਨਲ ਰਜਿਸਟਰ ਆਫ ਸਿਟੀਜ਼ਨ (ਐਨ.ਆਰ.ਸੀ.) ਸਬੰਧੀ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਡਰ ਕਿ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਪੂਲੇਸ਼ਨ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਇਕ ਵਰਗ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਐਨ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਕਦਮ ਅਤੇ ਸੀ.ਏ.ਏ. ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਦਨ ਹੋਰ ਮਤਾ ਪਕਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਖਦਸ਼ੇ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਐਨ.ਪੀ.ਆਰ. ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫਾਰਮ/ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਐਨ.ਪੀ.ਆਰ. ਅਧੀਨ ਗਣਨਾ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ-ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਆਗਿਆ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਇਸ ਮਤੇ ਤੇ ਬੜੀ ਲੰਬੀ ਬਹਿਸ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਲੀਡਰ ਆਫ ਦਿ ਹਾਊਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਬੋਲੇਗਾ।

ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਿੰਦਰਾ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ।(ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਸਭ ਕੁਝ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਿਕਾਰਡ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

RESOLUTION UNDER ARTICLE 368 OF THE CONSTITUTION OF INDIA

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਮਤਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਡੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਜਿਹੜੀ 126ਵੀਂ ਸੋਧਨਾ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ratification

[ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ]
ਸਾਰੀਆ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣਗੇ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, this Session has been specially convened for an extremely important issue which is to ratify the 126th Constitutional Amendment that extends reservation for Scheduled Castes and Scheduled Tribes in the Parliament and State Assemblies for another ten year. Therefore; I would also like to say a few words after moving this resolution if I have your permission.

Chief Minister (Captain Amarinder Singh): Sir, I beg to move-

> "That this House ratifies the amendments to the Constitution of India falling within the purview of Clause (d) of the Proviso to Clause (2) of Article 368, proposed to be made by the Constitution (One Hundred and Twenty sixth Amendmant) Bill 2019, has passed by both the Houses of Parliament."

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ this was a very important issue ਜਿਹੜੀ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਦਕਰ ਕਮੇਟੀ ਬਣੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡਾ ਕਾਂਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨ ਘੜਿਆ then we have the Constituent Assembly. ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੜੀ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ and eventually it was decided that ten years would be given as reservation to all Scheduled Castes and Scheduled Tribes and poor sections of the society who were for thousands of years were oppressed. ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸਵੇਰਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ 10 ਸਾਲ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ that was decided ਫਿਰ 1960 ਵਿੱਚ ਪੰਡਿਤ ਸ਼੍ਰੀ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਜੀ, ਜੋ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਾਈਮ ਮਨਿਸਟਰ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ 10 ਸਾਲ ਲਈ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਬਸੀਕੁਐਂਟਲੀ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਆਈਆਂ, ਦਸ ਦਸ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਇਹ ਵਧਾਉਂਦੀਆਂ ਗਈਆਂ because it was necessary for them to catch up with the rest of Indian Society. ਅੱਜ hopefully by God's grace they will one day soon become part of the society as we see it ਕਿ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਗਰੀਬ ਹਨ ਜਾਂ ਝੁੱਗੀਆਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ

ਇੱਕ ਡੰਗ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਬਿਜਨੈਸ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਹ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਇੱਕ ਦਿਨ good citizens, respectable citizens, citizens who have enough to give their children, ਉਹ ਬਣਨ । ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਔਰ ਇਹ ਕਾਂਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨਲ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ 10-10 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਆਉਂਦੀ ਰਹੀ ਔਰ ਮੌਕੇ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਅੱਜ I would like to say that as a Government it is also time to collectively renew our commitment to the welfare and upliftment of this group to give proper education, training and representation in jobs. Speaker Sahib, I am aware that there are many other issues concerning development of SCs and my government is fully committed to that but today this resolution may be adopted unanimously without any second thought and I hope that this resolution will not require any discussion. I do not think anybody in this House will oppose this unless somebody from there wants to oppose this and let us all just pass it unanimously and give our people, the poor of this country a chance.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ-

> "ਕਿ ਇਹ ਸਦਨ ਅਨੁਛੇਦ 368 ਦੀ ਕਲਾਜ਼ (2) ਦੀ ਸ਼ਰਤੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਕਲਾਜ਼ (ਸ) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਧੀਨ ਆਉਦੀਆਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆ ਸੋਧਾਂ, ਸੰਵਿਧਾਨ (126ਵੀਂ ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2019 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਤਜਵੀਜ਼ਤ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੋਵੇ ਸਦਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜਾ ਸੀ.ਐਮ.ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਮੀਜੀਏਟਲੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਉਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਬੈਠੋ। ਹੁਣ ਕੀ ਸੁਣਨਾ ਹੈ? ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਲੀਜ਼, ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਬੈਠੋ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

> "ਕਿ ਇਹ ਸਦਨ ਅਨੁਛੇਦ 368 ਦੀ ਕਲਾਜ਼ (2) ਦੀ ਸ਼ਰਤੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਕਲਾਜ਼ (ਸ) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀਆਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ, ਸੰਵਿਧਾਨ (126ਵੀਂ ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2019 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਤਜਵੀਜ਼ਤ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੋਵੇ ਸਦਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹੁਣ ਸਦਨ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਥੱਗਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

*3.25 ਵਜੇ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ) (ਇਸ *ਸਮੇਂ ਸਦਨ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਥੱਗਿਤ ਹੋ ਗਿਆ।)

© 2020
ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੇਠ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਛਪਾਈ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਸਮੱਗਰੀ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰੈਸ, ਐਸ.ਏ.ਐਸ.ਨਗਰ (ਮੁਹਾਲੀ) ਵਿਖੇ ਟਾਈਪਸੈੱਟ ਕਰਵਾ ਕੇ ਛਾਪੀ ਗਈ ।

10279/7-2020/230 ਕਾਪੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰੈਸ, ਐਸ.ਏ.ਐਸ ਨਗਰ